D. PAVLI EPISTOLA AD COLOSSENSES,

SYRIACE, ITALICE.
EBRAICE, HISPANICE.
GRÆCE, GALLICE.
LATINE, ANGLICE.
GERMANICE, DANICE.
BOHEMICE, POLONICE.

Ex

Diſpoſitione & Adornatione

ELIAE HVTTERI
GERMANI.

אִגַּרְתָּא

דִּלְוָת קוֹלָסָיֵא ׃

קֻפָּלְאוֹן א

פוְלוֹס שְׁלִיחָא דְּיֵשׁוּעַ מְשִׁיחָא בְּצֶבְיָנֵהּ דַּאלָהָא וְטִמָתֵאוֹס אֲחָא ׃

PAVLO Apoſtolo di IESV Chriſto, per Volontà di Dio, è Timoteo fratello.

2 לַאיְלֵין דְּאִית בְּקוֹלַסָּוס אַחֵא קַדִּישֵׁא וּמְהַיְמְנֵא בְּיֵשׁוּעַ מְשִׁיחָא ׃

Ai Santi è fedeli fratelli in Chriſto, che ſono in Coloſſa.

3 שְׁלָמָא עַמְּכוּן וְטַיְבוּתָא מֶן אֱלָהָא אֲבוּן מַוְדֵינַן לַאלָהָא אֲבוּהִי דְּמָרַן יֵשׁוּעַ מְשִׁיחָא בְּכֻל זְבַן וּמְצַלֵּינַן עֲלַיְכוּן ׃

Gratia è pace à Voi da Dio Padre noſtro, è dal Signor IESV Chriſto. Noi rendiamo gratie à Dio è Padre del noſtro Signor IESV Chriſto, ſempre che per Voi facciamo oratione.

4 הָא מֶן דַּשְׁמַעְן הי הַיְמָנוּתְכוּן דְּבְיֵשׁוּעַ מ מְשִׁיחָא וְחוּבְּכוּן דִּלְוָת כֻּלְהוּן קַדִּישֵׁא ׃

Hauendo Vdita la Voſtra fede in Chriſto IESV, e la Voſtra charità Verſo tutti i Santi.

5 מֶטוּל סַבְרָא הָו דַּנְטִיר לְכוּן בַּשְׁמַיָּא הָו דְּמֶן קְדִים שְׁמַעְתּוּן בְּמֶלְּתָא דק דְּקוּשְׁתָּא דְּסַבְרְתָּא ׃

Per la ſperanza che V'è ripoſta ne cieli: de laquale hauete gia Vdito per la parola de la Verità de l'Euangelio.

אִגֶּרֶת לְפַוְלוֹס

הַשָּׁלִיחַ אֶל־קוֹלָסִים ׃

א

פוְלוֹס שְׁלִיחַ יֵשׁוּעַ הַמָּשִׁיחַ בְּחֵפֶץ אֱלֹהִים וְטִימוֹטֵאוֹס הָאָח ׃

PAVLO Apoſtol de Ieſus el Chriſto por la voluntad de Dios, y el Hermano Thimotheo.

2 לַאֲשֶׁר בְּקוֹלָסִים קְדוֹשִׁים נֶאֱמָנִים לְאַחֵינוּ בַּמָּשִׁיחַ ׃

A los Sanctos y Hermanos fieles en el Chriſto, que eſtan en Coloſſas :

3 תְּחִנָּה לָכֶם וְשָׁלוֹם מֵאֱלֹהִים אָבִינוּ וַאֲדוֹנֵינוּ יֵשׁוּעַ הַמָּשִׁיחַ נוֹדֶה לֵאלֹהִים וְלַאֲבִי אֲדֹנֵינוּ יֵשׁוּעַ הַמָּשִׁיחַ תָּמִיד עֲלֵיכֶם מִתְפַּלְּלִים אֲנַחְנוּ ׃

Gracia y paz ayays de Dios Padre nueſtro, y del Sennor Ieſus el Chriſto. Hazemos gracias àl Dios y padre del Sennor nueſtro Ieſus el Chriſto, ſiempre orando por voſotros,

4 כִּי־שׁוֹמְעִים אֶת אֱמוּנַתְכֶם בְּיֵשׁוּעַ הַמָּשִׁיחַ וְאֶת־אַהֲבָה אֲשֶׁר הִיא לְכָל־הַקְּדוֹשִׁים ׃

Oyendo vueſtra fe en el Chriſto Ieſus, y la Charidad (que teneys) para con todos los Sanctos.

5 בַּעֲבוּר הַשִּׂבְרָה אֲשֶׁר הוּשָׂמָה לָכֶם בַּשָּׁמַיִם אֲשֶׁר מִלְּפָנִים שְׁמַעְתּוּהָ בִּדְבַר אֱמֶת הַבְּשֹׂרָה ׃

A cauſa de la eſperança que hos es guardada en los cielos : la qual aueys oydo ya por la palabra verdadera del Euangelio.

Ἡ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ.

ΠΑΥΛΟΥ ΠΡΟΣ ΚΟΛΟΣΣΑΕΙΣ ἐπιστολή.

ΚΕΦΑΛ. α'.

ΠΑΥΛΟΣ ἀπόστολος ἰησοῦ χριστοῦ διὰ θελήματος θεοῦ, καὶ τιμόθεος ὁ ἀδελφὸς.

PAVL Apoſtre de Ieſus Chriſt, par la volonté de Dieu, & le frere Timothee:

2. Τοῖς ἐν κολοσσαῖς ἁγίοις καὶ πιστοῖς ἀδελφοῖς ἐν χριστῷ.

Aux ſaincts & freres fideles en Chriſt qui ſont en Coloſſes :

3. Χάρις ὑμῖν καὶ εἰρήνη ἀπὸ θεοῦ πατρὸς ἡμῶν, καὶ κυρίου ἰησοῦ χριστοῦ. Εὐχαριστοῦμεν τῷ θεῷ καὶ πατρὶ τοῦ κυρίου ἡμῶν ἰησοῦ χριστοῦ, πάντοτε περὶ ὑμῶν προσευχόμενοι.

Grace vous ſoit & paix de par Dieu noſtre Pere, & de par le Seigneur Ieſus Chriſt, nous rendõs touſiours graces de vous à Dieu, qui eſt le Pere de noſtre Seigneur Ieſus Chriſt, prians touſiours pour vous : Ayans oui parler de voſtre foy en Ieſus Chriſt, & de la charité que vous auez enuers tous les ſaincts :

4. Ἀκούσαντες τὴν πίστιν ὑμῶν ἐν χριστῷ ἰησοῦ, καὶ τὴν ἀγάπην τὴν εἰς πάντας τοὺς ἁγίους.

Ayans ouï parler de voſtre foy en Ieſus Chriſt, & de la charité que vous auez enuers tous les ſaincts :

5. Διὰ τὴν ἐλπίδα τὴν ἀποκειμένην ὑμῖν ἐν τοῖς οὐρανοῖς, ἣν προηκούσατε ἐν τῷ λόγῳ τῆς ἀληθείας τοῦ εὐαγγελίου.

Pour l'eſperance qui vous eſt reſeruee ès cieux, laquelle vous auez ci deuant ouïe par la parole de verité, aſſauoir de l'Euangile.

AD COLOSSENS.

CAP. I.

PAVLVS Apoſtolus Ieſu Chriſti per voluntatem Dei, & Timotheus frater.

PAul an Apoſtle of Jeſus Chriſt / by the will of God / and Timotheus our brother.

2. Iis qui ſunt Coloſſis ſanctis & fidelibus fratribus in Chriſto Ieſu.

To them/which are at Coloſſe/Saintes and faithfull brethren in Chriſt.

3. Gratia vobis & pax à Deo Patre noſtro, & Domino Ieſu Chriſto. Gratias agimus Deo, & Patri Domini noſtri Ieſu Chriſti, ſemper pro vobis orantes.

Grace be with you/and peace from God our Father/and from the Lord Jeſus Chriſt. We giue thankes to God euen the Father of our Lord Jeſus Chriſt/alwayes praying for you.

4. Audientes fidem veſtram in Chriſto Ieſu, & dilectionem quam habetis in ſanctos omnes.

Since we heard of your faith in Chriſt Jeſus/and of your loue towarde all Saints.

5. Propter ſpem quæ repoſita eſt vobis in cælis, quam audiſtis in verbo veritatis Evangelii.

For the hopes ſake / which is layed vp for you in heauen / whereof yee haue heard before by the worde of trueth / which is the Goſpell.

An die Coloſſer.

Das I. Capitel.

PAulus ein Apoſtel Jeſu Chriſti / durch den willen Gottes/vnd Bruder Timotheus.

PAulus/ Jheſu Chriſti Apoſtel/formedelſt Guds vilie/ oc Timotheus den Broder.

2. Den Heiligen zu Coloſſen / vnd den glaubigen Brüdern in Chriſto.

De Hellige i Coloſſen/ oc de tro Brødre i Chriſto.

3. Gnade ſey mit euch / vnnd friede von Gott vnſerm Vater / vnnd dem HERREN Jeſu Chriſto. Wir dancken GOtt vnnd dem Vater vnſers HERRN Jeſu Chriſti/vnnd beten allezeit für euch.

Naade vere met eder oc Fred aff Gud vor Fader/ oc den HERRE Jheſu Chriſto. Wi tacke Gud oc vor HERRIS Jeſu Chriſti Fader/ oc bede altid for eder.

4. Nach dem wir gehöret haben/ von ewrem Glauben an Chriſtum Jeſum / vnnd von der Liebe zu allen Heiligen.

Effter ſom wi haffue hørt/ aff eders Tro til Chriſtum Jheſum/ oc om eders kærlighed til alle Helligen.

5. Vmb der Hoffnung willen / die euch beygeleget iſt im Himmel / von welcher jhr zuvor gehöret habt durch das Wort der Warheit / im Evangelio.

For det Haab ſkyld/ ſom eder er bortlagd i Himmelen / Om huilcket i haffue tilforn hørt formedelſt Sandheds Ord/ vdi Euangelio.

K Kolocenſkym.

Kapitola I.

PAwel Apoſſtol Kryſta Gežiſſe/ſkrz wuoli Božij/ a Tymotheus Bratr:

PAwel Apoſtol Jezu Kryſthá przez wolą Bożą/y Tymotheuß brát.

2. Tiem kteřijž gſau w Měſtě Koloſſys Swatým a wěrným Bratřijm w Kryſtu Gežijſſy.

Tym ktorzy ſą w Kołośiech świętym y wiernym brátom w Kryſtuśie.

3. Miloſt wám a pokog od Boha Otce naſſeho/ a Pána Gežijſſe Kryſta. Děkugeme Bohu a Otcy Pána naſſeho Gežiſſe Kryſta/ wždycky za wás modlěce ſe:

Láſká niech wam będźie y pokoy od Bogá Oycá naßego/ y od Páná Jezu Kryſtá. Dźiękuiemy Bogu y Oycu Páná náßego Jezu Kryſtá záwße zá wás ſię modląc.

4. Slyſſyce o Wijře waſſy w Kryſtu Gežijſſy/ a o Milowánij/ kterž máte ke wſſem Swatým.

Vſłyßawßy wiárę wáße w Kryſthuśie Jezuśie/ y miłość przećiwko wßem świętym.

5. Pro naděgi/ kteráž ſložena geſt wám w Nebeſých/ o kteréž gſte giž ſlyſſeli w Slowu prawdy Ewangelium.

Dla nádźieie wam odłożoney w niebie ktorąśćie przed thym ſłyßeli/ przez prawdźiwe ſłowo Ewánieliey.

א

6 הָי דְּאִתְכַּרְזַת לְכוֹן אֵיךְ
דְּאָף לְכֻלֵּהּ עָלְמָא וְרָבְיָא
וְיָהֲבָא פֵּארֵא אֵיכַנָּא דְּאָף
בְּכוֹן מִן יוֹמָא דְּשְׁמַעְתּוֹן
וְאִשְׁתַּוְדַּעְתּוֹן טַיְבוּתֵהּ ד
דַּאֲלָהָא בְּקוּשְׁתָא׃

Che è peruenuto à voi, ſi come ancora è per tutto'l mondo, e va fruttificando, come fa etiandio in voi, dal giorno che voi vdiſte è conoſceſte la gratia di Dio in verità.

7 אֵיךְ מָא דְּיִלֶפְתּוֹן מִן
אֶפַּפְרָא כְּנָתָן חַבִּיבָא דְּהָו
אִיתַוְהִי חֲלָפַיְכוֹן
מְשַׁמְשָׁנָא מְהַיְמְנָא
דִּמְשִׁיחָא׃

Si come ancor imparaſte da Epafra noſtro diletto conſeruo, ilquale è fedel miniſtro di Chriſto per voi.

8 וְהוּ אוֹדְעַן חוּבְּכוֹן ד
דַּבְרוּחָא׃

Et hacci ancor manifeſtata la voſtra charità in ſpirito.

9 מְטוּל הָנָא אָף חְנַן מִן
יוֹמָא דְּשְׁמַעַן לָא שָׁלֵינַן
לַמְצַלָּיוּ עֲלַיְכוֹן וַלְמִשְׁאַל
דְּתֶתְמַלּוֹן יִדַּעְתָּא דְּצֶבְיָנֵהּ
דַּאֲלָהָא בְּכֻל חֶכְמָא וּבְכֻל
סוּכָּל דְּרוּחָ׃

Per queſto noi ancora dal dì che l'habbiamo vdito, non ceſſiamo di pregar per voi, e domandare à Dio che voi ſiate ripieni de la cognitione de la ſua volontà in ogni ſapientia e prudentia ſpirituale.

10 דְּתְהַלְּכוּן אֵיךְ דְּוָלֵק
וְתֶשְׁתַּפְּרוּן לַאֲלָהָא בְּכֻלְּהוֹן
עֲבָדִין טָבִין וְתֶתְּלוּן פֵּארֵא
וְתֶרְבּוּן בִּידַעְתָּא דַּאֲלָהָא׃

Accioche voi caminiate degnamente ſecondo'l Signore, in tutto quel che gli piace, fruttificando in ogni opera buona, e creſcendo ne la cognition di Dio.

א

6 אֲשֶׁר בָּאָה אֲלֵיכֶם כְּמוֹ גַּם
בְּכָל־הָאָרֶץ וְעוֹשָׂה פְּרִיָּה כְּמוֹ גַּם
בָּכֶם מִיּוֹם הַזֶּה אֲשֶׁר שְׁמַעְתֶּם
וִידַעְתֶּם אֶת תְּחִנַּת אֱלֹהִים
בֶּאֱמֶת׃

Elqual ha llegado haſta voſotros, como (eſta) por todo el mundo y fructifica, (y crece,) como tambien en voſotros, deſde el dia que oyſtes y conociſtes la gracia de Dios (con verdad.)

7 כְּמוֹ אֲשֶׁר לְמַדְתֶּם מֵאֶפַּפְרָא
יְדִידֵנוּ חֲבַר עֲבוֹדָתֵנוּ אֲשֶׁר הוּא
נֶאֱמָן עֲלֵיכֶם מְשָׁרֵת הַמָּשִׁיחַ׃

Como lo aueys aprendido de Epaphra conſieruo amado nueſtro, el qual es vueſtro fiel Miniſtro del Chriſto Ieſus.

8 אֲשֶׁר גַּם הוֹדִיעָנוּ אֶת־
אַהֲבַתְכֶם בְּרוּחַ׃

Elqual tambien nos ha declarado vueſtra charidad en el Eſpiritu.

9 עַל־כֵּן גַּם אֲנַחְנוּ מִיּוֹם
אֲשֶׁר שָׁמַעְנוּ לֹא נִרְפִּים אֲנַחְנוּ
לְהִתְפַּלֵּל עֲלֵיכֶם וְלִשְׁאוֹל אֲשֶׁר
תִּמָּלְאוּ בְּדַעַת רְצוֹנוֹ בְּכָל־חָכְמָה
וּבִינַת הָרוּחַ׃

Porloqual tambien noſotros deſde el dia que lo oymos, no ceſſamos de orar por voſotros, y pedir à Dios que ſeays llenos de todo conocimiento de ſu voluntad, en toda ſabiduria y entendimiento eſpiritual.

10 לְהִתְהַלֵּךְ אֶת־יְהוָה כַּהוֹגֵן
בְּכָל חֶפְצוֹ בְּכָל מַעֲשֶׂה טוֹב
לַעֲשׂוֹת פְּרִיכֶם וְלִרְבּוֹת בְּדַעַת
אֱלֹהִים׃

Para que andeys como es digno del Sennor, agradando le en todo, fructificando en todas buenas obras, y creciendo en conocimiento de Dios.

ά.

6. Τοῦ παρόντος εἰς ὑμᾶς, καθὼς καὶ ἐν παντὶ τῷ κόσμῳ, καὶ ἔστι καρποφορούμενον, καὶ αὐξανόμενον, καθὼς καὶ ἐν ὑμῖν, ἀφ᾽ ἧς ἡμέρας ἠκούσατε καὶ ἐπέγνωτε τὴν χάριν τοῦ θεοῦ ἐν ἀληθείᾳ.

Qui eſt paruenu à vous, comme auſſi il eſt par tout le monde, & fructifie ainſi comme en vous, depuis le iour que vous auez oui & cognu la grace de Dieu en verité.

7. Καθὼς καὶ ἐμάθετε ἀπὸ Ἐπαφρᾶ τοῦ ἀγαπητοῦ συνδούλου ἡμῶν, ὅς ἐστι πιστὸς, ὑπὲρ ὑμῶν διάκονος τοῦ Χριστοῦ.

Comme auſſi vous l'auez apprins d'Epaphras noſtre cher compagnon de ſeruice, qui eſt fidele miniſtre de Chriſt pour vous:

8. Ὁ καὶ δηλώσας ἡμῖν τὴν ὑμῶν ἀγάπην ἐν πνεύματι.

Lequel auſſi nous a declaré voſtre charité qu'auez en l'Eſprit:

9. Διὰ τοῦτο καὶ ἡμεῖς, ἀφ᾽ ἧς ἡμέρας ἠκούσαμεν, οὐ παυόμεθα ὑπὲρ ὑμῶν προσευχόμενοι καὶ αἰτούμενοι, ἵνα πληρωθῆτε τὴν ἐπίγνωσιν τοῦ θελήματος αὐτοῦ, ἐν πάσῃ σοφίᾳ καὶ συνέσει πνευματικῇ.

Et pourtant nous auſſi dés le iour que nous auons entendu cela, ne ceſſõs de prier pour vous, & demander que vous ſoyez remplis de la cognoiſſance de la volonté d'icelui en toute ſapience & intelligence ſpirituelle:

10. Περιπατῆσαι ὑμᾶς ἀξίως τοῦ κυρίου εἰς πᾶσαν ἀρέσκειαν, ἐν παντὶ ἔργῳ ἀγαθῷ καρποφοροῦντες, καὶ αὐξανόμενοι εἰς τὴν ἐπίγνωσιν τοῦ θεοῦ.

Afin que vous cheminiez dignement comme il eſt ſeant ſelon le Seigneur, en lui plaiſant entierement, fructifians en toute bonne œuure, & croiſſans en cognoiſſance de Dieu:

CAP. I.

6. Quod pervênit ad vos, ſicut & in univerſo mundo eſt, & fructificat, & creſcit ſicut in vobis, ex ea die qua audiſtis & cognoviſtis gratiam Dei in veritate.

Which is come vnto you / euen as it is vnto all the worlde / and is fruitefull / as it is alſo among you / from the day that ye heard / & truely knew the grace of God.

7. Sicut didiciſtis ab Epaphra chariſſimo conſervo noſtro, qui eſt fidelis pro vobis miniſter Chriſti Ieſu.

As ye alſo learned of Epaphras our deare fellow ſeruant / which is for you a faithfull miniſter of Chriſt.

8. Qui etiam manifeſtavit nobis dilectionem veſtram in ſpiritu.

Who hath alſo declared vnto vs your loue / which ye haue by the Spirit.

9. Ideo & nos ex qua die audivimus, non ceſſamus pro vobis orantes & poſtulantes, & impleamini agnitione voluntatis eius, in omni ſapientia & intellectu ſpirituali.

For this cauſe we alſo / ſince the day wee heard of it / ceaſe not to pray for you / and to deſire yͤ yee might bee fulfilled with knowledge of his will / in all wiſedome / and ſpiritual vnderſtanding.

10. Vt ambuletis dignè, Deo per omnia placentes: in omni opere bono fructificantes, & creſcentes in ſcientia Dei.

That yee might walke worthy of the Lorde / and pleaſe him in all thinges / being fruitefull in all good workes / and increaſing in the knowledge of God.

Das I. Capitel.

6. Das zu euch kommen iſt / wie auch in alle Welt / vnd iſt fruchtbar / wie auch in euch / von dem tage an / da jrs gehöret habt / vnd erkant die gnade Gottes in der warheit.

Huilcket ſom er kommet til eder / ſom oc i den gantſke Verden / oc er fructſommeligt / lige ſom oc i eder / fra den dag / der i det hørde / oc kende Guds Naade i ſandhed.

7. Wie jhr denn gelernet habt von Epaphra vnſerm lieben Mitdiener / welcher iſt ein trewer diener Chriſti / für euch.

Lige ſom i oc lærde aff Epaphra vor kære Mettienere / huilcken der er en tro Chriſti tienere / for eder.

8. Der vns auch eröffnet hat ewer liebe im Geiſt.

Som ocſaa obenbarede oſſ eders kærlighed i Aanden.

9. Derhalben auch wir / von dem tage an / da wirs gehöret haben / hören wir nicht auff / für euch zu beten / vnnd bitten / daß jhr erfüllet werdet mit erkenntniß ſeines willens / in allerley geiſtlicher Weißheit vnd Verſtand.

Der faare lade wi icke aff / at bede for eder / fra den dag / der wi det hørde / oc wi bede / at i kunde opfyldis met hans vilies bekendelſe / i allehonde Aandelig Viſdom oc Forſtand.

10. Daß jhr wandelt wirdiglich dem HERREN / zu allen gefallen / vnd fruchtbar ſeyt in allen guten wercken / vnd wachſet in der erkentniß Gottes.

At i kunde vandre verdelige faar HERREN til al behagelighed / Oc vere fructſommelige i alle gode Gerninger / oc voxe i Guds bekendelſe.

Kapitola I.

6. Kteréž geſt přiſſlo k wám / yakož y po wſſem Swětě vžitek neſe / a roſte / yako y mezy wámi / od toho dne / w kterémž gſte ſlyſſeli a poznali miloſt Božij ſkrze prawdu.

Kthora przyſzłá do was iáko y ná wſzytek świát / y owoc przynoſi / iáko też v was od thego dniá iákoście prawdziwie vználi łáſkę Bożą.

7. Jakož gſte ſe naučili od Epaffry naymilegſſího ſpolu ſlužebnjka naſſeho / kterýž geſt wěrný za wás ſlužebnijk Kryſta Gežijſſe.

Jákoście ſie też náucżyli od Epáfry milego kthory z námi ſłużył / y ieſt wiernym ſługa Kryſthuſowym zá was.

8. Kterýž také oznámil / nám milowánij waſſe w Duchu.

Kthory thez nam oznaymił miłość wáſzę ktora mácie według duchá.

9. Protož y my od toho dne / yakž gſme to vſlyſſeli nepřeſtáwáme Modliti ſe za wás a žádati / abyſſte byli naplněni poznánjm wůle geho / we wſſý Maudroſti a rozumu Duchownijm.

Dla tego y my od tego dniá iákochmy to vſłyſzeli / nie przeſthawamy zá was ſie modlic y żadác / ábyſcie byli nápełnieni wſzelákim vznániem woley tego / z wſzeláka mádrościa y rozumieniem duchownym.

10. Abyſſte chodili hodně Bohu / we wſſem ſe lijbijce w každém ſkutku dobrém ſe množijce / a roſtauce w vměnij Božijm.

Abyſcie chodzili iáko Pánu náleży iżbyſcie ſie mu podobáli we wſzytkim / wſzelákim vczynkiem dobrym / owoc przynoſzacy roſthac w vznániu Bożym.

א

11 וּבְכֻל חַיִל תֶּתְחַיְּלוּן אַיְךְ רַבּוּתָא דְּשׁוּבְחֵהּ בְּכֻל מְסַיְבְּרָנוּ וּבְמַגְּרַת רוּחַ וּבְחַדּוּתָא׃

Fortificati d'ogni forza ſecondo la potentia de la ſua gloria, ad ogni patientia è tolerantia con allegrezza.

12 תַּוְדּוּן לַאלָהָא אַבָא דַּאשְׁוְין לַמְנָתָא דְּיָרְתוּתָא דְּקַדִּישֵׁא בְּנוּהְרָא׃

Ringratiando il Padre, che ci ha fatti habili ad eſſer partecipi de la ſorte de Santi nel lume.

13 וּפַרְקַן מֶן שׁוּלְטָנֵהּ דְּחֶשׁוּכָא וַאיְתִין לְמַלְכוּתָא דַּבְרֵהּ חַבִּיבָא׃

Che ci ha liberati da la poteſta de le tenebre, & hacci trasferiti nel regno del ſuo diletto Figliuolo.

14 הָו דְּבֵהּ אִית לַן פּוּרְקָנָא וְשׁוּבְקָנָא דְּחַטָהֵא (בַּדְמֵהּ׃)

In cui habbiam la redentione per il ſuo ſangue, cioè la rimeſſion de peccati.

15 הָו דְּהוּיוּ דְּמוּתָא דַּאלָהָא דְּלָא מֶתְחְזֵא וּבוּכְרָא דְּכֻלְהֵין בְּרִיָתָא׃

Ilquale è l'imagine di Dio inuiſibile, primogenito innanzi ad ogni creatura.

16 וּבֵהּ אֶתְבְּרִי כֻּל מֶדֶם דְּבַשְׁמַיָּא וּבַאְרְעָא כֻּל דְּמֶתְחְזֵא וְכֻל דְּלָא מֶתְחְזֵא אֶן מַוְתְּבָא וְאֶן מָרַוְתָא וְאֶן אַרְכוּס וְאֶן שׁוּלְטָנָא כֻּל מֶדֶם בְּאִידֵהּ וּבֵהּ אֶתְבְּרִיו׃

Percioche in lui ſono ſtate create tutte le coſe, quelle che ſon ne cieli, e quelle che ſono in terra, le viſibili e l'inuiſibili, ò ſiano Troni, ò Dominationi, ò Principati, ò Poteſta. Tutte le coſe ſon create per lui & à lui.

17 וְהוּיוּ דְּמֶן קְדָם כֻּל וְכֻל מֶדֶם בֵּהּ קָאֶם׃

Et egli è innanzi à tutte le coſe, e tutte conſiſteno in lui.

א

11 בְּכָל־כֹּחַ מְאֻמָּצִים כִּגְבוּרַת כְּבוֹדוֹ לְכָל־דוּמִיָּה וַעֲנָוָה עִם שִׂמְחָה׃

Corroborados de toda fortaleza conforme à la potencia de ſu gloria con toda tolerancia y largura de animo con gozo:

12 וּמוֹדִים לֵאלֹהִים וְלָאָב אֲשֶׁר הִשְׁוָה אוֹתָנוּ לְחֵלֶק נַחֲלַת הַקְּדוֹשִׁים בָּאוֹר׃

Haziendo gracias al padre que nos hizo dignos de participar en la Suerte de los Sanctos en luz:

13 אֲשֶׁר פָּדָה אוֹתָנוּ מִשִּׁלְטוֹן הַחֹשֶׁךְ וַיְשִׁיתֵנוּ בְּמַלְכוּת בְּנוֹ יְדִידוֹ׃

Que nos libro de la poteſtad de las tinieblas y nos traſpaſſó en el Reyno de ſu amado Hijo:

14 אֲשֶׁר בּוֹ יֶשׁ־לָנוּ הַפְּדוּת בְּדָמוֹ וּשְׂאֵת הַחֲטָאִים׃

En el qual tenemos redemcion por ſu ſangre, remiſsion de peccados,

15 שֶׁהוּא צֶלֶם וּדְמוּת אֱלֹהִים אֲשֶׁר לֹא נִרְאָה בְּכוֹר כָּל־הַבְּרִיאָה׃

El qual es la imagen del Dios inuiſible, Primogenito de toda criatura.

16 כִּי־בוֹ נִבְרְאוּ כֻּלָּם אֲשֶׁר בַּשָּׁמַיִם וּבָאָרֶץ הַנִּרְאִים וְלֹא נִרְאִים אִם כִּסְאִים אִם אֲדֹנִים אִם מִשְׂרוֹת וְאִם שִׁלְטוֹנוֹת כֻּלָּם בְּיָדוֹ וְאֵלָיו נִבְרָאוּ׃

Porque por el ſon criadas todas las coſas que eſtan en los cielos y que eſtan en la tierra, viſibles y inuiſibles: ſean thronos. ſean ſennorios, ſean principandos ſean poteſtades, todo fue criado por el enel.

17 וְהוּא הוּא מֵאָז קֹדֶם כָּל־מִפְעָלִים מֵעוֹלָם וְכָל־דְּבָרִים בּוֹ קָמוּ׃

Y el es antes de todas las coſas: y todas las coſas conſiſten por el.

α'.

11. Ἐν πάσῃ δυνάμει δυναμούμενοι κατὰ τὸ κράτος τῆς δόξης αὐτοῦ, εἰς πᾶσαν ὑπομονὴν καὶ μακροθυμίαν μετὰ χαρᾶς.

Eſtans fortifiés en toute force ſelon la vertu de ſa gloire, en toute ſouffrance & eſprit patient auec ioye:

12. Εὐχαριστοῦντες τῷ θεῷ, καὶ πατρὶ τῷ ἱκανώσαντι ἡμᾶς εἰς τὴν μερίδα, τοῦ κλήρου τῶν ἁγίων ἐν τῷ φωτί.

Rendans graces au Pere, qui nous a rendus capables de participer à l'heritage des ſaincts en la lumiere:

13. Ὃς ἐῤῥύσατο ἡμᾶς ἐκ τῆς ἐξουσίας τοῦ σκότους, καὶ μετέστησεν εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ υἱοῦ τῆς ἀγάπης αὐτοῦ.

Lequel nous a deliurés de la puiſſance des tenebres, & nous a tranſportés au royaume de ſon Fils bien aimé:

14. Ἐν ᾧ ἔχομεν τὴν ἀπολύτρωσιν (διὰ τοῦ αἵματος αὐτοῦ,) τὴν ἄφεσιν τῶν ἁμαρτιῶν·

En qui nous auons deliurance par ſon ſang, aſſauoir remiſſion des pechés,

15. Ὅς ἐστιν εἰκὼν τοῦ θεοῦ τοῦ ἀοράτου, πρωτότοκος πάσης κτίσεως.

Lequel eſt l'image de Dieu inuiſible, le premier-né de toute creature.

16. Ὅτι ἐν αὐτῷ ἐκτίσθη τὰ πάντα, τὰ ἐν τοῖς οὐρανοῖς, καὶ τὰ ἐπὶ τῆς γῆς, τὰ ὁρατὰ καὶ τὰ ἀόρατα, εἴτε θρόνοι, εἴτε κυριότητες, εἴτε ἀρχαί, εἴτε ἐξουσίαι· τὰ πάντα δι' αὐτοῦ καὶ εἰς αὐτὸν ἔκτισται.

Car par lui ont eſté creées toutes choſes qui ſont ès cieux & qui ſont en la terre viſibles & inuiſibles, ſoit les Thrones, ou les Dominations, ou les Principautés, ou les puiſſances: toutes choſes ſont creées par lui & pour lui.

17. Καὶ αὐτός ἐστι πρὸ πάντων, καὶ τὰ πάντα ἐν αὐτῷ συνέστηκε.

Et icelui eſt deuant toutes choſes, & toutes ſubſiſtent par lui.

CAP. I.

11. In omni virtute confortati ſecúdùm potentiam claritatis eius , in omni patientia&longanimitate cum gaudio.

Strenghthened with all might through his glorious power / vnto all patience/and long ſuffring with ioyfulnes.

12. Gratias agentes Deo & Patri,qui dignos nos fecit in partem ſortis ſanctorum , in lumine.

Giuing thankes vnto the Father / which hath made vs meete to be partakers of the inheritance of the Saintes in light.

13. Qui eripuit nos de poteſtate tenebrarum,&tranſtulit in regnum filii dilectionis ſuæ.

Who hath deliuered vs from the power of darkeneſſe / and hath tranſlated vs into the kingdome of his deare Sonne.

14. In quo habemus redemptionem (*per ſanguinem ipſius*,) remiſſionem peccatorum.

In whom we haue redemption through his blood/that is / the forgiueneſſe of ſinnes.

15. Qui eſt imago Dei inviſibilis, primogenitus omnis creaturæ.

Who is the image of the inuiſible God, the firſt borne of euery creature.

16. Quoniam in ipſo condita ſunt univerſa in cælis, & in terra , viſibilia & inviſibilia, ſive throni, ſive dominationes, ſive principatus , ſive poteſtates,omnia per ipſum, & in ipſo creata ſunt.

For by him were all thinges created/which are in heauen/ and which are in earth/ thinges viſible and inuiſible: whether they bee Thrones / or Dominions/or principalities/or Powers/all things were created by him and for him

17. Et ipſe eſt ante omnes, & omnia in ipſo conſtant.

And hee is before all thinges / and in him all thinges conſiſt.

Das I. Capitel.

11. Vnd geſtercket werdet mit aller krafft nach ſeiner herrlichen macht/ in aller gedult vnd langmütigkeit / mit freuden.

Oc bliffue ſtercke met al Krafft effter hans herlighed mact/i al taalmodighed/oc langmodig met glæde.

12. Vnd danckſaget dem Vater/ der vns tüchtig gemacht hat zu dem Erbtheil der Heiligen im Liecht.

Oc ſige Fadren tack / ſom giorde oſſ duelig til Helligens Arffuedel i Liuſet.

13. Welcher vns errettet hat von der Oberkeit der Finſterniß/vnd hat vns verſetzt inn das Reich ſeines lieben Sohnes.

Huilcken ſom frelſte oſſ aff mørckens Øffrighed oc ſette oſſ i ſin elſkelige Søns Rige.

14. An welchen wir haben die Erlöſung durch ſein Blut/ nemlich die vergebung der Sünde.

I huilcken wi haffue Forløſning/ formedelſt hans Blod/ ſom er Syndernis forladelſe.

15. Welcher iſt das Ebenbilde deß vnſichtbarn Gottes/der Erſtgeborner vor allen Creaturen.

Huilcken der er den wſynlige Guds lige Billede/ den Førſtfødde faar alle Creature.

16. Denn durch jn iſt alles geſchaffen/daß im Himel vnd auff Erden iſt/ das ſichtbare vnd vnſichtbare / beyde die Thronen vnd Herrſchafften / vnd Fürſtenthumben vnd Oberkeiten / es iſt alles durch jn vnd zu jm geſchaffen.

Thi formedelſt hannem er alting ſkabt / det ſom er i Himmelen oc paa Jorden / det ſynlige oc wſynlige/ baade Throner/oc Herredøme/oc Førſtedøme/oc Øffrighed/ Det er altſammen ſkabt formedelſt hannem oc til hannem.

17. Vnd er iſt vor allen/vnd es beſtehet alles in jm.

Oc hand er faar alle ting / oc det er altſammen beſtandig i hannem.

Kapitola I.

11. Wſſelikau ſylau gſauce poſylněni/ wedlé mocy yaſnoſti geho/ we wſſý trpěliwoſti a dlauhém čekánij:

Bedac vmocnieni wſzeláka mocá według chwálebney możnoſci tego / ku wſzelakiey cierpliwoſci/ y cichośći z weſelem.

12. S radoſtij děkugijce Bohu a Otcy/ kterýž hodné nás včinil abychom byli včaſtni dědictwij ſwatých geho w ſwětle:

Dziekuiac Oycu kthory nas godnymi vczynil/ ábychmy byli vczeſtniki dziedzictwá świetych w świátłości.

13. Kterýž wytrhl nás z mocy temnoſtij/ a přeneſl do Králowſtwij Syna milého ſwého.

Kthory wybáwił nas z mocy ćiemnośći/ y przenioſł w Kroleſtwo Syná ſwego milego.

14. W kterémžto máme wykaupenij a odpuſſtěnij hřijchuow (ſkrze Krew geho:)

W ktorym mamy odkupienie przez krew iego/ to ieſt odpuſzczenie grzechow.

15. Kterýž geſt obraz Boha newiditedlného/ prworozený předewſſým ſtwořenijm:

Ktory ieſt wyobrázeniem Bogá niewidomego / pierworodnym przed wſzytkim ſtworzeniem.

16. Nebo ſkrze něho ſtwořeny gſau wſſecky wěcy/ na Nebi y na Zemi / widitedlné y newiditedlné / buďto Trůnowé neb Dominacionowé / buďto Princypátowé neb Poteſtátowé/ wſſeckny wěcy ſkrze něho a w něm ſtwořeny gſau.

Abowiem przezeń ſa wſzytki rzeczy ſtworzone ná niebie y ná ziemi/ widomey niewidome / choć maieſtathy/ choć páńſtwá/ choć przełożeńſtwá/ choć zwierzchnośći wſzythki rzeczy przezeń/ y wzgledem iego ſa ſtworzone.

17. A on geſt předewſſemi/ a wſſeckny wěcy gijm ſtogij.

A on ieſt przed wſzytkimi rzeczámi/ á wſzytki rzeczy przezeń ſtoia.

א

18 וְהוּיוּ רִישָׁא דְבַגְרָא דְעִדְתָא דְאִיתַוְהִי רִישָׁא וּבוּכְרָא דְמֶן בֵּית מִיתָא דְיֶהֱוֵא קַדְמָי בְּכֹל׃

Et egli è il capo del corpo de la Chieſa, il quale è il principio, il primogenito de morti: accioche ſia egli quel che tenga il principato in tutte le coſe.

19 דְבֵהּ הֲו צְבָא כֻּלֵהּ מוּלָיָא לְמֶעְמַר׃

Percioche il beneplacito del Padre è ſtato che in lui habitaſſe ogni pienezza.

20 וּבְאִידֵהּ לְמְרַעָיוּ לֵהּ כֹּל מֶדֶם וְשַׁיֵן בִּדְמָא דִזְקִיפֵהּ בְּאִידַוְהִי אֶן דְבַאַרְעָא וְאֶן דְבִשְׁמַיָא׃

E per lui ſi riconciliaſſeno tutte le coſe à ſe: pacificando per il ſangue dela ſua croce per lui medeſimo, è le coſe che ſono in terra, è quelle che ſono ne cieli.

21 אַף לְכוּן דְמֶן קְדִים נוּכְרָיֵא הֲוַיְתוּן וּבְעֶלְדְבָבֵא בְּרֶעְיָנַיְכוּן מֶטוּל עֲבָדַיְכוּן בִּישָׁא שַׁיֶנְכוּן הָשָׁא׃

E voi che gia erauate alienati, è nimici con la mente ne le male opere.

22 בְּפַגְרָא דְבֶסְרֵהּ וּבְמַוְתֵהּ דְנְקִימְכוּן קֳדָמַוְהִי קַדִישִׁין דְלָא מוּם וּדְלָא רֶשְׁיָן׃

Egli v'ha hora riconciliati nel corpo de la ſua carne per la morte, per renderui Santi, & irreprenſibili, è ſenza colpa dinanzi à ſe.

23 אֶן תְּקַוּוּן בְּהַיְמָנוּתְכוּן כַּד שַׁרִירָא שֶׁתְאַסְתְּכוּן וְלָא מֶתְתְּזִיעִיתוּן מֶן סַבְרָא דְאֶוַנְגֶלִיוֹן הָו דְשְׁמַעְתּוּן דְאֶתְכְּרֶז בְּכֻלָהּ בְּרִיתָא דִתְחֵית שְׁמַיָא הָו דְאֶנָא פָוְלוֹס הֲוִית מְשַׁמְשָׁנֵהּ׃

Se però voi ſtate ne la fede fondati è fermi, ſenza muouerui da la ſperanza de l'Euangelio, che voi hauete vdito il quale è ſtato predicato tra ogni creatura che è ſotto'l cielo: delquale io Paulo ſon fatto miniſtro.

א

18 וְהוּא הֹוֶה רֹאשׁ גְּוִיַּת הָעֵדָה שֶׁהוּא רֵאשִׁית בְּכוֹר מִמֵּתִים לִהְיוֹתוֹ בְּכֻלָּם רִאשׁוֹן׃

Y el es la cabeça del cuerpo de la Igleſia, principio y primogenito de los muertos, para que en todo tenga el primado.

19 כִּי־בוֹ חָפֵץ לִשְׁכּוֹן כָּל־מְלֹא׃

Porquanto agradó àl padre que en el habitaſſe toda plenitud:

20 וּבְיָדוֹ לְהַחֲלִיף אֶת־כֻּלָּם אֶל־נַפְשׁוֹ מַשְׁלִים בִּדְמֵי צְלָבוֹ בּוֹ גַּם אֲשֶׁר בָּאָרֶץ וְגַם אֲשֶׁר בַּשָּׁמַיִם׃

Y por el reconciliar todas las coſas à ſi, pacificando por la ſangre de ſu cruz anſi lo que eſtá en la tierra como lo que eſta en los cielos.

21 וְאַתֶּם בִּהְיוֹתְכֶם לְפָנִים זָרִים מוּזָרִים וְאוֹיְבִים בִּלְבַבְכֶם בְּמַעֲשִׂים רָעִים׃

Voſotros tambien ſiendo otro tiempo eſtrannos, y enemigos de animo en malas obras, aora empero hos ha reconciliado.

22 וּמֵעַתָּה הֶחֱלִיף אֶתְכֶם בִּגְוִיַּת בְּשָׂרוֹ בְּמוֹתָהּ לַהֲקִימְכֶם קְדוֹשִׁים תְּמִימִים וּנְקִיִּם לְעֵינֵי פָנָיו׃

En el cuerpo de ſu carne por la muerte: para hazer hos ſanctos, y ſin mancha, y irreprehenſibles delante deel.

23 אִם תַּעַמְדוּ בֶּאֱמוּנָה מְיֻסָּדִים מוּסָד הַמַּאֲמִין לֹא יָחִישׁ מִשִּׁבְרַת הַבְּשׂוֹרָה אֲשֶׁר שְׁמַעְתּוּהָ הַנִּקְרָאָה בְּכָל הַבְּרִיאָה אֲשֶׁר תַּחַת הַשָּׁמַיִם לַאֲשֶׁר אֲנִי פּוֹלוֹס מְשָׁרְתָהּ׃

Si empero permanezeys fundados y firmes en la fe, y ſin mouerhos de la eſperança del Euangelio que aueys oydo, el qual es predicado à toda criatura que eſtà debaxo del cielo, del qual yo Paulo ſoy hecho miniſtro:

α'.

18. Καὶ αὐτός ἐστιν ἡ κεφαλὴ τοῦ σώματος τῆς ἐκκλησίας, ὅς ἐστιν ἀρχὴ, πρωτότοκος ἐκ τῶν νεκρῶν, ἵνα γένηται ἐν πᾶσιν αὐτὸς πρωτεύων.

Et c'eſt lui qui eſt le chef du corps de l'Egliſe, & qui eſt le commencement & le premier ne d'entre les morts: afin qu'il tiene le premier lieu en toutes choſes.

19. Ὅτι ἐν αὐτῷ εὐδόκησε πᾶν τὸ πλήρωμα κατοικῆσαι.

Car le bon plaiſir du Pere a eſté que toute plenitude habitaſt en lui:

20. Καὶ δι' αὐτοῦ ἀποκαταλλάξαι τὰ πάντα εἰς αὐτὸν, εἰρηνοποιήσας διὰ τοῦ αἵματος τοῦ σταυροῦ αὐτοῦ, δι' αὐτοῦ, εἴτε τὰ ἐπὶ τῆς γῆς, εἴτε τὰ ἐν τοῖς οὐρανοῖς.

Et de reconcilier par lui toutes choſes à ſoi, ayant fait la paix par le ſang de la croix d'icelui, aſſauoir tãt les choſes qui ſont ès cieux, que celles qui ſont en terre.

21. Καὶ ὑμᾶς ποτε ὄντας ἀπηλλοτριωμένους καὶ ἐχθροὺς τῇ διανοίᾳ ἐν τοῖς ἔργοις τοῖς πονηροῖς.

Et vous qui eſtiez autresfois eſtrangés de lui, & qui eſtiez ſes ennemis en voſtre entendement, en mauuaiſes œuures:

22. Νυνὶ δὲ ἀποκατήλλαξεν ἐν τῷ σώματι τῆς σαρκὸς αὐτοῦ διὰ τοῦ θανάτου, παραστῆσαι ὑμᾶς ἁγίους καὶ ἀμώμους καὶ ἀνεγκλήτους κατενώπιον αὐτοῦ.

Maintenant toutesfois il vous a reconciliés au corps de ſa chair, par la mort, pour vous rendre ſaincts, ſans tache, & irreprehenſibles deuant ſoi:

23. Εἴγε ἐπιμένετε τῇ πίστει τεθεμελιωμένοι καὶ ἑδραῖοι, καὶ μὴ μετακινούμενοι ἀπὸ τῆς ἐλπίδος τοῦ εὐαγγελίου οὗ ἠκούσατε, τοῦ κηρυχθέντος ἐν πάσῃ τῇ κτίσει τῇ ὑπὸ τὸν οὐρανὸν, οὗ ἐγενόμην ἐγὼ Παῦλος διάκονος.

Voire ſi vous demeurez en la foy, eſtans fondés & fermes, & n'eſtes tranſportes hors de l'eſperance de l'Euangile que vous auez ouï, lequel eſt preſché entre toute creature qui eſt ſous le ciel, duquel moi Paul ai eſté fait miniſtre.

CAP. I.

18. Et ipſe eſt caput corporis eccleſiæ, qui eſt principium, primogenitus ex mortuis: ut ſit in omnibus ipſe primatum tenens.

And hee is the head of the body of the Church: hee is the beginning / and the firſt borne of the dead / that in all thinges he might haue the preeminence.

19. Quia in ipſo complacuit, omnem plenitudinem inhabitare.

For it pleaſed the Father / that in him / ſhould all fulnes dwell.

20. Et per eum reconciliare omnia in ipſo, pacificans per ſanguinem crucis eius, ſive quæ in terris, ſive quæ in cælis ſunt.

And by him to reconcile all thinges vnto him ſelfe / and to ſet at peace through the blood of his croſſe both the things in earth/ and the thinges in heauen.

21. Et vos cum eſſetis aliquando alienati, & inimici ſenſu, in operibus malis.

And you which were in times paſt ſtrangers & enemies / becauſe your mindes were ſet in euill workes / hath he nowe alſo reconciled.

22. Nunc autem reconciliavit in corpore carnis eius per mortem, exhibere vos ſanctos & immaculatos, & irreprehēſibiles, coram ipſo.

In the body of his fleſhe through death / to make you holy / and vnblameable/and without fault in his ſight.

23. Si tamen permanetis in fide fundati & ſtabiles, & immobiles à ſpe Evangelii quod audiſtis, quod prædicatum eſt in univerſa creatura quæ ſub cælo eſt, cuius factus ſum ego Paulus miniſter.

If ye continue/grounded and ſtabliſhed in the faith / and be not moued away from the hope of the Goſpell / whereof yee haue heard/ & which hath bene preached to euery creature which is vnder heauen / whereof I Paul am a miniſter.

Das I. Capitel.

18. Vnd er iſt das Haupt deß Leibs/ nemlich/ der Gemeine/ welcher iſt der anfang/ vnd der erſtgeborner von den Todten/ auff daß er inn allen dingen fürgang habe.

Oc hand er Legemens hoffuet/ ſom er/ Menighedens/ huilcken ſom er Begyndelſen oc den Førſtføde de aff de Døde/ paa det at hand ſkal haffue Fremgong i alle ting.

19. Denn es iſt das wolgefallen geweſen/ daß in jm alle fülle wonen ſolte.

Thi det vaar behagelighed/ at al Fuldkommelighed ſkulde bo i hannem.

20. Vnd alles durch jhn verſöhnet würde zu jm ſelbs/ es ſey auff Erden oder im Himmel/ damit daß er friede machet durch das Blut an ſeinem Creutz/ durch ſich ſelbs.

Oc alting ſkulde forligis formedelſt hannem til hannem ſelff/ vere ſig paa Jorden eller i Himmelen/ Der met at hand giorde Fred formedelſt Blodet paa hans Kaarſſ/ ved ſig ſelff.

21. Vnd euch/ die jr weiland frembde vnd feinde waret/ durch die vernunfft in böſen wercken.

Oc eder i ſom vdi fordom tid vaare Fremmede oc Fiender/ formedelſt eders fornufft i onde gerninger.

22. Nun aber hat er euch verſöhnet mit dem Leibe ſeines Fleiſches/ durch den Todt/ auff daß er euch darſtellet heilig/ vnd vnſträfflich/ vnd ohn tadel für jhm ſelbs.

Nu haffuer hand oc forligt eder met ſit Kødz Legeme/ formedelſt Døden/ paa det at hand ſkulde fremſticke oſſ hellige/ oc vſtraffelige oc vden ſkyld faar hannem ſelff.

23. So jr anders bleibet im Glauben/ gegründet vnd veſte vnnd vnbeweglich von der hoffnung deß Evangelij/ welchs jr gehöret habt/ welchs geprediget iſt vnter alle Creatur/ die vnter dem Himmel iſt/ welches ich Paulus Diener worden bin.

Der ſom i ellers bliffue i Troen/ grundfeſte oc ſtadige/ oc vrørelige fra Euangelij haab/ huilcket i haffue hørt/ huilcket der er predicket iblant alle Creature/ ſom ere vnder Himmelen/ hues Tienere ieg Paulus er bleffuen.

Kapitola I.

18. A on geſt hlawa těla Cýrkwe/ kterýž geſt počátkem a prworozeným wſtaw z mrtwých/ aby on mezy wſſemi prwnij mijſto držal.

Non ieſt głowa ćiáłu Kośćiołá/ początkiem/ y pierworodnym z vmárłych/ áby on był wewſzyſtkich przodek trzymáiac.

19. Něb zaljbilo ſe Otcy/ aby w něm wſſecka plnoſt Božſtwij přebýwala.

Abowiem vpodobáło ſie Oycu/ áby wſzytká doſkonałość mieſzkáłá w nim.

20. A ſkrze něho ſmjřil wſſecko s ſebu/ wſſecky wěcy w něm vpokogiw/ ſkrze krew křijže geho/ y ty kteréž na Nebi gſau/ y ty kteréž na Zemi.

Y przezeń áby ſobie poiednał wſzythki rzeczy/ vſpokoiwſzy przez krew krzyža iego ty rzeczy ktore były na ziemi y ná niebie.

21. Y wás také genž gſte byli před tijm wzdáleni nepřátelé ſmyſlem w ſkutcých zlých.

A thák was ktorzyśćie niekiedy byli oddaleni y nieprzyiaciele/ vmyſłem ktory ſie báwił złemi vczynkámi/ teraz zaiſte poiednał.

22. Nynij giž ſmijřil tělem ſwým/ ſkrze Smrt/ abyſſte byli Swatij a nepoſſkwrněnij a bez auhony před nim:

W ćiele ſwoim włáſnym przez śmierć/ áby ſtáwił was świete y nienágánione/ y niewinne przed oblicznośćią ſwoią.

23. Wſſak geſtliže trwáte w Wijře/ gſauce pewnij a ſtálij/ a nepohnutedlnij od naděge Ewangelium kteréž gſte ſlyſſeli/ genž geſt kázáno wſſemu ſtwořenj/ kteréž geſt pod Nebem/ gehož yá Pawel včiněn gſem ſlužebnijkem.

Jeſli trwaćie w wierze vgruntowani y mocni/ áni bywaćie poruſzeni od nadzieie Ewánieliey ktoraśćie ſłyſzeli przepowiedána wſzelkiemu ſtworzeniu/ ktore ieſt pod niebem/ ktorey ia Páweł ſtałem ſie ſługa.

א

24 וחדא אנא בחשא
דעל אפיכון וממלא אנא
חסירותא דאולצנוהי
דמשיחא בבסרי חלף
פגרה דאיתוהי עדתא :

Io hora mi rallegro ne le mie afflittioni per Voi, è adempio le coſe che mancano de le afflittioni di Chriſto ne la mia carne, per il ſuo corpo, che è la Chieſa.

25 הי דאנא הוית
משמשנה איך מדברנותא
דאלהא דאתיהבת לי בכון
דאשמלא מלתה דאלהא:

De laquale io ſon fatto miniſtro ſecondo la diſpenſation di Dio, che m'è ſtata data verſo Voi, per adempier la parola di Dio.

26 ארזא הו דמכסי הוא
מן עלמא ומן דרא השא
דין אתגלי לקדישוהי :

Cioè il miniſterio che già fu naſcoſto fin da tutti i ſecoli è da le generationi, & hora è ſtato manifeſtato à i ſuoi ſanti.

27 לאילין דצבא אלהא
דיודע מנו עותרא ד
דשובחה דארזא הנא
בעממא דהויו משיחא
דבכון סברא דשובחן :

A iquali Iddio ha voluto far conoſcere quali ſiano le ricchezze de la gloria di queſto miſterio tra i Gentili, che è Chriſto in Voi, ſperanza de la gloria.

28 הו דחנן מכרזינן ו
ומלפינן ומסכלינן לכל
בר—נש בכל חכמא
דנקים לכל בר—נש כד
גמיר בישוע משיחא :

Ilqual noi annuntiamo, ammonendo ogni huomo, & inſegnando ad ogni huomo in ogni ſapientia: per rendere ogni huomo perfetto in Chriſto IESV.

29 בהדא הו גיר אף עמל
אנא ומתכתש אנא
במעדרנותא דחילא
דמתיהב לי :

Nelche ancor m'affatico, combattendo ſecondo la ſua efficacia, laquale opera potentemente in me.

א

24 ועתה שומח אני בעני עליכם
וממלא אני את־חסרוני מצוקות
המשיח בבשרי על־גויתו אשר
היא העדה :

Que aora me gozo en loque padezco por voſotros, y cumplo en mi carne lo que falta de las affliciones del Chriſto por ſu cuerpo, que es la Igleſia:

25 אשר לה אני משרת כמתת
אלהים הנתנה לי אליכם
למלאת את דבר אלהים :

De la qual ſoy hecho Miniſtro por la diſpenſacion de Dios, la qual me es dada en voſotros para que cumpla la palabra de Dios.

26 את סוד ומסתר הנסתר
מעולם ומדורות ומעת נגלה
לקדושיו :

Es à ſaber el miſterio oculto deſde los ſiglos y edades : mas que aora ha ſido manifeſtado à ſus Sanctos.

27 לאשר חפץ אלהים להודיע
מה־העשר כבוד המסתר הזה
בגוים אשר הוא המשיח בנו
שברת הכבוד :

A los quales quiſo Dios hazer notorias las riquezas glorioſas deeſte myſterio en las Gentes que es el Chriſto en voſotros, eſperança glorioſa.

28 אותו אשר אנחנו מבשרים
מיסרים את כל־בני אדם
ומלמדים את־כל־בני אדם
בכל־חכמה אשר נקים את־
כל־האדם שלם בישוע המשיח:

El qual noſotros annunciamos amoneſtando à todo hombre, y enſeñando en toda ſabiduria, para hazer à todo hombre perfecto en el Chriſto Ieſus.

29 ואל־זאת יוגע אני להאבק
כפעלו אשר פעל בי בכח
וגבורה :

En loqual aun trabajo combatiendo por la operacion del, laqual el obra en mi poderoſamente.

α΄.

24. Νῦν χαίρω ἐν τοῖς παθήμασί μου ὑπὲρ ὑμῶν, καὶ ἀνταναπληρῶ τὰ ὑστερήματα τῶν θλίψεων τοῦ χριστοῦ ἐν τῇ σαρκί μου ὑπὲρ τοῦ σώματος αὐτοῦ, ὅ ἐστιν ἡ ἐκκλησία.

Dont ie m'eſioui maintenant en mes ſouffrences pour vous, & accompli le reſte des afflictions de Chriſt en ma chair pour ſon corps, qui eſt l'Egliſe:

25. Ἧς ἐγενόμην ἐγὼ διάκονος κατὰ τὴν οἰκονομίαν τοῦ θεοῦ τὴν δοθεῖσάν μοι εἰς ὑμᾶς, πληρῶσαι τὸν λόγον τοῦ θεοῦ.

Delaquelle i'ai eſté fait miniſtre, ſelon la diſpenſation de Dieu qui m'a eſté donnee enuers vous, pour accomplir la parole de Dieu :

26. Τὸ μυστήριον τὸ ἀποκεκρυμμένον ἀπὸ τῶν αἰώνων καὶ ἀπὸ τῶν γενεῶν, νυνὶ δὲ ἐφανερώθη τοῖς ἁγίοις αὐτοῦ.

Aſſauoir le ſecret qui auoit eſté caché dés tous les ſiecles & aages : mais maintenant eſt manifeſté á ſes ſaincts:

27. Οἷς ἠθέλησεν ὁ θεὸς γνωρίσαι τίς ὁ πλοῦτος τῆς δόξης τοῦ μυστηρίου τούτου ἐν τοῖς ἔθνεσιν, ὅς ἐστι χριστὸς ἐν ὑμῖν, ἡ ἐλπὶς τῆς δόξης.

Auſquels Dieu a voulu donner à cognoiſtre quelles ſont les richeſſes de la gloire de ce ſecret entre les Gentils, qui eſt Chriſt en vous, l'eſperance de gloire:

28. Ὃν ἡμεῖς καταγγέλλομεν, νουθετοῦντες πάντα ἄνθρωπον, καὶ διδάσκοντες ἐν πάσῃ σοφίᾳ, ἵνα παραστήσωμεν πάντα ἄνθρωπον (τέλειον) ἐν χριστῷ ἰησοῦ.

Lequel nous annonçons admoneſtans tout homme, & enſeignans tout hōme en toute ſapience: afin que nous rendions tout homme parfait en Ieſus Chriſt.

29. Εἰς ὃ καὶ κοπιῶ ἀγωνιζόμενος κατὰ τὴν ἐνέργειαν αὐτοῦ τὴν ἐνεργουμένην ἐν ἐμοὶ ἐν δυνάμει.

A quoy auſſi ie trauaille, combatant ſelon ſon efficace, laquelle beſongne puiſſamment en moi.

CAP. I.

24 Qui nunc gaudeo in paſſionibus pro vobis, & adimpleo ea quæ deſunt paſſionum Chriſti, in carne mea pro corpore eius, quod eſt eccleſia.

Now reioyce I in my ſuffringes for you / and fulfill the reſt of the afflictions of Chriſt in my fleſh/ for his bodies ſake/ which is the Church.

25. Cuius factus ſum ego miniſter ſecundùm diſpenſationem Dei, quæ data eſt mihi in vobis, ut impleam verbum Dei.

Whereof I am a miniſter/ according to the diſpenſation of God / which is giuen me vnto youwarde / to fulfill the worde of God.

26. Myſterium quod abſconditum fuit à ſeculis & generationibus, nunc autem manifeſtatum eſt ſanctis eius.

Which is the myſterie hid ſince the world began / and from all ages / but now is made manifeſt to his Saintes.

27. Quibus voluit Deus notas facere divitias gloriæ ſacramenti huius in Gentibus, quod eſt Chriſtus, in vobis ſpes gloriæ.

To whome God woulde make knowen what is the riches of this glorious myſtery among the Gentiles / which riches is Chriſt in you/ the hope of glory.

28. Quem nos annuntiamus, corripientes omnem hominem, & docentes omnem hominem in omni ſapientia, ut exhibeamus omnem hominem perfectum in Chriſto Ieſu.

Whom we preach / admoniſhing euery man / and teaching euery man in all wiſedome/ that we may preſent euery man perfect in Chriſt Ieſus.

29. In quo & laboro, certando ſecundùm operationem eius, quam operatur in me in virtute.

Whereunto I alſo labour and ſtriue / according to his working which worketh in me mightily.

Das I. Capitel.

24. Nun frewe ich mich in meinem leiden/ daß ich für euch leide / vnnd erſtatte an meinem fleiſch / was noch mangelt an trůbſaln inn Chriſto / für ſeinen Leib/ welcher iſt die Gemeine.

Nu glæder ieg mig i min Pine/ ſom ieg lider faar eder/ oc ieg opfylder i mit Kød/ den drøffuelſe ſom end nu fattis i Chriſto / for hans Legeme/ ſom er Menigheden.

25. Welcher ich ein Diener worden bin / nach dem Göttlichen Predigampt/ das mir gegeben iſt vnter euch/ daß ich das Wort Gottes reichlich predigen ſol.

Hueſſ Tienere ieg er bleffuen/ effter det Guddommelige Predicke Embede / ſom mig er giffuit iblant eder/ at ieg ſkal predicke Guds Ord rigelige.

26. Nemlich/ daß Geheimniß/ daß verborgen geweſen iſt von der Welt her/ vnd von den zeiten her/ Nun aber offenbart iſt ſeinen Heiligen.

Som er/ den Hemmelighed/ der haffuer vereſkiult aff Verdens begyndelſe/ oc tid fra tid/ Oc nu er det obenbaret hans Helligen.

27. Welchen Gott gewolt hat kunth thun/ welcher da ſey der herrliche reichthumb diſes geheimniß vnter den Heiden (welches iſt Chriſtus in euch) der da iſt die hoffnung der Herrligkeit.

Huilcke Gud vilde kundgøre/ denne Hemmeligheds herlige rigdom/ iblant Hedningene (ſom er Chriſtus i eder) ſom er herlighedens Haab.

28. Denn wir verkündigen vnd vermanen alle Menſchen/ vnd lehren alle menſchen mit aller weißheit/ auff daß wir darſtellen einen jeglichen Menſchen volkommen in Chriſto Jeſu.

Der wi forkynde/ oc wi formane alle Menniſke/ oc lære alle Menniſke met al Viſdom / at wi beſkicke huert Menniſke fuldkommet i Chriſto Jheſu.

29. Daran ich auch arbeite vnd ringe / nach der wirckung deß / der in mir krefftiglich wircket.

Paa huilcket ieg oc arbeyder oc ſtrider / effter hans Krafft/ ſom arbeyder krafftelige i mig.

Kapitola I.

24. Kterýž nynij radugi ſe/ trpě pro wás/ a wyplňugi na mém těle ta vtrpenij (kterýchž ſe nedoſtáwá) Kryſtowa/ za geho tělo genž geſt Cýrkew Swatá.

Teraz ráduie ſie z tych rzeczy ktore cierpię dla was / y oſtatki vćiſkow Kryſthuſowych wypełniam w ciele moim/ zá ciáło iego kthore ieſt Kośćioł.

25. Kterěžto včiněn gſem ná ſlužebnjkem/ wedlě nařjzenij Božijho/ kterěž mi geſt dáno mezy wámi/ abych wyplnil Slowo Božij.

Kthorego Kośćiolá ſtalem ſie ſługa wedle ſzáfowánia Bożego/ ktore mi ieſt dáne v was/ ábych wypełnił ſłowo Boże.

26. A tagemſtwij kterěž geſt bylo ſkryté od wěkůw a Národůw / Ale nynij geſt zgeweno Swatým geho.

To ieſt taiemnice/ kthora byłá ſkrytha od wiekow y od rodzáiow/ á theraz obiáwiona ieſt świethym iego.

27. Kterýmž to Buoh ráčil známo včiniti bohatſtwij ſláwy tagemſtwij tohoto mezy Pohany/ genž geſt Kryſtus mezy wámi/ naděge ſláwy.

Ktorym chćiał Bog oznáymić co ſą zá Bogactwá tey chwálebney taiemnice miedzy pogány/ y tho ieſt Kryſtuſá miedzy wámi/ ktho ry ieſt nádzieia chwały.

28 Kterěhož my zwěſtugeme/ treſtijce a napomijnagijce wſſecky lidi/ a včijce ge wſſelikě maudroſti/ abychom včinili každěho Cžlowěka dokonalěho w Kryſtu Gežijſſy.

Ktorego my przepowiedamy/ vpominájąc kążdego człowieká/ y vcząc kążdego człowieká wſzelákiey mądrośći/ ábychmy ſthawili kążdego człowieká doſkonáłym w Kryſtuſie Jezuſie.

29. Pro kež také / bogugi wedlě mocy toho kterýž dělá we mně ſwě dijlo mocně.

Na co też prácuię boiuiąc wedle możnośći iego/ kthora ſie mocnie we mnie okázuie.

ב

1 צְבָא אֲנָא דֵין דְּתִדְעוּן אַיְנָא אַגּוֹנָא אִית לִי חֲלָפַיְכוּן וַחְלָף הָנוּן דִּבְלָדִיקִיַא וַחְלָף שַׁרְכָּא אִילֵין דְּפַרְצוּפִּי לָא חֲזַו בִּבְסַר׃

Perche io voglio che voi ſappiate quanto gran combattimento io habbi per voi, e per quelli che ſono in Laodicea, e per tutti quelli che non hanno veduta la perſona mia in carne.

2 דְּנֶתְבַּיְאוּן לֶבְוָתְהוֹן וי וְנִתְקַרְבוּן בְּחוּבָּא לְכֻלֵּהּ עוּתְרָא דְּפִיָּסָא וְלְסוּכָּלָא וְּלִידַעְתֵּהּ דְּאָרָזָא דַּאלָהָא אַבָּא וְדִמְשִׁיחָא׃

Accioche i lor cuori ſi conſolino, eſſendo inſieme congiunti in charità, & in tutte le ricchezze de la piena certezza de l'intelligentia, à la cognition del miſterio di Dio e Padre di Chriſto.

3 הָו דְּבֵהּ כַּסְיָן כֻּלְּהֵין ס סִימָתָא דְּחֶכְמְתָא וְדִידַעְתָּא׃

Nelquale ſon naſcoſti tutti i teſori de la ſapientia e de la ſcientia.

4 הָדָא דֵין אָמַר אֲנָא דְּלָא אֱנָשׁ נֶהְוֵא מַטְעֵא לְכוּן בְּפִיָּסָא דְּמֶלְּא׃

E queſto dico, accioche alcun non v'inganni con perſuaſione di parole.

5 אֶפֶן גֵּיר בִּבְסַר פְּרִיק אֲנָא מֶנְכוּן אֶלָּא בְּרוּחַ עַמְּכוּן אֲנָא וְחָדֵא אֲנָא דְּחָזֵא אֲנָא מְתַכְּסוּתְכוּן וְשַׁרִירוּתָא דְּהַיְמָנוּתְכוּן דְּבִמְשִׁיחָא׃

Perche, ſe bene io ſono aſſente con la carne, nondimeno io ſon con voi con lo ſpirito, rallegrandomi, e vedendo il voſtro ordine, e la fermezza de la voſtra fede, laquale hauete in Chriſto.

6 אַיְכַנָּא הָכִיל דְּקַבֶּלְתּוּן לְיֵשׁוּעַ מְשִׁיחָא מָרַן בֵּהּ הַלֵּכוּ׃

Come dunque hauete riceuuto il Signor IESV Chriſto, coſi caminate in lui.

ב

1 וְחָפַצְתִּי לְדַעְתְּכֶם כַּמָּה דְאָגָה הִיא לִי עֲלֵיכֶם וְעַל־אֲשֶׁר בְּלוּדִיקְיָא וַאֲשֶׁר לֹא רָאוּ פָּנַי בַּבָּשָׂר׃

Porque quiero que ſepays quan ſolicito eſtoy por voſotros, y por los que eſtan en Laodicea: y por todos los que nunca vieron mi faz en carne:

2 אֲשֶׁר יְנֻחֲמוּ לִבְבֵיהֶם הַנֶּאֱפָדִים בְּאַהֲבָה וּלְכָל־עֹשֶׁר הַבִּטָּחוֹן מְלֹא חָכְמָה וּתְבוּנָה לָדַעַת מִסְתַּר הָאֱלֹהִים וְהָאָב וְהַמָּשִׁיחַ׃

Para que tomen conſolacion ſus coraçones aunados en charidad, y en todas riquezas de cumplido entendimiento para conocer el myſterio del Dios y padre, y del Chriſto (Ieſus:)

3 אֲשֶׁר בּוֹ כָּל־אוֹצְרוֹת חָכְמָה וְדֵעָה נִסְתָּרוּ׃

Enel qual eſtan todos los theſoros de ſabiduria, y de conocimiento ocultos.

4 וְזֹאת אֹמֵר אֲנִי פֶּן אִישׁ יְפַתֶּכֶם בַּעֲלִילוֹת הַדְּבָרִים׃

Y eſto digo paraque nadie hos enganne con palabras perſuaſorias.

5 וְאַף כִּי־אֲנִי כַבָּשָׂר רָחוֹק מֵעִמָּכֶם אַךְ בְּרוּחַ עִמָּכֶם אָנֹכִי שׂוֹמֵחַ וְרוֹאֶה אֶת־מַעַרַכְתְּכֶם וְאֶת יְסוֹד אֱמוּנַתְכֶם בַּמָּשִׁיחַ׃

Porque aunque eſtoy auſente con el cuerpo, con el Eſpiritu eſtoy con voſotros gozandome, y mirando vueſtro concierto, y la firmeza de vueſtra fe en el Chriſto,

6 וְכַאֲשֶׁר קִבַּלְתֶּם אֶת־יֵשׁוּעַ הַמָּשִׁיחַ אֲדֹנֵינוּ כֵּן בּוֹ הִתְהַלֵּכוּ׃

Portanto de la manera que aueys recebido el Sennor Ieſus, el Chriſto andad enel:

ΚΕΦΑΛ. ϐ.

Θέλω γὰρ ὑμᾶς εἰδέναι ἡλίκον ἀγῶνα ἔχω περὶ ὑμῶν, καὶ τῶν ἐν λαοδικείᾳ, καὶ ὅσοι οὐχ ἑωράκασι τὸ πρόσωπόν μου ἐν σαρκί.

Car ie veuil que vous ſachiez combien grand combat i'ai pour vous & pour ceux qui ſont en Laodicee, & pour tous ceux qui n'ont point veu ma preſence en chair:

2. Ἵνα παρακληθῶσιν αἱ καρδίαι αὐτῶν, συμβιβασθέντων ἐν ἀγάπῃ, καὶ εἰς πάντα πλοῦτον τῆς πληροφορίας τῆς συνέσεως, εἰς ἐπίγνωσιν τοῦ μυστηρίου τοῦ θεοῦ καὶ πατρὸς καὶ τοῦ χριστοῦ.

Afin que leurs cœurs ſoyent conſolés, eux eſtans ioints enſemble en charité, & en toutes richeſſes de pleine certitude d'intelligence, à la cognoiſſance du ſecret de noſtre Dieu & Pere & de Chriſt.

3. Ἐν ᾧ εἰσι πάντες οἱ θησαυροὶ τῆς σοφίας καὶ τῆς γνώσεως ἀπόκρυφοι.

En qui ſont cachês tous lés threſors de ſapience & de ſcience.

4. Τοῦτο δὲ λέγω ἵνα μή τις ὑμᾶς παραλογίζηται ἐν πιθανολογίᾳ.

Or ie di ceci, afin que nul ne vous abuſe par paroles de perſuaſion.

5. Εἰ γὰρ καὶ τῇ σαρκὶ ἄπειμι, ἀλλὰ τῷ πνεύματι σὺν ὑμῖν εἰμι, χαίρων καὶ βλέπων ὑμῶν τὴν τάξιν, καὶ τὸ στερέωμα τῆς εἰς χριστὸν πίστεως ὑμῶν.

Car combien que ie ſoye abſent de corps, toutesfois d'eſprit ſuis ie auec vous, en m'eſiouiſſant & voyant voſtre ordre, & la fermeté de voſtre foy que vous auez en Chriſt.

6. Ὡς οὖν παρελάβετε τὸν χριστὸν ἰησοῦν τὸν κύριον, ἐν αὐτῷ περιπατεῖτε.

Ainſi donc que vous auez receu le Seigneur Ieſus Chriſt, cheminez en icelui.

CAP. II.

VOlo enim vos ſcire qualem ſolicitudinem habeam pro vobis, & pro iis qui ſunt Laodiciæ, & quicunq; non viderunt faciem meam in carne.

For I woulde yee knewe what great figthing I haue for your ſakes / and for them of Laodicea/and for as many as haue not ſeene my perſon in the fleſh.

2. Vt conſolentur corda ipſorum, inſtructi in charitate, & in omnes divitias plenitudinis intellectus, in agnitionem myſterii Dei Patris Chriſti Ieſu.

That their heartes might bee comforted/and they knitte together in loue / and in all riches of the full aſſurance of vnderſtanding / to know the myſtery of God euen the Father/and of Chriſt.

3. In quo ſunt omnes theſauri ſapientiæ & ſcientiæ abſconditi.

In whome are hid all the treaſures of wiſedome and knowledge.

4. Hoc autem dico, ut nemo vos decipiat in ſublimitate ſermonum.

And this I ſay/leſt any man ſhould beguile you with entiſing words.

5. Nam etſi corpore abſens ſum, ſed ſpiritu vobiſcum ſum: gaudens, & videns ordinem veſtrum, & firmamentum eius quæ in Chriſto eſt, fidei veſtræ.

For though I bee abſent in the fleſh/yet am I with you in the Spirit reioycing/and beholding your order / and your ſtedfaſt faith in Chriſt.

6. Sicut ergo accepiſtis Ieſum Chriſtum Dominum, in ipſo ambulate.

As ye haue therefore receyued Chriſt Jeſus the Lord/ſo walke in him.

Das II. Capitel.

Ich laſſe euch aber wiſſen/ welch einen kampff ich habe vmb euch vnd vmb die zu Laodicea / vnd alle die meine Perſon im fleiſch nicht geſehen haben.

IEg lader eder oc vide/huordan en Strid ieg haffuer for eder oc for dem i Laodicea / oc alle ſom icke haffue ſeet min Perſone i Kødet.

2. Auff daß jre hertzen ermanet vnd zuſammen gefaſſet werden/ in der liebe/ zu allen reichthumb deß gewiſſen verſtandes / zu erkennen das geheimnis Gottes vnnd deß Vaters vnnd Chriſti.

Paa det deris Hierte maatte formanis oc bebindis til ſammen / i kærlighed / til al viſt forſtandis Rigdom / til at kende Guds oc Faderens oc Chriſti hemmelighed.

3. In welchem verborgen ligen alle Schätze der weißheit vnd deß erkenntniß.

I huilcken alle viſdoms oc bekendelſis Liggendefæ ligge ſkiulte.

4. Ich ſage aber darvon / daß euch niemand betriege mit vernünfftigen reden.

Jeg ſiger oc der om / at ingen ſkal beſuige eder met fornumſtig Tale.

5. Denn ob ich wol nach dem fleiſch nicht da bin / ſo bin ich aber im Geiſt bey euch / frewe mich vnnd ſehe ewre ordnung / vnd ewren veſten Glauben an Chriſtum.

Thi alligeuel at ieg icke end er der effter Kødet/ ſaa er ieg dog hoſſ eder i Aanden / iez glæder mig / oc ſeer eders ſkickelſe/ oc eders faſte tro til Chriſtum.

6. Wie jhr nun angenommen habt den HERRN Chriſtum Jeſum/ ſo wandelt in jhm.

Lige ſom i nu haffue anammet den HERRE Chriſtum Jheſum/ ſaa vandrer i hannem.

Kapitola II.

CHcyť zagiſtě abyſſtě wěděli/ yak welikau ſtaroſt mám o wás/y o ty kteřijž gſau w Laodycij / a kteřijžkoli newiděli twáři mě w těle.

PRzythym chcę ábyśćie wiedźieli iáko wielkie boiowánie mam dla was / y dlá thych ktorzy ſą w Laodycey / y dla tych ktorzykolwiek nie widźieli oblicża mego wedle ćiáłá.

2. Aby byla potěſſena Srdce gegich / gſauce naučeni w Láſce/ a we wſſem Zbožij doſtatečnoſti rozumu/ w poznánij tagemſtwij Boha a Otce/ y Kryſta Gežijſſe.

Aby pocieſzenie miáły ſercá ich/ gdy będą ſpolecznie złączeni miłoſcią/ á to ná wſzelkie bogactwo pewnego wyrozumienia / tho ieſt ku vznániu thaiemnice Bogá y Oycá/ y Kryſtuſá.

3. W němž gſau wſſyckni Pokladowé maudroſti a uměnij ſkryti,

W ktorym ſkryte ſą wſzytki ſkárby mądrośći y vmieiętnośći.

4. Ale totoť prawijm/ aby wás žádný neoklamáwal podobnau k prawdě řečij.

A toć powiedam izby nikt was nie oſzukawał łagodnymi ſłowy.

5. Neb yá ačkoli wzdálen gſem od wás tělem/ wſſak Duchem s wámi gſem raduge ſe/ a wida řád wáš/ a utwrzenij té Wijry waſſý kteráž geſt w Kryſtu.

Bo áczkolwiek nie ieſthem obecny wedle ćiáła / á wſzákże vmyſlem ieſtem z wámi/ weſeląc ſię y widząc porządek waſz/ y ſtateczność wiary waſzey w Kryſtuſie.

6. Protož yakož gſte přijali Kryſta Gežijſſe Pána naſſeho/ tak w něm y choďte.

Jákośćie tedy przyięli Kryſtuſá Jezuſá Páná/ ták w nim poſtępuyćie.

ב

7 כַּד מְשַׁרְרִין עֶקָרַיְכוּן וּמֶתְבְּנִין אַנְתּוּן בֵּהּ —— וּמֶתְקַיְּמִין אַנְתּוּן —— בְּהַיְמָנוּתָא הָי דִּילֶפְתּוּן דְּבָהּ תֶּתְיַתְּרוּן בְּתַוְדִּיתָא ׃

Stando radicati & edificati in eſſo, e confermati ne la fede, ſi come v'è ſtato inſegnato, abbondando in eſſa con rendimento di gratie.

8 אֶזְדַּהְרוּ דַּלְמָא אֱנָשׁ יְחַלְצְכוּן בְּפִילָסוֹפוּתָא וּבְטָעְיוּתָא סְרִיקָתָא אַיְךְ יוּלְפָנָא דִּבְנַי־־נָשָׁא וַאיְךְ אֶסְטוּכְסֵוְהִי דְּעָלְמָא וְלָא אַיְךְ מְשִׁיחָא ׃

Auuertite che non ſia alcun che faccia preda di Voi per Filoſofia è Vano ingannamento, ſecondo la traditione de gli huomini, ſecondo gli elementi del mondo, è non ſecondo Christo.

9 דְּבֵהּ עָמַר כֻּלֵּהּ מוּלָיָא דַּאלָהוּתָא גּוּשְׁמָנָאִית ׃

Percioche in lui habita tutta la pienezza de la Diuinità corporalmente.

10 וּבֵהּ אַף אַנְתּוּן —— מְשַׁתַּמְלִיתוּן דְּהָו אִיתַוְהִי רִישָׁא דְּכֻלְּהֵין אַרְכוּס וְשׁוּלְטָנָא ׃

E ſete compiuti in lui, che è il capo d'ogni Principato è poteſta.

11 וּבֵהּ אֶתְגְּזַרְתּוּן גְּזוּרְתָא דְּלָא בְּאִידַיִן בְּשֻׁלַּח בֶּסְרָא דְּחַטָּהָא בִּגְזוּרְתֵהּ דַּ דִּמְשִׁיחָא ׃

Per ilquale ſete ancora circonciſi d'vna circonciſione fatta ſenza mano, per lo ſpogliamento del corpo de peccati de la carne, cioè per la circonciſion di Chriſto.

12 וְאֶתְקַבַּרְתּוּן עַמֵּהּ ב בְּמַעְמוּדִיתָא וּבֵהּ קָמְתּוּן עַמֵּהּ דְּהַיְמֶנְתּוּן בְּחַיְלָא דַּאלָהָא דַּאקִימֵהּ מֶן בֵּית מִיתָא ׃

Eſſendo ſepolti inſieme con lui per il Batteſimo: nelquale ancor ſete inſieme riſuſcitati per la fede de l'operatione efficace di Dio che lo riſuſcitò da morte.

ב

7 מְשֹׁרָשִׁים וּנְבֻנִים בּוֹ סְעוּדִים וּמוּלָדִים בָּאֱמוּנָה כְּמוֹ לְמַדְתֶּם מוֹתִירִים בָּהּ בְּתוֹדָה ׃

Arraygados y ſobre edificados en el, y confirmados en la fe, anſi como lo aueys aprendido, creciendo en ella con hazimiento de gracias.

8 רְאוּ וְהִשָּׁמְרוּ לָכֶם פֶּן אִישׁ יְבַלֵּק וְיִגְזוֹל אֶתְכֶם בַּעֲלִילוֹת הַדְּבָרִים וּבִפְתִיּוֹת שָׁוְא וּמִרְמָה כְּתַלְמוּד הָאֲנָשִׁים כִּיסוֹדוֹת הָעוֹלָם הַזֶּה וְלֹא כַּמָּשִׁיחַ ׃

Mirad que ninguno hos ſaltée por philoſophias y vanos engannos, por tradiciones, por elementos del mundo. y no ſegun el Chriſto.

9 כִּי־בוֹ שׁוֹכֵן כָּל־מְלֹא אֱלֹהוּת גּוּפָנִית ׃

Porque en el habita toda plenitud de diuinidad corporalmente:

10 וּבוֹ הֱיִיתֶם מְמֻלָּאִים שֶׁהוּא רֹאשׁ כָּל־מִשְׂרָה וְשִׁלְטוֹן ׃

Y en el eſtays cumplidos, el qual es cabeça de todo principado y poteſtad:

11 אֲשֶׁר בּוֹ נִמַּלְתֶּם בַּמּוּלָה אֲשֶׁר מִבְּלִי יָדַיִם הִיא בְּהַעֲדוֹתְכֶם גְּוִיַּת הַחֲטָאִים בָּשָׂר בְּמוּלַת הַמָּשִׁיחַ ׃

En el qual tambien ſoys circuncidados de circunciſion no hecha con manos, con el deſpojamento del cuerpo de la carne en la circunciſion del Chriſto.

12 בְּהִקָּבֶרְכֶם עִמּוֹ בַּטְּבִילָה אֲשֶׁר בּוֹ גַּם קַמְתֶּם עִמּוֹ בֶּאֱמוּנַת גְּבוּרַת אֱלֹהִים אֲשֶׁר הֱקִימָנוּ מִמֵּתִים ׃

Sepultados juntamente con el en el Baptiſmo, en el qual tambien reſuſcitaſtes con el por la fe de la operacion de Dios que lo leuanto de los muertos.

ϐ.

7. Ἐῤῥιζωμένοι καὶ ἐποικοδομούμενοι ἐν αὐτῷ, καὶ βεβαιούμενοι ἐν τῇ πίστει, καθὼς ἐδιδάχθητε, περισσεύοντες ἐν αὐτῇ ἐν εὐχαριστίᾳ.

Eſtans enracinés & edifiés en lui, & confermes en la foy, comme vous auez eſté enſeignés, abondans en icelle auec action de graces.

8. Βλέπετε μή τις ὑμᾶς ἔσται ὁ συλαγωγῶν διὰ τῆς φιλοσοφίας καὶ κενῆς ἀπάτης, κατὰ τὴν παράδοσιν τῶν ἀνθρώπων, κατὰ τὰ στοιχεῖα τοῦ κόσμου, καὶ οὐ κατὰ Χριστόν.

Prenez garde que nul ne vous butine par la philoſophie & vaine deception ſelon la tradition des hommes, ſelon les rudimens du monde, & non point ſelon Chriſt.

9. Ὅτι ἐν αὐτῷ κατοικεῖ πᾶν τὸ πλήρωμα τῆς θεότητος σωματικῶς.

Car en lui habite corporellement toute plenitude de Deité.

10. Καί ἐστε ἐν αὐτῷ πεπληρωμένοι, ὅς ἐστιν ἡ κεφαλὴ πάσης ἀρχῆς καὶ ἐξουσίας.

Et eſtes rendus accomplis en lui, qui eſt le chef de toute principauté & puiſſance:

11. Ἐν ᾧ καὶ περιετμήθητε περιτομῇ ἀχειροποιήτῳ, ἐν τῇ ἀπεκδύσει τοῦ σώματος τῶν ἁμαρτιῶν τῆς σαρκὸς, ἐν τῇ περιτομῇ τοῦ Χριστοῦ.

En qui auſſi vous eſtes circoncis d'vne circonciſion faite ſans main, par le deſpouillement du corps des pechés de la chair, aſſauoir par la circonciſion de Chriſt:

12. Συνταφέντες αὐτῷ ἐν τῷ βαπτίσματι, ἐν ᾧ καὶ συνηγέρθητε διὰ τῆς πίστεως τῆς ἐνεργείας τοῦ θεοῦ τοῦ ἐγείραντος αὐτὸν ἐκ τῶν νεκρῶν.

Eſtans enſeuelis auec lui par le Bapteſme: en qui auſſi vous eſtes enſemble reſſuſcités, par la foy de l'efficace de Dieu qui l'a reſſuſcité des morts.

CAP. II.

7. Radicati & ſuperædificati in ipſo, & confirmati fide, ſicut & didiciſtis, abundantes in illo in gratiarum actione.

Rooted and built in him / and ſtabliſhed in the fayth / as ye haue bene taught / abounding therein with thankes giuing.

8. Videte ne quis vos decipiat per philoſophiam, & inanem fallaciam: ſecūdùm traditionem hominum, ſecundùm elementa mundi, & non ſecundùm Chriſtum.

Beware leſt there be any man that ſpoile you through philoſophie/and vaine deceyt/through the traditions of mē/ according to the rudiments of the worlde/and not after Chriſt.

9. Quia in ipſo inhabitat omnis plenitudo divinitatis corporaliter.

For in him dwelleth all the fulnes of the Godhead bodily.

10. Et eſtis in illo repleti, qui eſt caput omnis principatus & poteſtatis.

And ye are compleate in him/which is the head of all principalitie and Power.

11. In quo & circunciſi eſtis circunciſione non manu facta in expoliatione corporis carnis, in circunciſione Chriſti.

In whome alſo yee are circumciſed with circumciſion made without handes / by putting of the ſinfull body of ẏ fleſh/through the circumciſion of Chriſt.

12. Conſepulti ei in baptiſmo: in quo & reſurrexiſtis per fidem operationis Dei, qui ſuſcitavit illum à mortuis.

In that ye are buried with him through baptiſme/ in whome ye are alſo rayſed vp together through the fayth of the operation of God which rayſed him from the dead.

Das II. Capitel.

7. Vnd ſeyt gewurtzelt vnd erbawet in jhm/ vnd ſeydt veſte im Glauben/ wie jr geleret ſeyt/ vnd ſeyt in demſelbigen reichlich danckbar.

Oc verer rodfeſte oc opbygde i hannem/ oc verer faſte i troen/ lige ſom i ere lærde/ oc verer rigelige tacknemmelige i hende.

8. Sehet zu/ daß euch niemand beraube durch die Philoſophia vnd loſe verführung/nach der Menſchenlehre/ vnd nach der Welt Satzungen/ vnd nicht nach Chriſto.

Seer til/at ingen beroffuer eder met Philoſophia oc løſſ beſuigelſe/ effter Menniſkens Lærdom/ oc effter Verdens Skickelſe/ oc icke effter Chriſtum.

9. Denn in jhm wohnet die gantze fülle der Gottheit leibhafftig.

Fordi at den gantſke Guddommeligheds fuldkommelighed boer i hannem legemlige.

10. Vnd jhr ſeyt volkommen in jm/ welcher iſt das Haupt aller Fürſtenthumb vnd Oberkeit.

Oc i ere fuldkomne i hannem/ huilcken ſom er Hoffuedet faar alle Førſtedøme oc Øffrighed.

11. In welchem jhr auch beſchnitten ſeyt/mit der Beſchneidung on hände/ durch ablegung deß ſündlichen Leibs im Fleiſch/nemlich/mit der Beſchneidung Chriſti.

I huilcken i oc ere omſkaarne/ met den Omſkærelſe vden hender/ ved det ſyndelige Legemis affleggelſe i Kødet/ ſom er/ met Chriſti omſkærelſe.

12. In dem/ daß jr mit jm begraben ſeyt durch die Tauffe. In welchen jhr auch ſeydt aufferſtanden/ durch den Glauben den Gott wircket/welcher jn aufferweckt hat von den Todten.

I det/ at i ere begraffne met hannem formedelſt Daaben. I huilcken i ere oc opſtandne/ formedelſt Troen/ ſom Gud forarbeyder/ huilcken hannem opuecte fra de Døde.

Kapitoll II.

7. Gſauce n kořeněni a wzdělani na něm z vtwrzenij ſkrze Wijru/ yakož yſte y naučeni/ hogně roſtauce w tom s dijkuow činěnijm.

Bedac vkorzenieni y zbudowáni ná nim/ y vtwierdzeni w wiárą/ iákośćie ſie náucżyli/ obfituiąc w niey z dźiekowániem.

8. Hledtež ať wás žádný neoklamá maudroſtij ſwětſkau a marným zklamánijm/ podlé vſtanowenij lidſkého/ a podlé žiwluow Swěta/ a ne wedlé Kryſta.

Báczćie tedy iżby żaden nie był kthoryby wás złupić miał przez mádrość ludzka y prożna zdrádę/ vcżąc wedle vſtaw ludzkich/ podług nauk świeckich/ á nie wedlug Kryſtuſá.

9. Neb w něm přebýwá wſſeckna plnoſt Božſtwij tělesně:

Dla tego iż w nim mieſzka wſzytká pełność Boſtwá iſtotnie.

10. A wy gſte w něm dóplněni/ kterýž geſt hlawau wſſech Princypátůw/ a Poteſtátůw.

Y ieſteśćie w nim nápełnieni/ ktory ieſt głowa wſzelkiego páńſtwá y przełożeńſtwá.

11. Skrze kteréhož y obřezáni gſte/ obřezánijm ne rukau včiněným/ k ſwlečenij těla/ ale obřezánjm Kryſtowým:

Przez ktorego też obrzezáni ieſteśćie obrzezániem nie rękomá vczynionym/ gdyśćie ćiáło wáſze grzechowi poddáne zwlekli przez obrzezánie Kryſtuſowe.

12. Neb pohřbeni gſte s nim na Křtu/ w kterémžto y wſtali gſte z mrtwých ſkrze Wijru mocnoſti Božij/ kterýž wzkřijſyl gey z mrtwých.

Pogrzebieni z nim przez krzeſt/ przez ktory też wyśćie z nim powſtali przez wiárę możney ſpráwy Bożey/ ktory go wzbudził z martwych.

ב

13 וַלְכוֹן דְּמִיתִין הְוַיְתוֹן
בַּחֲטָהַיְכוֹן וּבְעוּרְלוּת ב
בְּסַרְכוֹן אַחִיכוֹן עַמֵּהּ ו
וַשְׁבַק לַן כֻּלְּהוֹן חֲטָהִין ׃

E voi che erauate morti ne i delitti, e nel preputio de le vostra carne, vi ha viuificati insieme con lui, hauendoui perdonati tutti i peccati.

14 וַעֲטָא בְּפוּקְדָנַוְהִי שְׁטָר
חַיָּבִין הָו דְּאִיתַוְהִי הֲוָא
סַקוּבְלַן וְשַׁקְלֵהּ מֶן
מְצַעְתָא וְקַבְעֵהּ בַּזְקִיפֵהּ ׃

Et hauendo cancellato lo ſcritto che era contra di noi, ne decreti, ilqual dico ci era contrario: & hallo tolto del mezo, conficcandolo ne la croce.

15 וּבְשַׁלַּח בַּגְרֵהּ פַּרְסִי ל
לַאַרְכּוּס וְלַשַׁלִּיטָנֵא וַאבְהֵת
אֶנּוּן גַּלְיָאִית בַּקְיוּמֵהּ ׃

Et hauendo ſpogliati i principati è le poteſtà, gli ha meſſi publicamente in ſpettacolo trionfando di loro in eſſa.

16 לָא הָכִיל אֱנָשׁ נְדוּנְכוֹן
בְּמֵאכַלָא וּבְמַשְׁתְּיָא אַו
בְּפוּלָגָא דְּעַאדָא וּדְרִישַׁי
יַרְחֵא וּדְשַׁבְּאָ ׃

Niuno dunque vi condanni nel mangiare, ò nel bere, ò in diſtintion di giorno di feſta, ò di nuoua luna, ò di ſabbati.

17 הָלֵין דְּאִיתַיְהוֹן
טְלָנִיתָא דְּאִילֵין דַּעֲתִידָן
פַּגְרָא דֵּין מְשִׁיחָא הוּ ׃

Lequali coſe ſono ombra di quelle che doueuano venire, ma il corpo è di Chriſto.

18 וַלְמָא אֱנָשׁ נִצְבֵּא
בְּמַכִּיכוּת רַעְיָנָא ל
לַמְחַיָּבוּתְכוֹן דְּתֶשְׁתַּעְבְּדוּן
לְפוּלְחָנָא דְּמַלְאַכֵא כַּד
סָעֵא עַל מֶדֶם דְּלָא חֲזָא
וַסְרִיקָאִית מֶתְחַתַּר ב
בְּרֶעְיָנָא דְּבֶסְרֵהּ ׃

Niuno vi comandi à ſuo piacere, per humilità e religione d'angeli, ingerendoſi arrogantemente in quelle coſe ch'ei non ha vedute, temerariamente gonfiato dal ſenſo de la ſua carne.

ב

13 וְאַתֶּם הַמֵּתִים הֱיִיתֶם בַּעֲוֹנוֹת
וּבְעָרְלַת בְּשַׂרְכֶם הֶחֱיָה אֶתְכֶם
עִמּוֹ חִנָּם לִסְלוֹחַ וְלָשֵׂאת לָכֶם
אֶת־כָּל־חֲטָאִים ׃

Viuificando hos tambien à voſotros juntamente conel, perdonando hos todos los peccados, eſtando voſotros muertos en peccados y en el capullo de vueſtra carne.

14 לִמְחוֹת אֶת־שְׁטַר חוֹבוֹתֵינוּ
אֲשֶׁר הוּא עָלֵינוּ בַּחֻקִּים בַּתּוֹרוֹת
וּבַמִּשְׁפָּטִים וַיְחַיֵּב רֹאשֵׁנוּ
לֵאלֹהִים וַיִּשָּׂא וַיִּסַּח אוֹתוֹ
וַיַּאֲחִיזֵהוּ בַּצְּלָב ׃

Rayendo la cedula de los ritos que nos era contraria, que era contra noſotros quitandola de en medio y enclauandola en la cruz :

15 בְּהִתְפַּשֵּׁט הָעֵטָה בוֹשָׁה עַל־
הַמִּשְׂרוֹת וְשִׁלְטוֹנוֹת בְּבִטָּחוֹן
לְהִתְרוֹעֵעַ עֲלֵיהֶם בְּנַפְשׁוֹ ׃

Y deſpojando los principados y las poteſtades, y ſacandolos à la verguença en publico confiadamente triumphando deellos en ella.

16 לָכֵן אִישׁ לֹא יִשְׁפּוֹט אֶתְכֶם
בְּאֹכֶל אוֹ־בְּשִׁתִּי אוֹ־בְּיָמִים
אוֹ־בְּמוֹעֲדִים אוֹ־בִּירָחִים אוֹ־
בְּשַׁבָּתוֹת ׃

Portanto nadie hos juzgue en comida, ò en beuida, ó en parte de dia de fieſta, ó de nueua luna ó de Sabbados.

17 אֲשֶׁר הֵם צֵל־הָעֲתִידִים אַךְ
הַגְּוִיָּה לַמָּשִׁיחַ הִיא ׃

Lóqual el la ſombra de lo que eſtaua por venir : mas el cuerpo es del Chriſto.

18 וְאִישׁ לֹא יוּם לְהַשִּׁיא וּלְחַיֵּב
אֶת־נַפְשְׁכֶם חָפֵץ לַהֲלֹךְ בַּעֲנָוָה
וּבַעֲבוֹדַת הַמַּלְאָכִים אֲשֶׁר לֹא
רָאָם שָׁוְא מִתְיַפֵּחַ בִּתְבוּנַת לִבּוֹ ׃

Nadie hos gouierne à ſu voluntad con pretexto de humildad y religion de Angeles que nunca vido, andando hinchado en el vano ſentido de ſu carne.

Ϛ.

13. Καὶ ὑμᾶς νεκροὺς ὄντας ἐν τοῖς παραπτώμασι, καὶ τῇ ἀκροβυστίᾳ τῆς σαρκὸς ὑμῶν, συνεζωοποίησεν ὑμᾶς σὺν αὐτῷ, χαρισάμενος ἡμῖν πάντα τὰ παραπτώματα.

Et lors que vous eſtiez morts en offenſes & au prepuce de voſtre chair, il vous viuifiés enſemble auec lui, vous ayant gratuitement pardonné toutes vos offenſes.

14. Ἐξαλείψας τὸ καθ' ἡμῶν χειρόγραφον τοῖς δόγμασιν, ὃ ἦν ὑπεναντίον ἡμῖν, καὶ αὐτὸ ἦρεν ἐκ τοῦ μέσου, προσηλώσας αὐτὸ τῷ σταυρῷ.

En ayant effacé l'obligation qui eſtoit contre nous, laquelle giſoit ès ordonnances, & nous eſtoit contraire: & laquelle il a entierement abolie, l'ayant fichee en la croix.

15. Ἀπεκδυσάμενος τὰς ἀρχὰς καὶ τὰς ἐξουσίας ἐδειγμάτισεν ἐν παῤῥησίᾳ, θριαμβεύσας αὐτοὺς ἐν αὐτῷ.

Ayant deſpouillé les Principautés & puiſſances, leſquelles il a publiquement menees en monſtre, triomphant d'elles en icelle.

16. Μὴ οὖν τις ὑμᾶς κρινέτω ἐν βρώσει, ἢ ἐν πόσει, ἢ ἐν μέρει ἑορτῆς, ἢ νουμηνίας, ἢ σαββάτων.

Que nul donc ne vous condamne en manger ou en boire, ou en diſtinction d'vn iour de feſte, ou de nouuelle lune, ou de ſabbats.

17. Ἅ ἐστι σκιὰ τῶν μελλόντων, τὸ δὲ σῶμα τοῦ χριστοῦ.

Leſquelles choſes ſont ombre de celles qui eſtoyent à venir, mais le corps en eſt en Chriſt.

18. Μηδεὶς ὑμᾶς καταβραβευέτω, θέλων ἐν ταπεινοφροσύνῃ καὶ θρησκείᾳ τῶν ἀγγέλων, ἃ μὴ ἑώρακεν ἐμβατεύων, εἰκῇ φυσιούμενος ὑπὸ τοῦ νοὸς τῆς σαρκὸς αὐτοῦ.

Que nul ne vous maiſtriſe à ſon plaiſir par humilité d'eſprit, & ſeruice des Anges, s'ingerant ès choſes qu'il n'a point veuës, eſtant temerairement enflé du ſens de ſa chair :

CAP. II.

13. Et vos cum mortui eſſetis in delictis & præputio carnis veſtræ, convivificavit cum illo: donans vobis omnia delicta.

And yee which were dead in ſinnes / and in the vncircumciſion of your fleſh / hath hee quickened together with him / forgiuing you all your treſpaces.

14. Delens quod adverſus nos erat chirographum decreti, quod erat contrarium nobis, & ipſum tulit de medio, affigens illud cruci.

And putting out the hand writing of ordinances that was agaynſt vs / which was contrarie to vs / he euen tooke it out of the way / and faſtened it vpon the croſſe.

15. Et expolians principatus & poteſtates, traduxit confidenter palàm, triumphans illos in ſemetipſo.

And hath ſpoyled the principalities / and Powers / and hath made a ſhew of them openly / and hath triumphed ouer them in the ſame croſſe.

16. Nemo ergo vos iudicet in cibo aut in potu, aut in parte diei feſti, aut neomeniæ, aut ſabbathorum.

Let no man therefore condemne you in meate and drinke / or in reſpect of an holy day / or of the newe moone / or of the Sabbath dayes.

17. Quæ ſunt umbra futurorum, corpus autē Chriſti.

Which are but a ſhadowe of thinges to come: but the bodie is in Chriſt.

18. Nemo vos ſeducat, volens in humilitate & religione angelorum, quæ non vidit ambulans, fruſtra inflatus ſenſu carnis ſuæ.

Let no man at his pleaſure beare rule ouer you by humbleneſ of minde / and worſhipping of Angels / aduauncing him ſelfe in thoſe things which he neuer ſawe / raſhly puft vp with his fleſhly minde.

Das II. Capitel.

13. Vnd hat euch auch mit jm lebendig gemacht / da jhr todt waret in den Sünden / vnd in der Vorhaut ewers Fleiſches / vnd hat vns geſchenckt alle Sünde.

Oc hand giorde eder ocſaa leffuende met hannem / der i vaare døde i Synden / oc vdi eders Kødz Forhud / oc hand forlod oſſ alle Synder.

14. Vnd außgetilget die Handſchrifft ſo wider vnns war / welche durch ſatzung entſtund / vnnd vns entgegen war / vnd hat ſie auß dem mittel gethan / vnd an das Creutz gehefftet.

Oc vdſlette den Haandſcrifft / ſom vaar imod oſſ / huilcken der bleff ved Skickelſer / oc vaar oſſ imod / oc hand tog hende bort / oc ſlo hende til Kaarſſet.

15. Vnd hat außgezogen die Fürſtenthumb vnd die Gewaltigen / vnnd ſie ſchaw getragen öffentlich / vnd einen Triumph auß jhnen gemacht / durch ſich ſelbs.

Oc hand røffuede Førſtedømme oc de Veldige / oc bar dem obenbarlige til ſyne / Oc giorde en Seyer aff dem / formedelſt ſig ſelff.

16. So laſſet nun niemand euch Gewiſſen machen über Speiſe oder über Tranck / oder über beſtimpten Feyertagen oder Newmonden / oder Sabbather.

Saa lader nu ingen gøre eder ſamuittighed i Mad eller vdi Dricke eller i beſkickede Hellige dage / eller ny Maane / eller Sabbather.

17. Welchs iſt der ſchatten von dem das zukünfftig war / aber der Cörper ſelbs iſt in Chriſto.

Huilcket er en Skugge om det ſom tilkommende vaar / Men Legemet ſelff er i Chriſto.

18. Laſſet euch niemand das ziel verrucken / der nach eigener wahl einher gehet / in Demut vnd Geiſtligkeit der Engel / deß er nie keines geſehen hatt / vnd iſt ohne ſache auffgeblaſen in ſeinem fleiſchlichen Sinn.

Lader ingen vndrycke Maalet faar eder / ſom gaar effter ſin egen vduelelſe / vdi ydmyghed oc Englis aandelighed / huilcket ſom hand aldri haffuer ſeet / oc er vden ſag opblæſd i ſit kødelige ſind.

Kapitola II.

13. A wás / když gſte byli mrtwij w hřijſſých / a w neobřezánij těla waſſeho / ſpolu obžiwil s nim / odpuſtiw nám wſſecky hřijchy.

Y was też gdyſcie byli vmárli w grzechách y w nieobrzezce ciáłá wáſzego / ożywił z nim poſpołu / odpuśćiwſzy wam wſzytki grzechy.

14. Smazaw Zápis kterýž byl proti nám vložen / a ten byl odporný nám: y wyzdwijhl gey z poſtředka / a přibil gey na Křijž:

Y wymázawſzy Cyrográf vſtaw ktory był przećiwko nam / y był nam przećiwny / á on gi precż odiał z pośrzodku / przybiwſzy ku kryżowi.

15. A oblaupeně býti Prynſcypáty a Poteſtáty vkázal zgewně / wijtězſtwij obdežaw nad nimi / ſkrze ſebe ſamého.

Y zewlokſzy páńſtwá y przełożeńſtwa / iawnie ie wywiodł ná podziw / zacnie ie zwyćiężywſzy przezeń.

16. Protož žádný wás neſuď w pokrmu a w nápogi / neb w Swěcenij Swátku / aneb prwnijho dne nowého Měſýce / aneb Soboth:

Niechay tedy was nikt nie oſadza dla pokármu ábo picia / ábo wzgledem świetá / ábo náſtánia mieſiacá / ábo Sábáthow.

17. Neb tw wěcy byly ſtijnem budaucých / tělo pak Kryſtowo.

Ktore rzecży ſa ćieniem rzecży przyſzłych / ále ciáło ieſt Kryſtuſowe.

18. Nižádný wás neſwoď ſkrze pokoru a náboženſtwij pokryté Angelſké / w tom kehož newiděl / chodě pyſſně / a nadarmo nadut gſa ſmyſlem těla ſwého:

Zaden ſie niech nie waży ſthánowić cżego około was / z poddáńſtwáy chwały Aniołow / w ty ſie rzecży wtracáiac ktorych nie widział / á proźno ſie nadymáiac z vmyſłu ciáłá ſwego.

ב

19 וְלָא אָחִיד רֵישָׁא דְּמֶנֵּהּ כֻּלֵּהּ פַּגְרָא מֶתְרַכַּב וּמֶתְקַיַּם בְּשֶׁרְיָנֵא וּבְהַדָּמֵא וְרָבֵא תַּרְבִּיתָא דַּאלָהָא׃

E non ritenendo il capo, da cui eſſendo tutt'l corpo ſoſtentato, e congiunto inſieme per le congiunture e legamenti, creſce d'accreſcimento di dio.

20 אֶן גֵּיר מִיתְתּוּן עַם מְשִׁיחָא מֶן אֶסְטֻוכְסַוְּהִי דְּעָלְמָא לְמָנָא אַיךְ הָו דְּחַיִּיתּוּן בְּעָלְמָא מֶת מִתְתְּדִינִין אַנְתּוּן׃

Se voi dunque ſete morti con Chriſto à gli erudimenti del mondo, perche vi laſciate voi caricare di decreti, come ſe voi viueſte nel mondo?

21 לָא לַם תֶּקְרוּב וְלָא תֶטְעַם וְלָא תֶקַף׃

Cioè, Non toccare, non guſtare, non maneggiare.

22 דְּאִיתַיְהֵין הָלֵין חַשְׁחָתָא דְּמֶתְחַבְּלָא וּפוּקְדָנֵא אַנֵּין וְיוּלְפָּנֵא דַּבְנַי־נָשָׁא׃

Lequali tutte coſe ordinate ſecondo i precetti e dottrine de gli huomini, ſe ne vanno in corruttione per l'vſo.

23 וּמֶתְחַזְיָן דְּאִית בְּהֵין מֶלְּתָא דְּחֶכְמְתָא בְּצַבְיוּת מַכִּיכוּתָא וְדַחְלַת אַלָהָא וּדְלָא חָיְסִין עַל פַּגְרָא לָא בְּמֶדֶּם דַּמְיַקַּר אֶלָּא בְּאַילֵין דַּחְשַׁחְתָּא אֶנֵּין דְּבֶסְרָא׃

Lequali hanno ben forma di ſapientia in deuotione volontaria, & humiltà d'animo, & in queſto che non riſparmiamo il corpo, e non hanno riguardo alcuno à ſatiar la carne.

ג

1 אֶן הָכִיל קָמְתּוּן עַם מְשִׁיחָא דַּלְעֶל בְּעוֹ אַתַר דִּמְשִׁיחָא יָתֶב עַל יַמִּינָא דַּאלָהָא׃

Se adunque voi ſete riſuſcitati con Chriſto, cercate le coſe che ſono in alto, doue Chriſto è a ſedere à la deſtra di Dio.

ב

19 וְלֹא לֶאֱחוֹז אֶת־רֹאשׁ אֲשֶׁר מִמֶּנּוּ כָּל־הַגְּוִיָּה בְּדֶבֶק וְתַחְיֶה מְרֻכָּבָה וְנֶאֱפְדָה הִיא לִפְרוֹת לְמַרְבֵּה אֱלֹהִים׃

Y no teniendo la cabeça, de la qual todo el cuerpo alimentado y conjuncto por ſus ligaduras y conjunturas crece en augmento de Dios.

20 וְאִם מַתֶּם עִם הַמָּשִׁיחַ מִיסוֹדוֹת הָעוֹלָם וּמַה־עוֹד כְּמוֹ חֱיוֹתְכֶם בָּעוֹלָם תִּשָּׁפֵטוּן׃

Pues ſi ſoys muertos con el Chriſto de los elementos del mundo, porque aun, como que biuieſſedes en el mundo, ſeguis ritos.

21 לֹא תְמַשֵּׁשׁ וְלֹא תִטְעַם וְלֹא תִגַּע׃

No toques, No guſtes, No trates?

22 אֲשֶׁר כֻּלָּם לַאֲבֵדָה בְּבִצְעָם כְּמִצְוֹת וְלִמּוּדֵי הָאֲנָשִׁים׃

Las quales coſas perecen en el miſmo vſo por mandamientos y doctrinas de hombres:

32 הַנִּרְאוּ לִהְיוֹת לָהֶם דְּבַר חָכְמָה בִּדְמוּת עֲנָוָה וְיִרְאַת אֱלֹהִים וּלְעַנּוֹת אֶת־בָּשָׂר לֹא בִּיקָרָה אַחַת לְשָׂבְעַת הַבָּשָׂר׃

Las quales coſas tienen à la verdad palabras de ſabiduria en religion voluntaria, y en humilidad: y no para regalar àl cuerpo, ni para àlguna honrra, ó para hartura de la carne:

ג

1 וְאִם קַמְתֶּם מִמֵּתִים עִם הַמָּשִׁיחַ גַּם אֶת־אֲשֶׁר לְמַעְלָה תְּבַקֵּשׁוּ אֲשֶׁר שָׁם הַמָּשִׁיחַ הוּא יוֹשֵׁב לִימִין אֱלֹהִים׃

Mas ſi aueys reſuſcitado con el Chriſto, lo que es de arriba buſcad, donde eſta el Chriſto ſentado à la dieſtra de Dios.

Ϛ.

19. Καὶ οὐ κρατῶν τὴν κεφαλὴν ἐξ οὗ πᾶν τὸ σῶμα διὰ τῶν ἁφῶν καὶ συνδέσμων ἐπιχορηγούμενον καὶ συμβιβαζόμενον, αὔξει τὴν αὔξησιν τοῦ θεοῦ.

Et ne retenant point le chef, duquel tout le corps eſtant fourni & adiuſté enſemble par iointures & liaiſons, croiſt en accroiſſement de Dieu,

20. Εἰ οὖν ἀπεθάνετε σὺν τῷ χριστῷ, ἀπὸ τῶν στοιχείων τοῦ κόσμου, τί ὡς ζῶντες ἐν κόσμῳ, δογματίζεσθε.

Si donc vous eſtes morts auec Chriſt quant aux rudimens du monde pour quoi vous charge-on d'ordonnances, comme ſi vous viuiez au monde?

21. Μὴ ἅψῃ, μηδὲ γεύσῃ, μηδὲ θίγῃς;

Aſſauoir, Ne mange, Ne gouſte, Ne touche point.

22. Ἅ ἐστι πάντα εἰς φθορὰν τῇ ἀποχρήσει, κατὰ τὰ ἐντάλματα καὶ διδασκαλίας τῶν ἀνθρώπων.

Qui ſont toutes choſes periſſables par l'vſage, eſtant eſtablies ſuiuant les commandemens & les doctrines des hommes:

23. Ἅτινά ἐστι λόγον μὲν ἔχοντα σοφίας, ἐν ἐθελοθρησκείᾳ καὶ ταπεινοφροσύνῃ καὶ ἀφειδίᾳ σώματος, οὐκ ἐν τιμῇ τινι πρὸς πλησμονὴν τῆς σαρκός.

Leſquelles ont toutesfois quelque apparence de ſapience en deuotion volontaire & humilité d'eſprit, & en ce qu'elles n'eſpargnent nullement le corps & n'ont aucun eſgard au raſſaſiement de la chair.

ΚΕΦΑΛ. γ΄.

Εἰ οὖν συνηγέρθητε τῷ χριστῷ, τὰ ἄνω ζητεῖτε, οὗ ὁ χριστὸς ἐστὶν ἐν δεξιᾷ τοῦ θεοῦ καθήμενος.

Si donc vous eſtes reſſuſcités auec Chriſt, cerchez les choſes qui ſont en haut, là où Chriſt eſt aſſis à la dextre de Dieu.

AD COLOSSENS:	An die Coloſſer.	K Kolocenſkym.
CAP. II.	**Das II. Capitel.**	**Kapitola II.**
19. Et non tenens caput, ex quo totum corpus per nexus & coniunctiones ſubminiſtratum & conſtructum, creſcit in augmentum Dei.	19. Vnnd helt ſich nicht an dem Haupt/ auß welchem der gantze Leib/ durch gelenck vnd fugen handreichung empfehet/ vnnd an einander ſich enthelt/ vnd alſo wächſt zur Göttlichen gröſſe.	19. A nedrže ſe hlawy/ kterauž to wſſecko tělo ſkrze rozličné ſpogenij a ſwázky Láſky y ſwornoſtij zprawené a wzdělané/ roſte w rozmnoženij Božijm.
And holdeth not the head/ whereof all the body furniſhed and knit together by ioynts and bandes/ increaſeth with the increaſing of God.	Oc hand holder ſig icke til Hoffuedet/ aff huilcket det gantſke Legeme faar hielp formedelſt Leder oc ſamkomme/ oc holder ſig tilſammen/ oc voxer ſaa til Guddommelig ſtorlighed.	Nie trzymáiac ſie głowy/ z ktorey wſzytko ćiáło przez ſpoienia y złaczenia zwiazáne y ściagnione rośćie/ z pomnożenia Bożego.
20. Si ergo mortui eſtis cum Chriſto, ab elementis huius mundi: quid adhuc tanquam viventes in mundo decernitis.	20. So jr denn nun abgeſtorben ſeyt mit Chriſto den Satzungen der Welt/ was laſſet jr euch denn fangen mit ſatzungen/ als lebetet jhr noch inn der Welt?	20. Protož geſtliže gſte zemřeli s Kryſtem od žiwlůw toho Swěta/ pročež geſſtě yako byſſte byli Swětu žiwi vſtanowugete:
Wherefore if ye be dead with Chriſt from the ordinances of the world/ why/ as though ye liued in the worlde/ are ye burdened with traditions?	Der ſom i nu da ere aff døde/ met Chriſto fra Verdens Stickelſer/ hui lade i da fange eder met Stickelſer/ lige ſom i leffuede end nu i Verden?	Przeto ieſli bedac vmárłymi z Kryſthuſem/ wolni ieſteſćie od vſthaw świeckich/ przeczże iákoby żywiac ná świećie/ vſtáwámi obciażeni bywaćie?
21. Ne tetigeritis, neque guſtaveritis, neque contrectaveritis.	21. (Die da ſagen.) Du ſolt das nicht angreiffen/ du ſolt das nicht koſten/ du ſolt das nicht anrühren.	21. Nedotýkay ſe/ ani okuſſug/ ani ſe s tijmto obijray:
As/ Touch not/ Taſte not/ Handle not.	(Huilcke ſom ſige) Du ſkalt icke tage paa det/ du ſkalt icke ſmage det/ du ſkalt icke røre ved det.	Nie dotykay ſie/ nie koſztuy/ nie mácay.
22. Quæ ſunt omnia in interitum ipſo uſu, ſecundùm præcepta & doctrinas hominum.	22. Welches ſich doch alles vnter handen verzehret/ vnd iſt menſchengebott vnd lehre.	22 Neb ty wſſecky wěcy pomijgegij/ když ſe gich požijwá wedlé přikázanij a včenij lidſkého.
Which all periſh with the vſing/ and are after the commaundements and doctrines of men.	Huilcket ſig dog fortærer vnder henderne/ oc er Menniſkens Bud oc Lærdom.	Ktore rzeczy wſzytki ſamym vżywaniem giną/ bedac vſtáwione z roſkazánia y náuk ludzkich.
23. Quæ ſunt rationem quidem habentia ſapientiæ in ſuperſtitione & humilitate, & non ad parcendum corpori, non in honore aliquo ad ſaturitatem carnis.	23. Welche haben einen ſchein der Weißheit/ durch ſelberwehlte Geiſtligkeit vnd Demuth/ vnd dadurch/ daß ſie deß Leibes nicht verſchonen/ vnd dem Fleiſch nicht ſeine ehre thun/ zu ſeiner notdurfft.	23. Kterežto wěcy zdagij ſe žeby měly zpuoſob maudroſti w powěře/ a w ponijženij/ a w vbližowánij tělu/ a w nečiněnij gemu pohodlij k ſytoſti těla.
Which thinges haue in deede a ſhewe of wiſdome/ in voluntarie religion/ and humblenes of mynde/ and in not ſparing the bodie: neither haue they it in any eſtimation to ſatisfie the fleſh.	Som haffue Viſdoms ſkin/ formedelſt egen vdualt Aandelighed oc Ydmyghed/ oc der met/ at de icke ſpare Legemet/ oc icke gøre Kødet ſin ære/ til ſin nødtorfftighed.	A máia nieiákie podobieńſtwo madrośći/ w dobrowolney chwale y w pokorze/ y w tym iż ćiáłu nie folguia/ áleni zacz nie ſtoia/ gdyż ſie ku thym rzeczam śćiagáia/ ktorymi ćiáło bywa náſycone.
CAP. III.	**Das III. Capitel.**	**Kapitola III.**
IGitur ſi conſurrexiſtis cū Chriſto: quæ ſurſum ſunt, quærite: ubi Chriſtus eſt in dextera Dei ſedens.	SEyt jhr nun mit Chriſto aufferſtanden/ ſo ſuchet was droben iſt/ da Chriſtus iſt/ ſitzend zu der Rechten Gottes.	PROtož powſtali li gſte s Kryſtem kteréž wěcy ſwrchu gſau/ těch hledayte/ kdež Kryſtus na prawicy Božij ſedij.
If ye then bee riſen with Chriſt/ ſeeke thoſe thinges which are aboue/ where Chriſt ſitteth at the right hand of God.	ERe i nu opſtandne met Chriſto/ da ſøger det ſom er offuen til/ der ſom Chriſtus er/ ſidendis hoſſ Guds høyre haand.	A Ták ieſliśćie wſtáli z Kryſtuſem/ rzeczy tych ktore wzgore ſá ſzukayćie/ gdźie Kryſtus ná práwicy Bożey ſiedźi.

ג

2 דַּלְעֵל אֶתְרְעוּ וְלָא
דְבַאַרְעָא׃

Habbiate affettione à le coſe che ſon ſu alto, e non à quelle che ſon ſopra la terra.

3 מִיתְתּוּן לְכוֹן גֵּיר וְחַיַּיכוֹן
כְּסִין עַם מְשִׁיחָא בַּאלָהָא׃

Imperoche Voi ſiete morti, e la Voſtra Vita e naſcoſta con Chriſto in Dio.

4 וְאֵמַתַי דַּמְשִׁיחָא
מֶתְגְּלֵא דְּהוּיוּ חַיַּין הָידֵין
אַף אַנְתּוּן תֶּתְגַּלּוּן עַמֵּהּ
בְּשׁוּבְחָא׃

Quando Chriſto, che e la noſtra Vita, apparirà, allora apparirete ancor Voi con eſſolui in gloria.

5 אֲמִיתוּ הָכִיל הַדָּמַיכוֹן
דְּבַאַרְעָא זָנְיוּתָא טַנְפוּתָא
וְכֵאבֵא וְרֶגְתָא בִּישְׁתָא
וְעָלוּבוּתָא דְּהָי הִי דַּחֲלַת
פַּתְכְרֵא׃

Mortificate dunque le Voſtre menbra che ſon ſopra la terra, la fornicatione, l'immonditia, la diſſolutione, la mala concupiſcentia, e l'auaritia, che e Vn'idolatria.

6 מֶטוּל הָלֵין גֵּיר אָתֵא
רוּגְזֵהּ דַּאלָהָא עַל בְּנַיָּא
דְּלָא מֶתְטְפִּיסָנוּתָא׃

Per lequali coſe l'ira di Dio Viene ſopra i figliuoli de l'infedeltà.

7 בְּהָלֵין אַף אַנְתּוּן
הַלֶּכְתּוּן מֵן קְדִים כַּד מ
מְתְהַפְּכִין הֲוַיתוּן בְּהֵין׃

Ne lequali ancora Voi gia caminaſte, quando Viueuate in eſſe.

8 הָשָׁא דֵּין אַנִּיחוּ מֶנְּכוֹן
כֻּלְהֵין הָלֵין רוּגְזָא חֶמְתָא
בִּישׁוּתָא גּוּדָפָא מַמְלְלָא
טַנְפָּא׃

Ma hora ponete giu ancor Voi tutte le coſe, l'ira, lo ſdegno, la malitia, la maladicentia, il dishoneſto parlare da la Voſtra bocca.

ג

2 וְאֶת־אֲשֶׁר לְמַעְלָה תֶּחְכְּמוּ
וְלֹא אֲשֶׁר בָּאָרֶץ הֵמָּה׃

Loque es de arriba curad no loque ſobre la tierra.

3 כִּי־מַתֶּם וְחַיֵּיכֶם נִסְתָּרִים
אֶת־הַמָּשִׁיחַ בֵּאלֹהִים׃

Porque muertos ſoys, y vueſtra vida eſta eſcondida con el Chriſto en Dios.

4 אִם הַמָּשִׁיחַ יִגָּלֶה שֶׁהוּא חַיֵּינוּ
אָז גַּם אַתֶּם עִמּוֹ תִּגָּלוּ בְּכָבוֹד׃

Quando ſe manifeſtare el Chriſto, vueſtra vida, entonces voſotros tambien ſereys manifeſtados en gloria.

5 עַל־כֵּן הָמִיתוּ אֶת־נְתָחֵיכֶם
אֲשֶׁר עַל־הָאָרֶץ אֶת־הַזְּנוּת
טֻמְאָה עֲבֵירוּת תַּאֲוַת הָרָעוֹת
בֶּצַע כֶּסֶף אֲשֶׁר יֶשׁ־עֲבוֹדַת
הָאֱלִילִים׃

Mortificad pues vueſtros miembros que eſtan ſobre la tierra: fornicacion, immundicia, deleyte carnal mala concupiſcencia, y auaricia laqual es ſeruicio de idolos.

6 עַל־הָאֵלֶּה בָּאָה חֲרוֹן אַף
יְהוָה עַל־בְּנֵי סוֹרִים׃

Por las quales coſas la yra de Dios viene en los rebelles.

7 אֲשֶׁר בָּם גַּם אַתֶּם הֲלַכְתֶּם
כָּעֵת בְּחַיוֹתְכֶם בָּהֶם׃

En las quales voſotros tambien andauades en ótro tiempo biuiendo en ellas.

8 וְעַתָּה שִׂימוּ גַּם אַתֶּם מֵעִמָּכֶם
אֶת־כָּל־הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה אֶת־
חֲרוֹן אַף רֹעַ עֲלִילוֹת גִּדּוּפִים
דִּבְרֵי בֹשְׁנָה מִפִּיכֶם׃

Mas aora dexad tambien voſotros todas eſtas coſas, yra, enojo, malicia, maledicencia, torpes palabras de vueſtra boca.

γ΄.

2. Τὰ ἄνω φρονεῖτε, μὴ τὰ ἐπὶ τῆς γῆς.

Penſez aux choſes qui ſont en haut, non point a celles qui ſont ſur la terre.

3. Ἀπεθάνετε γὰρ, καὶ ἡ ζωὴ ὑμῶν κέκρυπται σὺν τῷ χριστῷ ἐν τῷ θεῷ.

Car vous eſtes morts, & voſtre vie eſt cachee auec Chriſt en Dieu.

4. Ὅταν ὁ χριστὸς φανερωθῇ, ἡ ζωὴ ἡμῶν, τότε καὶ ὑμεῖς σὺν αὐτῷ φανερωθήσεσθε ἐν δόξῃ.

Quand Chriſt, qui eſt voſtre vie, apparoiſtra, lors vous auſſi apparoiſtrez auec lui en gloire.

5. Νεκρώσατε οὖν τὰ μέλη ὑμῶν τὰ ἐπὶ τῆς γῆς, πορνείαν, ἀκαθαρσίαν, πάθος, ἐπιθυμίαν κακὴν, καὶ τὴν πλεονεξίαν, ἥτις ἐστὶν εἰδωλολατρεία.

Mortifiez donc vos membres qui ſont ſur la terre, paillardiſe, fouillure, appetit deſordonné, mauuaiſe conuoitiſe, & auarice, qui eſt idolatrie.

6. Δι᾽ ἃ ἔρχεται ἡ ὀργὴ τοῦ θεοῦ ἐπὶ τοὺς υἱοὺς τῆς ἀπειθείας.

Pour leſquelles choſes vient l'ire de Dieu ſur les enfans de rebellion.

7. Ἐν οἷς καὶ ὑμεῖς περιεπατήσατέ ποτε, ὅτε ἐζῆτε ἐν αὐτοῖς.

Eſquelles auſſi vous auez cheminé autresfois quand vous viuiez en icelles.

8. Νυνὶ δὲ ἀπόθεσθε καὶ ὑμεῖς τὰ πάντα, ὀργὴν, θυμὸν, κακίαν, βλασφημίαν, αἰσχρολογίαν ἐκ τοῦ στόματος ὑμῶν.

Mais maintenant vous auſſi deſpouillez toutes ces choſes, ire, colere, mauuaiſtiè meſdſance parole deshonneſte hors de voſtre bouche,

CAP. III.	Das III. Capitel.	Kapitola. III.
2. Quæ ſurſum ſunt ſapite: non quæ ſuper terram.	2. Trachtet nach dem das droben iſt/ nicht nach dem das auff Erden iſt.	2. Kterě wěcy ſwrchu gſau/ o ty pečugte/ a ne o zemſkě.
Set your affections on things which are aboue/ and not on thinges/ which are on the earth.	Tracter effter det ſom er offuen til/ icke effter det ſom er paa Jorden.	Stárayćie ſie o rzeczách kthore ſa wzgorę / nie ktore ſa ná ziemi.
3. Mortui enim eſtis: & vita veſtra eſt abſcondita cum Chriſto in Deo.	3. Denn jr ſeyt geſtorben/ vnd ewer leben iſt verborgen mit Chriſto inn Gott.	3. Nebo wy zemřeli gſte/ a žiwot wáß ſkryt geſt s Kryſtem w Bohu.
For ye are dead/ and your life is hid with Chriſt in God.	Thi at i ere døde/ oc eders Legeme ere ſkiulte met Chriſto/ i Gud.	Abowiem teſteſćie vmárli/ á żywot wáß ſkryty ieſt z Kryſthuſem w Bogu.
4. Cum Chriſtus apparuerit, vita veſtra: tunc & vos apparebitis cum ipſo in gloria.	4. Wenn aber Chriſtus euer Leben ſich offenbaren wirdt/ denn werdet jhr auch offenbar werden mit jhm/ inn der Herrligkeit.	4. Ale když ſe koli okáže Kryſtus/ žiwot wáß/ tehdy y wy okážete ſe s nim w Sláwě.
When Chriſt which is our life/ ſhall appeare/ then ſhall ye alſo appeare with him in glorie.	Men naar Chriſtus ſom er eders Liff/ obenbarer ſig/ da ſkulle ocſaa i obenbarts met hannem/ vdi Herlighed.	Gdy Kryſtus on żywot náß ſie okaże/ tedy y wy z nim okážećie ſie chwálebnymi.
5. Mortificate ergo membra veſtra quę ſunt ſuper terram, fornicationem, immunditiam, libidinem, concupiſcentiam malam, & avaritiam, quæ eſt ſimulachrorum ſervitus.	5. So tödtet nun euer Glieder/ die auff Erden ſind/ hurerey/ vnreinigkeit/ ſchåndliche brunſt/ böſe lůſt/ vnd den Geitz (welcher iſt Abgötterey.)	5. Protož mrtwěte audy waſſe/ kteřijž gſau zemſſtij/ yako Smilſtwo/ Nečiſtotu/ Chlipnoſt/ Žádoſt zlau/ a Lakomſtwij/ genž geſt Modlám ſlauženij:
Mortifie therefore your members which are on the earth/ fornication/ vncleannes/ the inordinate affection/ euill concupiſcence/ and couetouſnes which is idolatrie.	Saa dræber nu eders Lemmer/ ſom ere paa Jorden/ horeri/ vrenlighed/ ſkendelig brynde/ ond Lyſt/ oc Gerighed (ſom er Affguderi.	Wmartwiayćież tedy członki wáße ziemſkie/ grzech nieczyſthy/ plugáſtwo/ ſproſna roſkoß/ zła pożadliwość/ y łákomſtwo/ ktore ieſt báłwochwálſtwem.
6. Propter quæ venit ira Dei ſuper filios incredulitatis.	6. Vmb welcher willen kompt der zorn Gottes über die Kinder deß vnglaubens.	6. Neb pro ty wěcy hněw Božij přicházý na Syny nedowěry.
For the which thinges ſakes the wrath of God commeth on the children diſobedience.	For hues ſkyld Guds vrede kommer offuer vantroens Børn.	Dla kthoryck rzeczy przychodzi gniew Boży ná ſyny nieposłuſzne.
7. In quibus & vos ambulaſtis aliquando cum viveretis in illis.	7. In welchen auch jhr weiland gewandelt habt/ da jr darinnen lebetet.	7. Mezy kterýmižto y wy někdy chodili gſte/ když gſte žiwi byli w těch hřijſſých.
Wherein ye alſo walked once/ when ye liued in them.	Iblant huilcke i ocſaa vandrede vdi fordom tid/ der i vandrede der vdi.	W ktorycheſćie y wy niekiedy chodzili gdyſćie żyli w nich.
8 Nunc autem deponite & vos omnia: iram, indignationem, malitiam, blaſphemiam, turpem ſermonem de ore veſtro.	8. Nun aber leget alles ab von euch/ den zorn/ grim/ boßheit/ låſterung/ ſchandbare wort auß ewrem munde.	8. Ale wy nynij ſložte s ſebe wſſecky wěcy/ hněw/ prchliwoſt/ zloſt/ zlolayenoſt/ y nepoctiwau řeč z auſt waſſých.
But nowe put yee awaye euen all theſe things/ wrath/ anger/ maliciouſnes/ curſed ſpeaking/ filthie ſpeaking/ out of your mouth.	Men legger nu alting aff eder/ Vrede/ Grumhed/ Ondſkaff/ Bander/ Skendzels ord aff eders mund.	Ale teraz odłożćie y wy ty wßytki rzeczy/ gniew/ popędliwość/ złość/ złorzeczeńſtwo/ plugawe ſłowá z vſt wáßych.

ג

9 וְלָא תֶהְוּוֹן מְדַגְּלִין חַד בְּחַד אֶלָּא שׁוּלְחוּהִי לְבַרנָשָׁא עַתִּיקָא עַם כֻּלְּהוֹן הוּפָּכָוהִי׃

Non mentire l'Vno à l'altro, eſſendoui ſpogliati de l'huomo Vecchio con le ſue attioni.

10 וְלַבְּשׁוּ חַדְתָּא דְּמֶתְחַדְּתָא בְּיִדַּעְתָּא בַּדְמוּתָא דְּבָרְיֵהּ׃

Et eſſendoui Veſtiti de l'nuouo, ilqual ſi rinuoua ne la cognitione, ſecõdo l'imagine di colui che l'ha creato.

11 כַּד דְּלַית יְהוּדָיָא וְאַרָמָיָא וְלָא גְּזוּרְתָּא וְעוּרְלוּתָא וְלָא יַוְנָיָא וּבַרְבְּרָיָא וְלָא עַבְדָּא וּבַר חֵארָא אֶלָּא כֹּל וּבְכֹל נָשׁ מְשִׁיחָא הוּ׃

Doue non e Greco ne Giudeo, Circonciſione, ne preputio, Barbaro, Scita, ſeruo, libero: ma Chriſto e il tutto in tutte le coſe.

12 לְבַשׁוּ הָכִיל אַיךְ גְּבַיָּא דַּאלָהָא קַדִּישֵׁא וְחַבִּיבֵא רַחֲמֵא וְרוּחָפָא וּבַסִימוּתָא וּמַכִּיכוּת רֶעְיָנָא וְנִיחוּתָא וְנַגִּירוּת רוּחָא׃

Siate dunque (come eletti di Dio, ſanti e diletti) Veſtiti di Viſcere di miſericordia, di benignità, d'humilita, di manſuetudine, di patientia.

13 וְהֱוַיתוּן מְסַיְבְּרִין חַד לְחַד וְשָׁבְקִין חַד לְחַד וְאֶן אִית לְאֶנָשׁ עַל חַבְרֵהּ רוּעְמָא אַיכַנָּא דַּמְשִׁיחָא שְׁבַק לְכוֹן הָכַנָּא אַף אַנְתּוּן שְׁבוּקוּ׃

Sopportandoui l'Vn l'altro, e perdonandoui l'Vno à l'altro, ſe alcun ha querela contr'alcuno: ſicome ancor Chriſto ha perdonato à Voi, coſi fate Voi parimente.

14 וְעַם הָלֵין כֻּלְּהֵין חוּבָּא דְּהוּיוּ חַוְקָא דְּגַמִּירוּתָא׃

E ſopra tutte queſte coſe ſiate Veſtiti di charità, che è il legame de la perfettione.

ג

9 לֹא תְכַזְּבוּ בֵינֵיכֶם הַפְשִׁיטוּ אֶת־אָדָם יָשָׁן אֶת־פְּעָלָיו׃

No mintays los vnos à los otros: deſpojandohos del viejo hombre con ſus hechos.

10 וְלִבְשׁוּ אֶת־חָדָשׁ הַמְחֻדָּשׁ לְדַעַת אֱלֹהִים כְּצֶלֶם וְכִדְמוּת בֹּרְאָיו׃

Y viſtiendohos del nueuo, el qual por el conocimiento es renouado conforme à la imagen delque lo crió:

11 אֵיכֹה אֵינֶנּוּ יְוָנִי אוֹ יְהוּדִי מוּלָה וְעָרְלָה לֹעֵז מֹשֵׁךְ עֶבֶד חָפְשִׁי כִּי אִם כֹּל בְּכֻלָּם הַמָּשִׁיחַ׃

Donde no ay Griego y Iudio, Circunciſion y Capullo, barbaro, Scytha, ſieruo, libre: ſino todo eſto: y en todo, el Chriſto.

12 לָכֵן לִבְשׁוּ כִּבְחִירֵי אֱלֹהִים קְדוֹשִׁים נֶאֱהָבִים אֶת־רַחֲמֵי־חֶסֶד טוֹבָה עַנְוָה עֲנָוָה אֶרֶךְ אַפַּיִם׃

Veſtihos, pues, (como Eſcogidos de Dios, Sanctos, y Amados) de entrannas de miſericordia, de benignidad, dehumildad, de manſedumbre, de tolerancia.

13 הִתְאַפְּקוּ בֵינֵיכֶם וּשְׂאוּ אִישׁ לְרֵעֵהוּ אִם יֶשׁ־לוֹ עָלָיו רִיב כְּמוֹ גַּם הַמָּשִׁיחַ נָשָׂא לָכֶם כָּכָה גַּם אַתֶּם׃

Supportando los vnos à los otros, y perdonandohos los vnos à los otros, ſi alguno tuuiere quexa del otro: de la manera que el Chriſto hos perdonó à voſotros, anſi tambien voſotros.

14 וְעַל־כָּל־הָאֵלֶּה תְּהִי־לָכֶם הָאַהֲבָה שֶׁהִיא עֲבוֹת תֻּמָּה׃

Y ſobre todas eſtas coſas, Charidad, la qual es la vinculo de la perfecion.

γ.

9. Μὴ ψεύδεσθε εἰς ἀλλήλους, ἀπεκδυσάμενοι τὸν παλαιὸν ἄνθρωπον σὺν ταῖς πράξεσιν αὐτοῦ.

Ne mentez point l'vn à l'autre, ayans deſueſtu le vieil homme auec ſes actes:

10. Καὶ ἐνδυσάμενοι τὸν νέον τὸν ἀνακαινούμενον εἰς ἐπίγνωσιν κατ' εἰκόνα τοῦ κτίσαντος αὐτόν.

Et ayans reueſtu le nouuel homme, lequel ſe renouuelle en cognoiſſance ſelon l'image de celui qui l'a creé.

11. Ὅπου οὐκ ἔνι ἕλλην καὶ ἰουδαῖος, περιτομὴ καὶ ἀκροβυστία· βάρβαρος, σκύθης, δοῦλος, ἐλεύθερος· ἀλλὰ τὰ πάντα καὶ ἐν πᾶσι χριστός.

Là où il n'y a ni Grec ni Iuif, ni Circonciſion ni Prepuce, ni Barbare ni Scythe, ni ſerf ni franc: mais Chriſt y eſt tout & en tous.

12. Ἐνδύσασθε οὖν ὡς ἐκλεκτοὶ τοῦ θεοῦ ἅγιοι, καὶ ἠγαπημένοι, σπλάγχνα οἰκτιρμῶν, χρηστότητα, ταπεινοφροσύνην, πρᾳότητα, μακροθυμίαν.

Soyez donc (comme eſleus de Dieu, ſaincts & bien-aimés) reueſtus des entrailles de miſericorde, de benignité, d'humilité, de douceur, d'eſprit patient:

13. Ἀνεχόμενοι ἀλλήλων, καὶ χαριζόμενοι ἑαυτοῖς ἐάν τις πρός τινα ἔχῃ μομφήν· καθὼς καὶ ὁ χριστὸς ἐχαρίσατο ὑμῖν, οὕτω καὶ ὑμεῖς.

Supportans l'vn l'autre, & pardonnans les vns aux autres, ſi l'vn a querelle contre l'autre, comme Chriſt vous à pardonné, vous auſſi faites le ſemblable.

14. Ἐπὶ πᾶσι δὲ τούτοις τὴν ἀγάπην, ἥτις ἐστὶ σύνδεσμος τῆς τελειότητος.

Et outre tout cela, ſoyez reueſtus de charité, qui eſt le lien de perfection.

CAP. III.

9. Nolite mentiri invicem, expoliantes vos veterem hominem cum actibus ſuis.

Lie not one to another / ſeeing that ye haue put of the olde man with his workes.

10. Et induentes novum eum qui renovatur in agnitionem, ſecundùm imaginem eius qui creavit illum.

And haue put on the newe / which is renewed in knowledge after the image of him that created him.

11. Vbi non eſt (*maſculus & femina*) Gentilis & Iudæus, circumciſio & præputium, Barbarus & Scytha, ſervus & liber: ſed omnia, & in omnibus Chriſtus.

Where is neither Grecian nor Iewe / circumciſion nor vncircumciſion / Barbarian / Scythian / bonde / free: but Chriſt is all and in all things.

12. Induite vos ergo ſicut electi Dei, ſancti & dilecti, viſcera miſericordiæ, benignitatem, humilitatem, modeſtiam, patientiam.

Now therefore as the elect of God holy and beloued / put on tender mercy / kindnes / humblenes of minde / meekenes / long ſuffring.

13. Supportantes invicem: & donantes vobiſmetipſis ſi quis adverſus aliquem habet querelam, ſicut & Dominus donavit vobis: ita & vos.

For bearing one another / and forgiuing one another / if any man haue a quarell to another: euen as Chriſt forgaue you / euen ſo do ye.

14. Super omnia autem hæc, charitatem habete, quod eſt vinculum perfectionis.

And aboue all theſe thinges put on loue / which is the bond of perfectnes.

Das III. Capitel.

9. Lieget nicht vntereinander. Ziehet den alten Menſchen mit ſeinen wercken auß.

Liuger icke at huer andre. Affører det gamle Menniſke met ſine gerninger.

10. Vnnd ziehet den newen an / der da vernewret wird zu der erkenntniß / nach dem Ebenbilde / deß / der jhn geſchaffen hat.

Oc iſører det Ny / ſom ſkal fornyſſ til bekendelſe / effter hans rette Billede / ſom hannem ſkabte.

11. Da nicht iſt Grieche / Jüde / Beſchneidung / Vorhaut / Vngrieche / Schyta / Knecht / Freyer / ſondern alles vnd in allen Chriſtus.

Der ſom icke er Grecke / Jøde / Omſkærelſe / Forhud / Vgrecke / Schyta / Fri / Men Chriſtus er alting oc i alle.

12. So ziehet nun an / als die außerwehlten Gottes Heiligen vnd Geliebten / hertzliches erbarmen / freundligkeit / demut / ſanfftmut / gedult.

Saa iſører eder nu / ſom Guds vdualde Hellige oc Elſkelige / hiertelig Barmhertighed / Venlighed / Ydmyghed / Sactmodighed / Taalmodighed.

13. Vnd vertrage einer den andern / vnd vergebet euch vntereinander / ſo jemandt klage hat wider den andern. Gleich wie Chriſtus euch vergeben hat / alſo auch jhr.

Oc den ene fordrage den anden / oc forlader huer andre / der ſom nogen haffuer Klaagemaal mod den anden / Lige ſom Chriſtus forlod eder / ſaa ſkulle oc i.

14. Vber alles aber ziehet an die Liebe / die da iſt das band der volkommenheit.

Oc offuer alting da fører eder i kærlighed / ſom er fuldkommenheds Baand.

Kapitola III.

9. Nelžete gedni druhým / poněwadž gſte ſwlěkli s ſebe ſtarého Člowěka y ſkutky geho.

Nie kłamayćie ieden przećiw drugiemu / gdyśćie zwiekli onego ſtárego człowieká z vczynkámi iego.

10. A oblekli gſte ſe w nowého / toho kterýž ſe obnowuge k poznánij podlě obrazu toho / kterýž ſtwořil gey;

Y oblekli nowego / kthory ſię odnawia ku vznániu / podług wyobráženia tego ktory go ſtworzył.

11. Kdežto nenij rozdijlu mezy (Mužem a Ženau /) Řekem a Židem / mezy obřezaným a neobřezaným / mezy gednijm a druhým Národem / mezy Služebnijkem a Swobodným / ale wſſecko a we wſſech geſtiť Kryſtus.

Gdzie nie maſz Greká / y Zydá / obrzezánia y nie obrzezki / człowieká proſtego / Tátharzyna / niewolnika / wolnego / ále wſzythko y we wſzech Kryſtus.

12. Protož oblecte ſe yako wywolenij Božij / Swatij a milij / w ſtřewa Miloſrdenſtwij / w dobrotu / w pokoru / w ſtřijdmoſt / w trpěliwoſt.

Przyobleczćież ſię tedy (iáko wybrani Boży / święći / y vmiłowáni) w wnętrznośći miłoſierdzia / w dobrotliwość / w pokorę / w ćichość / w ćierpliwość.

13. Snáſſegijce geden druhého / a odpauſſtěgjce ſobě weſpolek / máli kdo proti někomu žalobu: Yakož y Kryſtus odpuſtil wám / ták y wy.

Folguiąc ieden drugiemu / y odpuſzczáiąc ſobie ieſliby kto miał ſkárgę przećiwko drugiemu / iáko też Kryſtus odpuśćił wam / ták też y wy.

14. Ale nadewſſecko toto / měgte Láſku / kteráž geſt ſwazek dokonaloſti.

A nád tho wſzytko záchowayćie miłość / ktora ieſt związką doſkonáłośći.

ג

15 וּשְׁלָמֵהּ דַּמְשִׁיחָא יְדַבַּר
לְבַוָתְכוֹן דְּלֵהּ אֶתְקְרִיתוּן
בְּחַד פַּגַר וַהֲוַיְתוּן מַוְדֵין
לַמְשִׁיחָא :

E la pace di Dio gouerni ne i voſtri cuori, à laquale ancor ſete chiamati in vn corpo: è ſiate grati.

16 דְּמֶלְּתֵהּ תְּעַמַּרֵי בְּכוֹן
עַתִּירָאִית בְּכֻל חָכְמָא
וַהֲוַיְתוּן מַלְפִין וְרָדִין —
נַפְשְׁכוֹן בְּמַזְמוּרָא וב
וּבְתֶשְׁבְּחָתָא וּבְזְמִירָתָא
דְּרוּחָא וּבְטַיְבוּתָא הֲוַיְתוּן
זָמְרִין בְּלֶבַּוָתְכוֹן לַאלָהָא :

La parola di Christo habiti in voi abbondantemente in ogni ſapientia: inſegnandoui et ammonendoui voi ſteſſi l'vn l'altro con ſalmi, e laudi, e canzoni ſpirituali, cantando con gratia nel cuor voſtro al Signore.

17 וְכֻל מִדֶּם דְּסָעְרִין
אַנְתּוּן בְּמֶלְּתָא וּבְעַבָדָא
בַּשְׁמֵהּ דְּמָרַן יֵשׁוּעַ —
מְשִׁיחָא הֲוַיְתוּן עָבְדִין
וַהֲוַיְתוּן מַוְדֵין בְּאִידֵהּ ל
לַאלָהָא אַבָּא :

E qualunque coſa voi facciate, ò in detto in fatto, fate tutto nel nome del Signore IESV, rendendo per lui gratie à Dio Padre.

18 נְשֵׁא אֶשְׁתַּעְבַּדִין
לְבַעְלַיְכֵין אַיְךְ דְּזָדֵק במ
בַּמְשִׁיחָא :

Voi mogliĳ, ſiate ſoggette à i voſtri mariti, come ſi conuiene nel Signore.

19 גַּבְרֵא אַחֵבוּ נְשַׁיְכוֹן
וְלָא תֶּהְווֹן מַרִירִין ע
עֲלַיְהֵין :

Voi mariti, amate le voſtre mogliĳ, e non ſiate amari verſo eſſe.

20 בְּנַיָּא אֶשְׁתַּמְעוּ ל
לַאבָהַיְכוֹן בְּכֻל מִדֶּם הָכַנָּא
גֵּיר שַׁפִּיר קֳדָם מָרַן :

Voi figliuoli, obbedite à i voſtri padri è madri in tutte le coſe: percioche queſto è grato al Signore.

ג

15 וּשְׁלוֹם אֱלֹהִים יְנַצֵּחַ
בִּלְבוֹתֵיכֶם אֲשֶׁר בּוֹ גַּם נִקְרָאתֶם
בִּגְוִיָּה אֶחָת וְהוֹדוּ לַיהוָה :

Y la paz de Dios gouierne en vueſtros coraçones: en la qual anſimiſmo ſoys llamados en vn cuerpo: y ſed agradecidos.

16 דְּבַר הַמָּשִׁיחַ יִשְׁכּוֹן בָּכֶם
בְּעֹשֶׁר בְּכָל—חָכְמָה לְלַמֵּד
וּלְיַסֵּר אֶת—נַפְשְׁכֶם בְּמִזְמוֹרִים
תְּהִלִּים וּנְגִינוֹת רוּחַ בְּחֵן פַּצְחִים
בִּלְבַבְכֶם לַיהוָה :

La palabra del Chriſto habite en voſotros en abundancia en toda ſabiduria, enſennandohos y exhortandohos los vnos à los otros con pſalmos y hymnos, y canciones eſpiriauales con gracia cantando en vueſtros coraçones àl Sēnor.

17 וְכֹל אֲשֶׁר תַּעֲשׂוּ בְּדָבָר
וּבְפֹעַל כֻּלָּם בְּשֵׁם אֲדֹנֵינוּ יֵשׁוּעַ
הַמָּשִׁיחַ עֲשׂוּ וְהוֹדוּ לֵאלֹהִים
וְלָאָב בְּיָדוֹ :

Y todo loque hizierdes, en palabra, ó en hecho, todo ſea en el nombre del Sennor Ieſus el Chriſto, haziendo gracias àl Dios y padre por el.

18 הַנָּשִׁים תִּכָּנַעְנָה תַּחַת אִישֵׁיהֶן
כַּנָּאוֶה בַּיהוָה :

Las caſadas, ſed ſujetas à vueſtros proprios maridos, como conuiene en el Sennor.

19 הָאִישִׁים אֶהֱבוּ אֶת—נְשֵׁיכֶם
וְלֹא תִתְמָרְדוּ אֲלֵיהֶן :

Los maridos, amad vueſtras mugeres, (y no les ſeays deſſabridos.

20 הַבָּנִים שִׁמְעוּ לְיוֹלְדֵיכֶם בְּכָל־
דְּבָרִים כִּי־זֹאת יְשָׁרָה הִיא בְּעֵינֵי
יְהוָה :

Los hijos, obedeced à vueſtros padres en todo; porque eſto agrada àl Sennor.

γ'.

15. Καὶ ἡ εἰρήνη τοῦ θεοῦ βραβευέτω ἐν ταῖς καρδίαις ὑμῶν· εἰς ἣν καὶ ἐκλήθητε ἐν ἑνὶ σώματι· καὶ εὐχάριστοι γίνεσθε.

Et que la paix de Dieu tiene le principal lieu en vos cœurs, à laquelle vous eſtes appelés en vn corps, & ne ſoyez point ingrats.

16. Ὁ λόγος τοῦ χριστοῦ ἐνοικείτω ἐν ὑμῖν πλουσίως, ἐν πάσῃ σοφίᾳ, διδάσκοντες καὶ νουθετοῦντες ἑαυτοὺς, ψαλμοῖς καὶ ὕμνοις καὶ ᾠδαῖς πνευματικαῖς, ἐν χάριτι ᾄδοντες ἐν τῇ καρδίᾳ ὑμῶν τῷ κυρίῳ.

Que la parole de Chriſt habite en vous plantureuſement en toute ſapience, en vous enſeignant & admonneſtāc l'vn l'avtre par pſeaumes, louanges, & chaſons ſpirituelles, auec grace, chantans de voſtre cœur au Seigneur.

17. Καὶ πᾶν ὅ, τι ἂν ποιῆτε ἐν λόγῳ ἢ ἐν ἔργῳ, πάντα ἐν ὀνόματι κυρίου ἰησοῦ (χριστοῦ ποιεῖτε,) εὐχαριστοῦντες τῷ θεῷ καὶ πατρὶ δι' αὐτοῦ.

Et quelque choſe que vous faciez, ſoit par paroie ou par œuure, faites le tout au nom du Seigneur Ieſus, rendās graces par lui à noſtre Dieu, & Pere.

18. Αἱ γυναῖκες, ὑποτάσσεσθε τοῖς (ἰδίοις) ἀνδράσιν, ὡς ἀνῆκεν ἐν κυρίῳ.

Femmes, ſoyez ſuiettes à vos propres maris, ainſi qu'il appartient ſelon le Seigneur?

19. Οἱ ἄνδρες, ἀγαπᾶτε τὰς γυναῖκας, καὶ μὴ πικραίνεσθε πρὸς αὐτάς.

Maris, aimez vos femmes, & ne vous enaigriſſez point contre elles.

20. Τὰ τέκνα, ὑπακούετε τοῖς γονεῦσι κατὰ πάντα· τοῦτο γάρ ἐστιν εὐάρεστον ἐν κυρίῳ.

Enfans obeiſſez à peres & meres en toutes choſes: car cela eſt plaiſant au Seigneur.

S. PAVLI
AD
LAODICENSES
EPISTOLA.

SYRIACE, ITALICE.
EBRAICE, HISPANICE.
GRÆCE, GALLICE.
LATINE, ANGLICE.
GERMANICE, DANICE.
BOHEMICE, POLONICE.

Ex
Diſpoſitione & Adornatione
ELIAE HVTTERI
GERMANI.

דְּפַוְלוֹס שְׁלִיחָא דַּלְוָת לָוָדִיקָיֵא ׃

קַפִּיטוּלָא א

פַּוְלוֹס שְׁלִיחָא לָא מִן בְּנַי נָשָׁא וְלָא בְּיַד בַּרְנָשָׁא אֶלָּא בְּיַד יֵשׁוּעַ מְשִׁיחָא לַאַחָא דְּאִיתַיְהוֹן בְּלָוָדִיקָיָא ׃

PAVLO Apoſtolo, non gia da huomini, ne per huomo, ma per IESV Chriſto, à i fratelli che ſono in Laodicea.

2 טַיְבוּתָא לְכוֹן וּשְׁלָמָא מִן אֱלָהָא אָבָא וּמִן מָרַן יֵשׁוּעַ מְשִׁיחָא ׃

Gratia è pace à Voi da Dio Padre noſtro, è dal Signor IESV Chriſto.

3 מַוְדֵא אֲנָא לְמָרַן יֵשׁוּעַ מְשִׁיחָא בְּכֻל זְבַן בְּכֻל בָּעוּתַי מֶטוּל דַּמְקַוֵּין אַנְתּוּן וַאמִינִין בְּעַבָדֵא שַׁפִּירֵא וּמְסַכֵּין אַנְתּוּן לְמוּלְכָנָא בְּיַוְמָא דְּדִינָא ׃

Io ringratio il mio Dio ſempre in ogni mia oratione che Voi ſiate ſtate fermi ne le buone opere aſpettando l'apparition, nel dì del giuditio.

4 וְלָא יְדַחְלוּנְכוֹן מֶלֵּא סְרִיקָתָא דְּאנָשָׁא דְּמֶתְדַּמֵּין בְּקוּשְׁתָּא מֶטוּל דְּנַעְקְמוּנְכוֹן מֶן שְׁרָרֵהּ דְּאֶוַנְגֶלִיוֹן דְּסַבַּרְתְּכוֹן ׃

Non ſi turbi il cuor Voſtro con parole d'alcuni Vani e profani che fingeuano d'eſſer giuſti per ſouuertir gli animi Voſtri da la Verità de l'Euangelio il quale da me ſia annonciato.

5 וּמֶן הָשָׁא נֶעְבֵּד אֱלָהָא דְּהָנוּן דְּמֶנַּי אִנּוּן לַגְמִירוּתָא דִּשְׁרָרֵהּ דְּאֶוַנְגֶלִיוֹן נֵאתוּן וְנֶעְבְּדוּן לְבַסִּימוּתָא דְּעַבָדֵא אַיְכַנָּא דְּיָאֵא לְחַיֵּא דַּלְעָלַם ׃

Ma hora farà il Signor che quelli chi ſono da me paſſino oltre à la perfettione de la Verità de l'Euangelio, per fare la benignità delle buone opere, che ſon conuenienti à la ſalute de la Vita eterna.

הַשָּׁלִיחַ אֶל־לְאוֹדִיקִים ׃

א

פַּוְלוֹס הַשָּׁלִיחַ לֹא מִבְּנֵי אָדָם וְלֹא בְּיַד אֱנוֹשׁ כִּי־אִם בְּיֵשׁוּעַ הַמָּשִׁיחַ לָאַחִים שֶׁהֵם בְּלָאוֹדִיקְיָא ׃

PAVLO Apoſtolo no de los hombres, ni por hombre, mas por Ieſus el Chriſto, alos Hermanos que eſtan en Laodicea.

2 תְּחִנָּה לָכֶם וְשָׁלוֹם מֵאֱלֹהִים אָבִינוּ וּמֵאֲדֹנֵינוּ יֵשׁוּעַ הַמָּשִׁיחַ ׃

Gracia y paz ayays de Padre nueſtro, y del Sennor Ieſus el Chriſto.

3 מוֹדֶה אָנֹכִי לֵאלֹהַי לַמָּשִׁיחַ תָּמִיד בְּכָל תְּפִלּוֹתַי כִּי־מְעוֹדְדִים אַתֶּם בְּמַעֲשִׂים טוֹבִים וּמְשַׁבְּרִים אַתֶּם אֶל־הַשְּׁבוּעָה לְהִגָּלוֹת לְיוֹם דִּין ׃

Hago gracias á mio Dios ſiempre en todas mis oraciones paraque voſotros, perſeuerad permaneciereys en las buenas obras, eſperando là venida glorioſa, el dia del juyzio.

4 וְלֹא יְבַהֲלוּכֶם דִּבְרֵי שָׁוְא אַנְשֵׁי בְלִיַּעַל הַמִּתְדַּמִּים כְּאַנְשֵׁי אֱמוּנִים הֵמָּה לְהַטּוֹת אֶתְכֶם מֵאֱמֶת הַבְּשׂוֹרָה אֲשֶׁר בִּשַּׂרְתִּיהָ אֶתְכֶם ׃

No turbays vueſtro coraçon con palabras de algunos vanos y profanos que ſe ſimulaſſen juſtos tranſtornando vueſtras animas de la verdad del Euangelio que hos ha ſido annunciado por mi.

5 וּמֵעַתָּה יִתֵּן יְהוָֹה אֲשֶׁר הָאֵלֶּה אֲשֶׁר הָיוּ מִמֶּנִּי תִּנָּשְׂאוּ לְתַכְלִית אֱמֶת הַבְּשׂוֹרָה לַעֲשׂוֹת אֶת־טוּבַת הַמַּעֲשִׂים הַנָּאוִים לִישׁוּעַת חַיֵּי עוֹלָם ׃

Mas aora el Sennor hara que aquellos que ayva adelante à la perfecion verdadera del Euangelio paraque todas obras buenas que habla conuiene à la ſalud de la vida eterna.

ΠΑΥΛΟΥ ΠΡΟΣ ΛΑΟδικέους ἐπιστολή.

ΚΕΦΑΛ. α΄.

ΠΑΥΛΟΣ ἀπόστολος, οὐκ ἀπ᾽ ἀνθρώπων, οὐδὲ δι᾽ ἀνθρώπου, ἀλλὰ διὰ ἰησοῦ χριστοῦ, τοῖς ἐν λαοδικείᾳ ἀδελφοῖς.

PAVL Apoſtre non point de par les hommes, ni par homme, mais par Ieſus Chriſt, aux freres qui ſont en Laodicee.

2. Χάρις ὑμῖν καὶ εἰρήνη ἀπὸ θεοῦ πατρὸς, καὶ κυρίου ἡμῶν ἰησοῦ χριστοῦ.

Grace vous ſoit & paix de par Dieu noſtre pere & de par le Seigneur Ieſus Chriſt.

3. Εὐχαριστῶ τῷ θεῷ μου τῷ χριστῷ πάντοτε ἐν ταῖς προσευχαῖς μου, ὅτι ἐμμένοντες, καὶ προσκαρτεροῦντες ὑμεῖς ἐστὲ ἐν ἔργων καλῶν, προσδεχόμενοι τὴν ἐπαγγελίαν ἐν ἡμέρᾳ κρίσεως.

Ie ren graces a mon Dieu par toutes mes oraiſons que vous ſoyez demeurez en bonnes œuures conſtans, attendans l'apparition du iour du iugement.

4. Καὶ μὴ ταράξωσιν ὑμᾶς ματαιολογίαι τινῶν τῶν ὑποκρινομένων τὴν ἀλήθειαν, τοῦ διαστρέψαι ὑμᾶς ἀπὸ τῆς ἀληθείας τοῦ εὐαγγελίου τοῦ εὐαγγελισθέντος ἀπ᾽ ἐμοῦ.

Voſtre cœur ne ſoit point trouble par propos d'aucuns vaines & profanes qui inſimulent la verité renuerſans vos ames de la verite de l'Euangile qui a eſte annonce par moi.

5. Νῦν δὲ ποιήσει ὁ θεὸς, ἵνα πάντες οἱ ἐξ ἐμοῦ εἰσιν ἐπὶ τὴν τελειότητα τῆς ἀληθείας τοῦ εὐαγγελίου φέρωνται, τοῦ ποιῆσαι τὴν χρηστότητα τῶν ἔργων, ἃ πρέπει τῇ σωτηρίᾳ τῆς ζωῆς αἰωνίου.

Mais maintenant faira le Seigneur qu'ils qui ſont de par moi paſſent a la perfection de la verité de l'Euangile, pour faire la benignité des œuures le quelle ſi conuenent alla ſalut della vie eternelle.

EPISTOLA

AD LAODICENS:

CAP. I.

PAVLVS Apoſtolus non ab hominibus, neque per hominem; ſed per Ieſum Chriſtum. Fratribus qui eſtis Laodiceæ.

PAul and Apoſtle not of men/ neyther by man/ but by Jeſus Chriſt/ to then brethren which are at Laodicea.

2. Gratia vobis, & pax à Deo patre noſtro, & Domino noſtro Ieſu Chriſto.

Grace be with you/ and peace from God our Father/ and from the Lord Jeſus Chriſt.

3. Gratias ago Chriſto per omnem orationem meam, quod permanentes eſtis, & perſeverantes in operibus bonis, promiſſionem expectantes in die iudicii.

I thanke my Chriſt in all may prayeres that ye continue abide in the good workes /looking for the appearing of the glory at the day of iudgement.

4. Neque diſturbant vos quorundam vaniloquia in ſimulantium veritatem: ut vos avertant à veritate Evangelii, quod à me prædicatur.

Let not your heard betroubled/ with which vaine/ & propbane words which faine them elues iuſt men / & combred your mindes from the trueth of the Goſpell which was preached of me.

5. Et nunc faciet Deus, ut, qui ſunt ex me, ad perfectũ veritatis Evangelii ſint deſervientes & benignitatem operum facientes, quæ ſunt ſalutis vitæ æternæ.

But nowe the Lord will make/ that led be led forwarde into perfection of trueth which is the Goſpell to doe all good workes/ and the thinges whole ſaluation of eternall life which becems.

Epiſtel S. Pauli

An die Laodiceer.

Das erſte Capitel.

PAulus ein Apoſtel/ nicht von Menſchen / noch durch einen Menſchen / ſondern durch Jeſum Chriſtum/ den Brüdern zu Laodicea.

PAulus en Apoſtel / icke aff Menniſkene / oc icke formedelſt Menniſken / men ved Jeſum Chriſtum/ de Brødre i Laodicea.

2. Gnade ſey mit euch / vnd Friede von Gott dem Vater / vnnd vnſerm HERREN Jeſu Chriſto.

Naade vere met eder / oc Fred aff Gud vor Fader/ oc den Herre Jheſu Chriſto.

3. Ich dancke dem HERREN Chriſto in all meinem Gebet / daß jr ſtandthafftig ſeyt/ vnd beharret in guten Wercken/ vnd erwarttet der verheiſſung am Tag des gerichts.

Jeg tacker min Gud ſaa offte ſom ieg tencker paa eder i all min bøn/ at i bliffuer i gode gerninger/ oc vare paa den Herligheds Obenbarelſe paa den yderſte Dom.

4. Laſſet euch nicht erſchrecken etlicher vnnütz Geſchwetz / die ſich vnter dem ſchein der Warheit vnderſtehen/ euch abwendig zu machen von der Warheit des Euangelij/ welches von mir gepredigt wird.

Eders hierte forferdis icke / met nogle waandelige løſe ſnack / ſom ſtike ſig/ lige ſom de haffde verit fromme/ oc miſtrøſter eders Siele/ fra Sandeds Evangelij ſom er predicket aff mig.

5. Nun aber wird Gott geben/ das die jenigen / ſo auß mir ſind / zur volkommenheit der Euangeliſchen warheit recht dienen mögen / vnd thun die beſten Werck die der ewigen Seligkeit gebühren.

Men nu Herren ſkal gøre at fare til fuld kommenhed Sandheds vdi Evangelio til at gøre all gode gerninger/ ſom tilbørlige er effter den Salighedſens det euige liff.

Epiſſtola

K Laodycenſkym.

Kapitola I.

PAwel Apoſſtol/ ne od Lidij/ ani ſkrze Człowěka/ ale od Gežijſſe Kryſta : Bratřijm kteřijž gſu w Laodicij.

PAwel Apoſtol nie od ludźi / á nie przez człowieka / ále przez Jezuſá Kryſtuſá tym Brátom ktorzy ſą w Laodycey.

2. Miloſt wám a Pokog od Boha Otce naſſeho / a od Pána Gežijſſe Kryſta.

Łáſká niech wám bedźie y pokoy od Bogá Oycá naſzego / y od Paná Jezu Kryſtá.

3. Děkugi Bohu na každé Modlitbě ſwé / že trwáte w něm / a ſtogijte w ſkutcých geho / čekagijce zaſlijbenij do dne ſaudného.

Dźiekuie Bogu memu vſtáwicżnie was pámietáiąc / że trwáć bedźącie w dobrych vczynkow oczekawáiąc źacnego przyścia chwały / w dźień ſądny.

4. Hleďtež ať wás nepřewrátij marná mluwenij některých/ kteřij mluwij/ aby wás odwrátili od prawdy Ewangelium/ kteréž ſe káže odemne.

Niechay ſię nie fraſuie ſerce wáſze z niectarſy prożna mowe/ ktorſy by ſię zmyſlali być ſprawiedliwemi poſlabiaiąc duſze wáſze / od prawd y Ewánielley przepowiedaná odemnie

5. A nynijž včinij Buoh to/ aby ti kteřijž gſau ze mne/ ſlaužili Bohu/ k proſpěchu prawdy Evangelium/ a aby činili dobrotiwoſt ſkutkuow/ kteřijž gſau ſpaſenij wěčného žiwota.

A theraz vczyni Pan aby mley ſię ku doſkonáloſći prawdźiwe Ewánielley / ku czynieniu wſzeláke vczynki dobre theraz przyſtan zbawieny żywota wieżnego.

א

6 ומן השא אתגליו אסורי דבהון אסירא אנא במשיחא ובהדא חדית וחדא אנא :

Et hora i miei legami ſono manifeſti in Chriſto, ne i quali io mi rallegro, & anc cor mi rallegrarò.

7 ידע אנא גיר דהלין לחיא דלעלם הו משתבחן לי בבעותכון ובמוהבתא דרוחא דקודשא :

Perche io ſo che queſto mi tornarà in ſalute eterna che è ſtato fatto, per la voſtra oratione, mediante l'aiuto del Spirito ſanto.

8 אן בחיא ואן במותא חיי גיר דילי משיחא הו ואן אמות חדותא לי :

O per vita, O per morte, imperoche viuer mi Chriſto à me e la vita, & di morire allegrezza.

9 הו דין מרן בכון יעבד חננה עמכון דחד חובא וחדא נפש וחדא תרעיתא וחד רעינא יהוא לכון :

Et eſſo noſtro Signor farà in voi la ſua miſericordia, accioche habbiate vna medeſima charità hauendo vn medeſimo conſentimento.

10 מטול הנא חביבי איכנא דשמעתון למאתיתה דמרן הכנא אתרעו ועבדו בדחלתא דאלהא ויהוון לכון חיא דלעלם :

Per la qual coſa fratelli miei cariſſimi, come vdiſte, da la venuta del Signore coſi ſentite, e coſi fate, nel timor del Dio e voi hauerete, la vita eterna.

11 אלהא גיר איתוהי דעבד בכון :

Percioche Iddio è quel che opera in voi.

12 ועבדו דלא חטהא כל מא דעבדין אנתון :

Et fate tutte le coſe ſenza mormorationi e diſputationi.

13 ומכיל חביבי חדו במרן ישוע משיחא ואזדהרו מן כלה יענותא ויותרנא טנפא :

E quanto al reſto, fratelli miei cariſſimi, ſtate allegri nel Signore IESV Chriſto: & vedete di guardarui da tutta l'auaritia de diſoneſto guadagno.

א

6 ומעת נגלים היו אסורי אשר בם אסור אני במשיח ובזאת שמח לבי ויגל כבודי :

De tal manera que mis priſiones ayan ſido celebres en el Chriſto y en eſto tambien me huelgo, y aun me holgare.

7 כי ידעתי כי־זאת היא לי לישועת נפשי לעולם הנעשתה בתפלותיכם במתת רוח הקדש :

Porque ſe que eſto me tornará à ſalud eterna por vueſtra oracion, y por el alimento del Eſpiritu ſancto.

8 אם בחיים ואם במות כי חיי המשיח הוא ובמותי שמחה לי :

O por vida, o por muerte : porque à mi el Chriſto me es gozo ó biuiendo ó muriendo.

9 והוא אדנינו בכם יעשה את תחנתו עמכם אשר תהי לכם אהבה אחת ונפש אחת ורוח אחת ולב אחד :

Y el miſmo Sennor nueſtro Dios haga en vos miſericordia enque teniendo vna miſma charidad, vnanimes, ſintiendo vna miſma coſa.

10 על־כן אהובי איככה שמעתם את ביאת אדנינו כן הבינו ועשו ביראת יהוה ויהיו לכם חיי עולם :

Por loqual Hermanos mios muy amados, como voſotros auays oydo de la venida del Sennor, anſi hablad, y anſi obrad, en el temor del Sennor. y aurays la vida eterna.

11 כי־אלהים הוא הפועל בכם :

Porque Dios es elque en voſotros obra.

12 וכל־אשר תעשו עשו בלתי חטאה :

Hazed todo ſin murmuraciones ó dubdas.

13 ומה טוב מכל ומה נעים אהובי שמחו באדנינו ישוע המשיח והשמרו לכם מטמאת כל בצע :

Y reſta, Hermanos mios muy amados, que hos gozeys en el Sennor Ieſus Chriſto : y mirad, y guardaoz de toda auaricia, del turpe ganancia.

α΄.

6. Καὶ νῦν φανεροὶ ἐγένοντο οἱ δεσμοί μου ἐν οἷς δέσμιός εἰμι ἐν χριστῷ, καὶ ἐν τοῦτο χαίρω, ἀλλὰ καὶ χαρήσομαι.

Et hormais que mes liens en Chriſt ont eſté rendus celebres : & en cela ie m'eſiouï & m'en eſiouïrai.

7. Οἶδα γὰρ ὅτι τοῦτό μοι ἀποβήσεται εἰς σωτηρίαν αἰώνιον, ὃ ἐγένετο διὰ τῆς ὑμῶν δεήσεως, καὶ ἐπιχορηγίας τοῦ πνεύματος ἁγίου.

Car ie ſai que cela me tournera à ſalut eternelle par voſtre priere & par la ſubuention du ſaint Eſprit.

8. Εἴτε διὰ ζωῆς, εἴτε διὰ θανάτου; ἐμοὶ γὰρ τὸ ζῆν χριστὸς, καὶ τὸ ἀποθανεῖν χαρά.

Soit par vie, ſoit par mort, car Chriſt m'eſt ioye à viure & à mourir.

9. Αὐτὸς δὲ ὁ κύριος ἡμῶν, ἐν ὑμῖν ποιήσει τὸ ἔλεος αὐτοῦ μετ' ὑμῶν, ἵνα τὴν αὐτὴν ἀγάπην ἔχοντες σύμψυχοι τὸ αὐτὸ φρονῆτε.

Or icelui meſme noſtre Seigneur faira miſericorde en vous que vous ayez vne meſme charité, eſtans d'vn meſme courage, & ſentans vne meſme choſe.

10. Διὰ τοῦτο ἀγαπητοὶ, καθὼς ἠκούσατε τὴν παρουσίαν τοῦ κυρίου οὕτως φρονεῖτε, καὶ ποιεῖτε ἐν φόβῳ τοῦ θεοῦ, καὶ ἔσται ὑμῖν ζωὴ αἰώνιος.

Pour laquelle cauſe mes freres bien aimes, ſelon que vous auez entendu, de la venue du Seigneur, ainſi ſenties & faiſſes en la crainte de Dieu, & vous aurez la vie eternelle.

11. Ὁ θεὸς γάρ ἐστιν ὁ ἐνεργῶν ἐν ὑμῖν.

Car c'eſt Dieu qui ouure en vous.

12. Πάντα ποιεῖτε χωρὶς γογγυσμῶν, καὶ διαλογισμῶν.

Et faites toutes les choſes ſans murmures & queſtions.

13. Καὶ τὸ λοιπὸν, ἀγαπητοὶ, χαίρετε ἐν τῷ κυρίῳ ἰησοῦ χριστῷ, καὶ ὁρᾶτε, καὶ φυλάσσεσθε ἀπὸ πάσης αἰσχροῦ κέρδους πλεονεξίας.

Et au reſte, mes freres, biẽ aimés, eſiouiſſez vous en le Seigneur Ieſus Chriſt : & gardes vous d'auarice, du gain des honeſte.

CAP. I.

6. Et nunc palam ſunt vincula mea quę patior in Chriſto: in quibus lætor & gaudeo.

So that my bandes in Chriſt are famous / And I therein ioye yea / an will ioye.

7. Scio enim quod hoc mihi eſt ad ſalutem perpetuam quod factum eſt orationibus veſtris, adminiſtrante Spiritu ſancto.

For I knowe that this ſhall turne to my ſaluation / through your prayer / and by the helpe of the holy Ghoſt.

8. Sive per vitam, ſive per mortem; eſt mihi vivere vita in Chriſto & mori gaudium.

Wheter the be by life or by death / for Chriſt is to me both in life / and in death ioye.

9. Et ipſe Dominus noſter in vobis faciet miſericordiã ſuam, ut eandẽ dilectionem habeatis, & ſitis unanimes.

Now the ſame our Lord giue mercie vnto you / that yee bee hauing the ſame loue / being of one accorde at of one iudgement.

10. Ergo dilectiſſimi, ut audiſtis præſentiam Domini, ita ſentite, & facite in timore Domini, & erit vobis vita in æternum.

Wherefore mi deare brethren / that as ye haue heard from the comming of the Lord / ſo ſpeake ye / and ſo do / in the feare of the Lorde / an ye ſhall haue eternall life.

11. Eſt enim Deus qui operatur in vobis.

For it is God which worket in you

12. Et facite ſine peccato, quæcunque facitis.

Doe all things without murmuring & reaſonings.

13. Et quod optimum eſt dilectiſſimi: gaudete in Domino Ieſu Chriſto, & cavete omnes ſordes in omni lucro.

And merouer / my deare brethren / reioyce in the Lord Chriſt Ieſus / and take heed / and of all couetouſnes of the filthy lucres.

Das I. Capitel.

6. Von nun aber ſindt meine Bande offenbar / welche ich leide in Chriſto / derer ich mich von hertzen frewe.

Saa / at mine Baand ere obenbarede i Chriſto / ſaa glæder ieg mig dog der aff / oc ieg vil oc ſaa glæde mig.

7. Denn ich weiß das mir ſolches gereichet zum ewigen Heil / welches geſchicht / durch ewer gebet vnd durch hilff vnd beyſtandt des Heiligen Geiſtes.

Thi ieg veed / at det for fremmis mig til Salighed / formedelſt eders Bøn / oc ved hellig Aands hielp.

8. Es ſey im Leben oder im Todte / ſo iſt Chriſtus mein leben / vnd Sterben meine frewde.

Vere ſig enten ved liffuit eller ved Tøden / Thi Chriſtus er mit leffuet / oc glæde det er mig at dø.

9. Vnd der Herr ſelbſt in euch / wird euch gnade verleihen / daß jhr einerley liebe vndereinander habt / vñ in einem Sinn einmütig bleibet.

Men vor Herre / giffue eder barmhertighed / at i ere ved it ſind haffue lige kærlighed / ere ved en mening oc ſamdrectige.

10. Derwegen aller liebſten / wie jr des HERREN zukunfft gehört habt / alſo denckt / vnd thut auch in der furcht Gottes / ſo werdet jr das ewige Leben vberkommen.

Der faare / kære brødre / lige ſom i hørde aff Herrens til kommelſe / taler ſaa / oc gører ſaa / i Herrens fryct / ſaa haffue i det euige liff.

11. Denn Gott iſts der / der in euch wircket.

Thi Gud er den / ſom arbeyder i eder.

12. Vnd alles was jr thut / das thut ohne Sünde.

Gører alting vden knur oc vden tuil.

13. Vnd das daß beſte vnd fürnembſte iſt / jhr aller liebſten frewet euch im Herren Jeſu Chriſto / vnd hüttet euch vor aller vnreinigkeit des Geitzes.

Fremdelis / kære brødre / glæder eder i Herrn Chriſto Jeſu / oc ſeer til / oc vocter eder for all ſkendeling finding gerighed.

Kapitola I.

6. A nynij zgewenij gſau okowowé mogi / kteréž trpijm pro Kryſta / w kterých ſe weſelijm a radugi.

Thak iż zwiaſki moie w Kryſtu ſię znáczne ſą / z tego theż raduię ſię / y ieſzcze rádowáć ſię bede.

7. Neb wijm že mi tok přijgde k ſpaſenij wěčnému / když wy waſſými Modlitbami budete mi pomáhati / a Duch Swatý k tomu poſlaužij.

Gdyż wiem iż mi ſie tho obroćiku zbawieniu przez proſbe waſze / y dodawánie ducha świetego.

8. Budto ſkrze žiwot / aneb ſkrze žiwot / aneb ſkrze Smrt: Nebo mně žiwu býti / geſt žiwot w Kryſtu / a vmřijti zyſk:

Choć przez żywot / choć przez śmierć / ábowiem Kryſtus mnie ieſth wſele ták w żywoćie iáko w śmierći.

9. A on pak Pán náš w wás včinij miloſrdenſtwij ſwé / abyſſte též milowánij měli / a abyſſte byli gednomyſlnij.

A ſam Pan naſz okaże miłoſierzie ſwoie nád wami / ábyſćie to zrozumieli / też miłość maiąc / iednomyſlnie / y iednego ozrozumienia.

10. Protož Bratřij mogi naymilegſſý / yakž gſte ſlýchali když gſem byl přijtomen wám / tak ſe zachowawayte / a tak čiňte w Bázni Božij / a budete mijti žiwot na wěky.

Dla tego Bráćia namilſzy / ták koſćie ſłyſzeli / od przyśćia Páńſkiego / ták mowćie / y ták czyńćie / w boiazni Bożey / y mieć bendźiećie wiecżny żiwot.

11. Nebo geſtiť Buoh / kterýž w wás dijlo činij.

Abowiem Bog ieſtći ten ktory ſpráwuie w was.

12. Y wy čiňte bes rozpáženij tě coſkoli činjte.

Wſzytho czyńćie krom ſzemrania y poſzwarkow.

13. A což gk naylepſſýho. Naymilegſſý / radůgte ſe w Pánu Gežijſſý Kryſtu / a warůgte ſe těch kteřij gſau ohyzdnij w ſwém zyſku.

Na oſtatek / bráćia moi namilſzy / rádnyćie ſie w Pánie Jezuśie Kryſtuśie / y báczćie a ſtrzeżcie ſię zyſka nie poczćiwego lakombſtwa.

א

14 כָּל־שְׁאֵלָתְכוֹן עַיִן בְּגֶלֶא יִתְיַדְּעָן קֳדָם אֱלָהָא הֲווֹ דֵּין שַׁרְרִין בְּרַעְיָנֵיהּ דִּמְשִׁיחָא׃

Tutte le voſtre petitione ſian manifeſtate à Dio. E dio guardi i voſtri cuori è le voſtre menti in Chriſto.

15 מִכֵּיל אַחַי אִילֵּין דְּשַׁרִירָן וְאִילֵּין דְּנַכְפַן וְאִילֵּין דְּדַכְיָן וְאִילֵּין דְּכָאנָן וְאִילֵּין דְּרְחִימָן הָלֵין סְעוּרוּ׃

Quanto al reſto, fratelli, tutte le coſe che ſon vere, honeſte, tutte le giuſte, tutte le pure, tutte le amabili queſte coſe fate.

16 וְאִילֵּין דִּשְׁמַעְתּוּן וְקַבֶּלְתּוּן בְּלִבְּכוֹן אַחְדוּ וְיֶהֱוֵא לְכוֹן שְׁלָמָא׃

Lequali ancora voi hauete udite, e receuute, ritenete queſte coſe ne voſtri cuori, e ſarà con voi la pace.

17 שְׁאֵלוּ בִּשְׁלָמָא דְּאַחִין כֻּלְּהוֹן בְּנוּשְׁקְתָא קַדִּישְׁתָּא׃

Salutate tutti i fratelli col ſanto bacio.

18 שָׁאֲלִין בִּשְׁלָמְכוֹן כל כֻּלְּהוֹן קַדִּישָׁא׃

Salutanui tutti i Santi.

19 טַיְבוּתָא דְּמָרַן יֵשׁוּעַ מְשִׁיחָא עִם רוּחֲכוֹן אָמֵין׃

La gratia del noſtro Signor IESV Chriſto ſia con lo Spiritu voſtro. Amen.

20 עֲבֵדוּ דְּאַף אִגַּרְתָּא הָדָא תִּתְקְרֵא בְּעִדְתָּא דְּקוֹלַסָּיֵא וְהִי דְּאִתְכַּתְבַת מִן קוֹלַסּוֹס קְרָאוּהָ אַנְתּוּן׃

E fate che queſta Epiſtola ſia letta ancor ne la chieſa de Coloſſa e che ancor voi leggiate quella che e venuta da Coloſſa.

שַׁלְמַת אִגַּרְתָּא דַּלְוָת
לָוְדִיקָיָא דְּאִתְכַּתְבַת מִן
רְהוֹמָא וְאֶשְׁתַּדְּרַת
בְּאִידֵי טוּכִיקוֹס
וְאֻנֵיסִימוֹס׃

א

14 כָּל־מִשְׁאֲלוֹתֵיכֶם בְּבִטָּחוֹן תִּוָּדַעְנָה לִפְנֵי יְהֹוָה חִזְקוּ וְאִמְצוּ לַעֲמוֹד בְּשֵׂכֶל הַמָּשִׁיחַ׃

Que vueſtras peticiones ſean notorias delante de Dios con mucha oracion, y Dios guardara vueſtros coraçones, y vueſtros entendimientos en el Chriſto.

15 וְהַנִּשְׁאַר אַחַי כָּל־אֲשֶׁר נֶאֱמָנִים יְשָׁרִים וְנָאוִים וּקְדוֹשִׁים וְצַדִּיקִים הַדּוֹדִים וְטוֹבִים וּנְעִמִים אֹתָם תַּעֲשׂוּ׃

Reſta, Hermanos, que todo loque es verdadero todo lo honeſto, todo lo juſto, todo lo ſancto, todo lo amoreuole, eſto hazed.

16 וְאֵלֶּה אֲשֶׁר שְׁמַעְתֶּם וְקִבַּלְתֶּם נְצָרוּם בִּלְבוֹתֵיכֶם וְיִהְיֶה לָכֶם שָׁלוֹם׃

Loque oyſtes, y recebiſtes eſto reteneys en vueſtros coraçones, y la par ſera con voſotros.

17 שַׁאֲלוּ בִשְׁלוֹם לְאַחִים כֻּלָּם בִּנְשִׁיקַת הַקֹּדֶשׁ׃

Saludad á todos los Hermanos con beſo ſancto.

18 שָׁאֲלוּ לִשְׁלוֹמְכֶם הַקְּדוֹשִׁים כֻּלָּם׃

Saludan hos todos los ſanctos.

19 תְּחִנַּת אֲדֹנֵינוּ יֵשׁוּעַ הַמָּשִׁיחַ תְּהִי אֶת רוּחֲכֶם אָמֵן׃

La gracia del Sennor nueſtro Ieſus el Chriſto ſea con vueſtro eſpiritu, Amen.

20 עֲשׂוּ אֲשֶׁר תִּקָּרֵא אִגֶּרֶת הַזֹּאת בַּעֲדַת קוֹלַסִּים וַאֲשֶׁר אֶל קוֹלַסִּים תִּקְרָאוּהָ גַּם אַתֶּם׃

Y hazed que tambien ſea leyda en la Igleſia de los Coloſſas, y la que es eſcripta de Coloſſa que la leays tambien voſotros.

נִשְׁלְמָה אִגֶּרֶת שֶׁהִיא אֶל־
לָאוֹדִיקְיָא נִכְתְּבָה מֵרוֹמָא
וְנִשְׁלְחָה בִּידֵי טוּכִיקוֹס
וְאוֹנֵסִימוֹס׃

ά.

14. Πάντα τὰ αἰτήματα ὑμῶν παῤῥησίᾳ γνωριζέσθω πρὸς τὸν θεόν, καὶ βέβαιοι γίνεσθε ἐν νοῒ τοῦ χριστοῦ.

En toutes choſes vos requeſtes ſoyent notifiees a Dieu par priere, & Dieu garde vos corps & vos ſens en Chriſt.

15. Καὶ τὸ λοιπὸν, ἀδελφοὶ, ὅσα ἐστὶν ἀληθῆ, ὅσα σεμνὰ, ὅσα ἁγνὰ, ὅσα δίκαια, ὅσα προσφιλῆ, ταῦτα πράσσετε.

Du reſte, freres, qui toutes choſes qui ſont veritables, toutes choſes qui ſont honeſtes, toutes choſes qui ſont Iuſtes, toutes choſes qui ſont pures, toutes choſes qui ſont amables faites la ces choſes.

16. Καὶ ἃ ἠκούσατε, καὶ παρελάβετε ἐν καρδίαις ὑμῶν κατέχετε, καὶ ἔσται ὑμῖν εἰρήνη.

Leſquelles auſſi vous auez entenduës & receuës gardez ces choſes en vos cœurs, & la paix ſera auec vous.

17. Ἀσπάσασθε τοὺς ἀδελφοὺς πάντας ἐν φιλήματι ἁγίῳ.

Saluez tous les freres par le ſainct baiſer.

18. Ἀσπάζονται ὑμᾶς οἱ ἅγιοι πάντες.

Tous les ſaincts vous ſaluent.

19. Ἡ χάρις τοῦ κυρίου ἰησοῦ χριστοῦ μετὰ πνεύματος ὑμῶν, ἀμήν.

La grace de noſtre Seigneur Ieſus Chriſt ſoit auec voſtre eſprit. Amen.

20. Ποιήσατε ἵνα ἡ ἐπιστολὴ καὶ ἐν τῇ κολοσσαέων ἐκκλησίᾳ ἀναγνωσθῇ, καὶ ἐκ κολοσσῶν, ἵνα καὶ ὑμεῖς ἀναγνῶτε.

Faites qu'elle ſoit auſſi leuë en l'egliſe des Coloſſes & que vous liſiez auſſi celle qui eſt venue de Coloſſe.

Πρὸς Λαοδικέας ἐγράφη ἀπὸ ῥώμης διὰ τυχικοῦ καὶ ὀνησίμου.

CAP. I.

14. Omnes petitiones veſtræ, ſint palam apud Deum, eſtote firmi in ſenſu Chriſti.

In all thinges let your requeſtes bee ſhewed vnto God in prayer / and God ſhall preſerue your hearts / and mindes in Chriſt.

15. Et quæ integra, & vera, & pudica, & caſta, & iuſta, & amabilia ſunt facite.

Furthermore brethren / whatſoeuer thinges are true / whatſoeuer things are honeſt / whatſoeuer things are iuſt / whatſoeuer things are pure / whatſoeuer things perteine to loue / do on theſe things.

16. Et quæ audiſtis, & accepiſtis, in corde retinete: & erit vobis pax.

And which ye haue both heard / and receiued / theſe things keepe in your hearts.

17. Salutate omnes fratres in oſculo ſancto.

Greete all the brethren with an holy kiſſe.

18. Salutant vos omnes ſancti.

All the Saints ſalute you.

19. Gratia Domini noſtri Ieſu Chriſti cum ſpiritu veſtro, Amen.

The grace of our Lord Jeſus Chriſt be with your Ghoſt / Amen.

20. Hanc facite legi Coloſſenſibus, & eam quæ eſt Coloſſenſium vobis.

And cauſe that it be read in the Church of the Coloſſen alſo / and that ye likewiſe reade the Epiſtle written from Coloſſe.

Ad Laodicenſes ſcripta fuit è Roma per Tychicum & Oneſimum.

Das I. Capitel.

14. All ewer bitten vnd anligen laſſet vor Gott kundt werden / vnd ſtehet veſt in dem Sinn vnd meinung Chriſti.

I alle ting lader eders begering obenbaris faar Gud / oc Gud beware eders hierte oc ſind i Chriſto.

15. Aller dinge aber was warhafftig / erbar / keuſch / züchtig / gerecht / vnd jederman lieb vnd angenemb iſt / das thut.

Fremdelis kære brødre huad ſom er ſant / huad ſom er erligt / huad ſom er retferrigt / huad ſom er kyſke / huad ſom er elſkelige / da giffuer der act paa oc gører det.

16. Vnd was jr gehört vnd empfangen habt / das behaltet in ewerm Hertzen / ſo werdet jr friede haben.

Huilcket i oc haffue hørt oc anammet / det holde i eders hierter.

17. Grüſſet alle Brüder mit dem heiligen Kuß.

Hilſer alle Brødre met den hellige kyß.

18. Es grüſſen euch alle Heiligen.

Alle Helligen hilſe eder.

19. Die Gnade vnſers HErren Jeſu Chriſti / ſey mit ewerm Geiſt / Amen.

Vor Herris Jheſu Chriſti Naade vere met eder Aand / Amen.

20. Schaffet daß dieſe Epiſtel auch in der Gemeine zu Coloſſen geleſen werde / vnnd daß jhr die / an die Coloſſer auch leſet.

Oc beſkicker / at der bliffuer oc læſt faar menigheden i Coloſſen / oc at i læſe til dem aff Coloſſen.

Geſchrieben von Rom / durch Tychicum vnd Oneſimum.

Kapitola I.

14. Wſſecky proſby waſſe buďte zgewné před Bohem / a buďte pewni w rozumu Kryſtowu:

We wßytkim niech żądánia wáße będą znaczne w Bogá / A pan Bog będźie obroná ſercam wáßym / y myſlam wáſſym przez Kryſtuſá.

15. A čiňte to coż geſt prawého / a dokonalého / a ſtydliwého / a čiſtého / a ſprawedliwého / a miloſti hodného.

Ná oſtátek Bráćia ktorekolwiek rzeczy ſą prawdziwe / ktorekolwiek poczćiwe / ktorekolwiek czyſte / ktoreko wiek mile / o tych myſlćie y toż czyńćie.

16. A coż gſte ſlyſſeli a přiyali držte to w ſrdcy / a budeť wám pokog.

A kthorychśćie ſie też ſłyſſeli / y przyieli ty trzymaćie w ſercách wáßych.

17. Pozdrawte wſſech bratřij / w polijbenij Swatém.

Pozdrowćie Bráćiá wßytke zpecálowániem świetym.

18. Pozdrawugij wás wſſyckni Swatij

Pozdrawiáiá was wßyſcy świeći.

19. Miloſt Pána naſſeho Gežijſſe Kryſta / budiž s duchem waſſym / Amen.

Láſká Páná naßego Jezu Kryſtá niech będźie / Amen.

20. A rozkažte tento Liſt čijſti Kolocenſkym / a gegich Liſt ſobě také přečtěte.

A ſtáraycie ſie aby też przeczytano w kośćiele w Kolośiech / á iżbyśćie wy też przeczytáli ten ktory ieſt nápiſan z Kolośiech.

Skonáwá ſe Epiſſtola Swatého Pawla k Laodycenſkym.

CAP. III.

15. Et pax Chriſti exultet in cordibus veſtris: in qua & vocati eſtis in uno corpore: & grati eſtote.

And let the peace of God rule in your hearts/to the which ye are called in one bodie/and be ye amiable.

16. Verbum Chriſti habitet in vobis abundanter, in omni ſapientia: docentes & commonentes voſmetipſos, pſalmis, hymnis, & canticis ſpiritualibus, in gratia cantantes in cordibus veſtris Deo.

Let the word of Chriſt dwell in you plenteouſly in all wiſedome / teaching and admoniſhing your owne ſelues / in pſalmes / and hymnes / and ſpirituall ſongs/ ſinging with a grace in your hearts to the Lord.

17. Omne quodcunque facitis in verbo aut in opere, omnia in nomine Domini Ieſu Chriſti (*facite*) gratias agentes Deo & Patri per ipſum.

And whatſoeuer ye ſhall do/ in worde or deed / do all in the Name of the Lord Jeſus giuing thankes to God euen the Father by him.

18. Mulieres, ſubditæ eſtote viris, ſicut oportet in Domino.

Wiues / ſubmit your ſelues vnto your huſbandes / as it is comely in the Lorde.

19. Viri, diligite uxores (*veſtras*) & nolite amari eſſe ad illas.

Huſbandes/ loue your wiues/and be not bitter vnto them.

20. Filii, obedite parentibus per omnia, hoc enim placitum eſt in Domino.

Children/obey your parentes in all thinges: for that is well pleaſing vnto the Lorde.

Das III. Capitel.

15. Vnd der Fride Gottes regiere in ewren hertzen / zu welchem jr auch beruffen ſeyt / in einem Leibe / vnd ſeydt danckbar.

Oc Guds fred regnere i eders hierte/ til huilcken i oc ere kallede/ i it Legeme/ oc verer tacknemelige.

16. Laſſet das Wort Chriſti reichlich vnter euch wohnen/ in aller Weißheit. Lehret vnd vermanet euch ſelbs/ mit Pſalmen vnd Lobgeſängen / vnd Geiſtlichen lieblichen Liedern/ vnd ſinget dem HERRN in ewrem hertzen.

Lader Chriſti ord bo rigelige iblant eder/ i al Viſdom/ Lærer oc formaner eder ſelff/ met Pſalmer oc Loffſange/ oc aandelige deylige Viſer / oc ſiunger faar HERREN i eders hierte.

17. Vnd alles was jr thut/ mit worten oder mit wercken / das thut alles in dem Namen deß HERRN Jeſu/ vnnd dancket Gott vnnd dem Vater durch jhn.

Oc alt det ſom i gøre/ met ord eller met gerninger Det gører altſammen i vor HERRIS Jheſu Naffn/ oc tacker Gud oc Faderen formedelſt hannem.

18. Jhr Weiber ſeydt vnterthan ewren Männern in dem HERRN / wie ſichs gebürt.

J Huſtruer / verer eders Mend vnderdanige i HERREN/ lige ſom det ſig bør.

19. Jr Männer liebet ewre Weiber/ vnd ſeyt nicht bitter gegen ſie.

J Mend/ elſker eders Huſtruer/ oc verer icke bittere mod dem.

20. Jhr Kinder ſeydt gehorſam den Eltern in allen dingen / Denn das iſt dem HERRN gefällig.

J Børn/ vere Foreldrene lydige i alle ting / Thi det er HERREN behageligt.

Kapitola III.

15. A pokog Kryſtuow/ ať panuge w Srdcých waſſých/ k kterěmužto powolanij gſte w gednom těle/ a budtež toho wděčni.

A pokoy Boży niech roſkázuie w ſercách wáßych/ ku ktoremu też wezwáni ieſteſcie w iedno ciáło/ á bądźcie wdźięczni.

16. Slowo Kryſtowo přebýwayž hogně w wás / we wſſý maudroſti / včijce a napomijnagijce ſebe weſpolek w Zalmijch / a w chwalách / a Pijſničkách duchownijch / s miloſtij zpijwagijce w ſrdcých waſſých Pánu.

Słowo Kryſtuſowe niechay mieſzka w was obficie/ z wßeláką mądroſcią vcząc/ y ſpolecznie ſámi śiebie nápominiáiąc/ przez Pſálmy/ pieśni/ y śpiewánia duchowne/ z łáſką śpiewáiąc w ſercu wáßym Pánu.

17. Wſſecko cožkoli činijte/ w ſlowu anebo w ſkutku/ wſſeckni wěcy čiňte we gménu Pána Gežijſſe Kryſta/ děkugijce Bohu a Otcy ſkrze něho.

A cokolwiek vczynićie mową ábo ſkutkiem/ czyńcie w imię Jezuſowo/ dziękuiąc Bogu y Oycu przezeń.

18. Manželky poddány buďte Manželům ſwým/ yakož ſluſſý w Pánu.

Zony bądźćie poddáne ſwoim mężom iáko przyſtoi w Pánu.

19. Manželé milugte Manželky waſſe/ a nemégte ſe přijſně k nim.

Mężowie miłuyćie żony/ ány ſie ſrożćie przećiwko nim.

30. Synowé/ poſlauchayte Rodičuow ſwých we wſſem/ neb ſe to lijbij PAnu.

Synowie ſłuchayćie rodzicow we wßytkim/ ábowiem to Pánu miło.

ג

21 אֲבָהֵא לָא תַּרְגְּזוּן
בְּנַיְכוֹן דְּלָא יֶתְתְּעִיקוּן ׃

Voi padri . non irritate i voſtri figliuoli, accioche non ſi perdano d'animo.

22 עַבְדֵא אֶשְׁתַּמְעוּ בְּכֻל
מֶדֶם לְמָרַיְכוֹן דְּבַסְרָא לָא
בְּמַחֲזֵא עַיְנָא אַיךְ הָנוֹן
דְּשָׁפְרִין לַבְנַי נָשָׁא אֶלָּא
בְּלֶבָּא פְּשִׁיטָא וּבְדַחְלְתֵהּ
דְּמָרְיָא ׃

Voi ſerui obbedite in tutte le coſe a i voſtri padroni carnali , non ſeruendo ad occhio , come per voler piacere à gli huomini : ma con ſemplicita di cuore, temendo Iddio.

23 וְכֻל דְּעָבְדִין אַנְתּוּן מֶן
כֻּלֵּהּ נַפְשְׁכוֹן עֲבֶדוּ אַיךְ
דַּלְמָרַן וְלָא אַיךְ דַּלְבְנַי——
נָשָׁא ׃

E qualunque coſa voi facciate, fatela di cuore come al Signore , è non come à gli huomini.

24 וְדַעוּ דְּמֶן מָרַן ——
מְקַבְּלִיתוּן פּוּרְעָנָא ב
בִּירְתוּתָא לְמָרְיָא גֵּיר
מְשִׁיחָא פָּלְחִיתוּן ׃

Sapendo che voi ne riceuerete dal Signore la ricompenſa de l'heredità : percioche voi ſeruite al Signer Chriſto.

25 מַסְכְּלָנָא דֵּין מֶתְפְּרַע
אַיךְ מֶדֶם דַּאסְכֶּל וְלַית
מֶסַּב בַּאפֵּא ׃

Ma chi opera ingiuſtamente , riportarà quello ch'egli hauerà ingiuſtamente operato : è non s'ha riſpetto alcuno di perſone.

ד

1 מָרַיָּא עֲבֶדוּ שַׁוְיוּתָא
וְכֵאנוּתָא לְוָת עַבְדַיְכוֹן
וַהֲוַיְתוּן יָדְעִין דְּאָף לְכוֹן
אִית הוּ מָרָא בַּשְׁמַיָּא ׃

Voi ſignori rendete quel che è giuſto è ragioneuole à i voſtri ſerui : ſapendo che voi ancora hauete vn Signore ne cieli.

2 בַּצְלוֹתָא אֶתְאַמְנוּ
וַהֲוַיְתוּן עִירִין אַנְתּוּן בָּהּ
וּמַוְדֵין ׃

Siate aſſidui à l'oratione, vegliando in eſſa con rendimento di gratie.

ג

21 הָאָבוֹת אַל־תַּרְגִּיזוּ אֶת־־
בְּנֵיכֶם פֶּן יִרְגָּזוּן ׃

Los padres, no irriteys à vueſtros hijos, porque no ſe hagan de poco animo.

22 הָעֲבָדִים שִׁמְעוּ בְּכָל־דְּבָרִים
לַאֲדֹנֵיכֶם אֲשֶׁר כַּבָּשָׂר הֵמָּה
לַעֲבוֹד לְעֵינֵיהֶם כְּמוֹ לְהֵיטִיב
בְּעֵינֵי הָאֲנָשִׁים כִּי־אִם בְּתֹם
לֵבָב יִרְאוּ אֶת־אֱלֹהִים ׃

Los ſieruos, obedeced en todo à vueſtros ſennores carnales, no ſeruiendo âl ojo, como los que agradan ſolamente à los hombres , ſino con ſenzillez de coraçon, temiendo à Dios.

23 וְכָל־־אֲשֶׁר תַּעֲשׂוּ מִנֶּפֶשׁ
פְּעָלוּ כְּמוֹ לַיהוָה וְלֹא לַאֲנָשִׁים ׃

Y todo loque hizierdes hazeldo de animo, como àl Sennor, y no à los hombres :

24 יוֹדְעִים כִּי־מֵיהוָה תִּקְחוּ
אֶת־שִׁלּוּמַת הַנַּחֲלָה כִּי־לַאֲדֹנֵינוּ
לַמָּשִׁיחַ עוֹבְדִים אַתֶּם ׃

Eſtando ciertos que del Sennor recibireys el ſalario de herencia porque àl Sennor Chriſto ſeruis.

25 כִּי־הַפֹּעֵל עַוְלָה יִקַּח כְּפֹעַל
כַּפָּיו וְאֵין עִם יְהוָה מַשֹּׂא פָנִים ׃

Mas elque haze injuria, recibira la injuria que hiziere; que no ay reſpecto de perſonas.

ד

1 הָאֲדֹנִים אֶת־צְדָקָה וִישָׁרָה
לְעַבְדֵיכֶם תַּעֲשׂוּ יוֹדְעִים כִּי־־
גַם לָכֶם יֵשׁ־אָדוֹן בַּשָּׁמַיִם ׃

Los ſennores, hazed loque es juſto y derecho con vueſtros ſieruos, eſtando ciertos que tambien voſotros teneys Sennor en los cielos.

2 בַּתְּפִלָּה תְּעוֹרְרוּ שׁוֹקְדִים
בָּהּ בְּתוֹדָה ׃

Perſeuerad en oracion velando en ella con hazimiento de gracias :

γ'.

21. Οἱ πατέρες, μὴ ἐρεθίζετε τὰ τέκνα ὑμῶν, ἵνα μὴ ἀθυμῶσιν.

Peres, n'irritez point vos enfans, afin qu'ils ne perdent courage.

22. Οἱ δοῦλοι, ὑπακούετε κατὰ πάντα τοῖς κατὰ σάρκα κυρίοις, μὴ ἐν ὀφθαλμοδουλείαις ὡς ἀνθρωπάρεσκοι, ἀλλ᾽ ἐν ἁπλότητι καρδίας, φοβούμενοι τὸν θεόν.

Seruiteurs, obeiſſez en toutes choſes à ceux qui ſont vos maiſtres ſelon la chaïr, ne ſeruans point à l'œil , comme voulans complairé aux hommes, mais en ſimplicité de cœur, craignans Dieu.

23. Καὶ πᾶν ὅ, τι ἐὰν ποιῆτε, ἐκ ψυχῆς ἐργάζεσθε, ὡς τῷ κυρίῳ, καὶ οὐκ ἀνθρώποις.

Et quelque choſe que vous faciez , faites le tout de courage , comme au Seigneur, & non comme aux hommes:

24. Εἰδότες ὅτι ἀπὸ κυρίου ἀπολήψεσθε τὴν ἀνταπόδοσιν τῆς κληρονομίας. τῷ γὰρ κυρίῳ Χριστῷ δουλεύετε.

Sachans que vous receurez du Seigneur le guerdon de l'heritage: car vous ſeruez à Chriſt le Seigneur.

25. Ὁ δὲ ἀδικῶν, κομιεῖται ὃ ἠδίκησε· καὶ οὐκ ἔστι προσωποληψία.

Mais qui fait iniuſtement , receura ce qu'il aura fait iniuſtement: & n'y a point d'eſgard à l'apparence des perſonnes.

ΚΕΦΑΛ. δ.

ΟἹ κύριοι, τὸ δίκαιον καὶ τὴν ἰσότητα τοῖς δούλοις παρέχεσθε, εἰδότες ὅτι καὶ ὑμεῖς ἔχετε κύριον ἐν οὐρανοῖς.

Maiſtres rendez le droict & l'equité à vos ſeruiteurs, ſachans que vous auſſi auez vn Seigneur és cieux.

2. Τῇ προσευχῇ προσκαρτερεῖτε, γρηγοροῦντες ἐν αὐτῇ ἐν εὐχαριστίᾳ.

Perſeuerez en priere, veillans en icelle auec actions de graces :

CAP. III.

21. Patres, nolite ad indignationem provocare filios veſtros: ut non puſillo animo fiant.

Fathers/ prouoke not your children to anger/ leſt they be diſcouraged.

22. Servi, obedite per omnia dominis carnalibus, non ad oculum ſervientes, quaſi hominibus placentes, ſed in ſimplicitate cordis, timentes Deum.

Seruantes/ bee obedient vnto them that are your maſters according to the fleſh in all things / not with eye ſeruice as men pleaſers/ but in ſinglenes of heart/ fearing God.

23. Quodcunque facitis, ex animo operamini ſicut Domino, & non hominibus.

And whatſoeuer ye do/ doe it heartily/ as to the Lord / and not vnto men.

24. Scientes quòd à Domino accipietis retributionem hæreditatis. Domino Chriſto ſervite.

Knowing that of the Lord ye ſhall receiue the rewarde of the inheritaunce: for ye ſerue the Lorde Chriſt.

25. Qui enim iniuriam facit, recipiet id quod iniquè geſſit: & non eſt perſonarum acceptio apud Deum.

But he that doeth wrong/ ſhall receiue for the wrong that he hath done/ and there is no reſpect of perſons.

CAP. IIII.

DOmini, quod iuſtum eſt & æquum, ſervis præſtate: ſcientes quòd & vos Dominum habetis in cælo.

Ye maſters/ do vnto your ſeruants/ that which is iuſt/ and equal / knowing that ye alſo haue a maſter in heauen.

2. Orationi inſtate: vigilantes in ea in gratiarum actione.

Continue in prayer/ and watche in the ſame with thankes giuing.

Das III. Capitel.

21. Ihr Våter erbittert ewer Kinder nicht/ auff daß ſie nicht ſchew werden.

I Fedre/ Vecker icke eders Børn op til vrette/ paa det de ſkulle icke bliffue miſtrøſtige.

22. Ihr Knechte ſeyt gehorſam inn allen dingen ewren leiblichen Herrn/ nicht mit dienſt får augen / als den Menſchen zu gefallen / ſondern mit einfeltigkeit deß hertzen/ vnd mit Gottes forcht.

I Tienere / verer eders legemlige Herrer lydige i alle ting / Icke met Tienſte faar øyen / ſom at behage Menniſken / men met hiertens enfoldighed / oc met Guds frycr.

23. Alles was jr thut/ das thut von hertzen / als dem HERREN / vnd nicht den Menſchen.

Alt det ſom i gøre / det gører aff hiertet / ſom faar HERREN / oc icke faar Menniſken.

24. Vnnd wiſſet / daß jhr von dem HERRN empfahen werdet die vergeltung deß Erbes/ denn jr dienet dem HERREN Chriſto.

Oc vider/ at i ſkulle faa Arffuens betalning aff HERREN/ thi at i tiene den HERRE Chriſto.

25. Wer aber vnrecht thut/ der wird empfahen/ was er vnrecht gethan hat/ vnd gilt kein anſehen der Perſon.

Men huo ſom gør wret / hand ſkal faa / den wret ſom hand giorde / Oc der gelder ingen Perſonis anſeelſe.

Das IIII. Capitel.

IHr Herrn/ was recht vnnd gleich iſt/ das beweiſet den Knechten/ vnd wiſſet/ daß jr auch einen HERREN im Himmel habt.

I Herrer / beuiſer Tienere/ det ſom ret oc lige er/ oc vider/ at i haffue oc en HERRE i Himmelen.

2. Haltet an am Gebet / vnd wachet in demſelbigen mit Danckſagung.

Bliffuer varafftige at bede / oc vaager der vdi met tackſigelſe.

Kapitola III.

21. Otcowé nepopauzegtež k hněwiwoſti Synuow waſſých/ aby ſobě nezauffali.

Oycowie nie drážnićie dźiatek wáſzych / iżby w roſpácz nie przyſzły.

22. Služebnijcy/ poſluſſni buďte we wſſem Panuow ſwých tělesných ne na oko toliko ſlaužijce/ a yako Lidem ſe lijbijce/ ale w přijmnoſti Srdce/ bogijce ſe Boha.

Sludzy ſłuchaycie we wſzem tych ktorzy ſą páni wedle ćiáłá/ nie ſłużąc ná oko/ iáko ći ktorzy ſię chcą ludźiam podobáć / ále z ſzczeroſćią ſercá Bogá ſię bojąc.

23. Cožkoli činijte/ vpřijmně čiňte/ yako PAnu a ne Lidem.

A cokolwiek vczynićie / z ſercá czyńćie/ iáko Pánu á nie ludźiam.

24. Wědauce že od Pána wezmete odplatu dědictwij. Pánu Kryſtu zagiſté ſlaužijte.

Wiedząc iż od Páná weźmiećie zapłáte dźiedźictwá / ábowiem Pánu Kryſtuſowi ſłużyćie.

25. Neb kdožby křiwdu včinil/ wezme za to odplatu / což geſt neprawě včinil. A neniť přigijmánij oſob v Boha.

A ktoby krzywdy czynił / odnieſie krzywde ktorą vczynił/ á nie máſz brácowánia oſob.

Kapitola IIII.

PAni což geſt ſprawedliwého a ſluſſného/ ſlužebnijkům ſwým dáwayte/ wědauce že y wy PAna máte na Nebi.

WY pánowie zachowaycie ſię ſpráwiedliwie y mierniе przećiw ſługam/ wiedząc iż y wy maćie Páná w niebie.

2. Buďtež vſtawičnij na Modlitbě/ bdijce w nij s děkowánijm.

W modlitwách trwayćie/ czuwáiąc w nich z dźiękowániem.

ד

3 וּמְצַלִּין אַף עֲלַין דַּאלָהָא נִפְתַּח לַן תַּרְעָא דְּמֶלְּתָא לְמַמְלָלוּ אָרָזָא דַּמְשִׁיחָא דְּמֶטוּלָתֵהּ אָסִיר אֶנָא׃

Pregando inſieme ancor per noi, accioche Iddio ci apra la porta de la parola, per annuntiare il miſterio di Chriſto:(per ilquale io ſono etiandio legato.)

4 דְּאֶגְלִיוּהִי וְאֶמַלְּלִיוּהִי אַיְכַנָּא דְּוָלֵא לִי׃

Accioche io il manifeſti nel modo che mi conuien parlare.

5 בְּחֶכְמְתָא הַלֶּכוּ לְוָת בָּרָיֵא וְזַבְנוּ קָארְסְכוּן׃

Caminate ſauiamente Verſo quelli che ſon di fuore, ricuperando il tempo.

6 וּמֶלַּתְכוּן בְּכֻל־זְבַן בְּטַיְבוּתָא אַיךְ דִּבְמֶלְחָא תְּהֵוֵא מְמַרְּכָא וְהָוֵיתוּן יָדְעִין לְאַנְפְּשׁ אֲנָשׁ אַיכַנָּא וָלֵא לְכוּן לְמִתְבוּ בַּת פִּתְגָמָא׃

Il Voſtro parlare ſia ſempre con gratia condito di ſale, per ſapere come Vi biſogna riſpondere à ciaſcuno.

7 מֶדֶּם דִּלְוָתִי דֵּין יְוַדַּעְכוּן טוּכִיקוֹס אָחָא חַבִּיבָא וּמְשַׁמְשָׁנָא מְהַיְמְנָא וְכַנָּתַן בְּמָרַיָא׃

Tichico noſtro amato fratello, è fedel miniſtro, è conſeruo nel Signore Vi farà intendere tutte le coſe mie.

8 דְּשַׁדְּרֵת לְוָתְכוּן עֲלַיָּהּ עַל הָדָא דְּיָדַע מֶדֶּם דִּלְוָתְכוּן וְנַבְיָא לְבַוָתְכוּן׃

Ilquale io ho mandato à Voi à queſto proprio effetto, ch egli intenda de l'eſſer Voſtro, e conſoli i Voſtri cuori.

9 עַם אֳנִיסִימוֹס אָחָא מְהַיְמְנָא וְחַבִּיבָא הָו דְּאִיתַוְהִי מֶנְּכוּן הָנוּן נְוַדְעוּנָכוּן מֶדֶּם דַּלְוָתַן׃

Inſieme con Oneſimo fedele è diletto fratello, che è de Voſtri: eſſi Vi daranno notitia di tutte le coſe di qui.

ד

3 וְתִתְפַּלְלוּ יַחְדָּו גַּם עָלֵינוּ אֲשֶׁר יִפְתַּח לָנוּ שַׁעַר הַדָּבָר לְדַבֵּר אֶת־מִסְתַּר הַמָּשִׁיחַ אֲשֶׁר עָלָיו גַּם נֶאֱסַרְתִּי׃

Orando tambien juntamente por noſotros que el Sennor nos abra la puerta de la palabra paraque hablemos el miſterio del Chriſto, (por el qual aun eſtoy preſo.)

4 לְגַלּוֹתִי אוֹתוֹ כַּשֹּׁוֶה לִי לְדַבֵּר׃

Paraque lo manifieſte, como me conuiene hablar.

5 בְּחָכְמָה הִתְהַלְּכוּ אֲלֵיהֶם אֲשֶׁר בַּחוּץ לִקְנוֹת אֶת־הָעֵת׃

Andad con ſabiduria con los eſtrannos ganando la occaſion.

6 דִּבְרְכֶם יְהִי־תָמִיד בְּחֵן בַּמֶּלַח נִמְלָח לָדַעַת אֵיכָכָה יִשְׁוֶה לָכֶם לַעֲנוֹת דָּבָר לְכָל אִישׁ וְאִישׁ׃

Vueſtra palabra ſiempre con gracia, adobada con ſal: que ſepays como hos conuiene reſponder à cada vno.

7 אֶת־דְּבָרַי וּמַעֲשַׂי כֻּלָּם יוֹדִיעֲכֶם טוּכִיקוֹס אָחִי אֲהוּבִי וּמְשָׁרֵת נֶאֱמָן כְּעֶרֶךְ עֲבוֹדָתִי בַּיהוָה׃

Mis negocios todos hos hará ſaber Tychico Hermano amado y fiel Miniſtro y conſieruo en el Sennor.

8 אֲשֶׁר שְׁלַחְתִּיו אֲלֵיכֶם עַל־אוֹתוֹ הַדָּבָר אֲשֶׁר יֵדַע אֶת־דִּבְרֵיכֶם וִינַחֵם אֶת־לִבּוֹתֵיכֶם׃

El qual hos he embiado à eſto miſmo, à ſaber paraque entienda vueſtros negocios, y vueſtros coraçones ſean conſolados:

9 אֶת־אֳנֵסִימוֹס אִישׁ אֱמוּנִים וְאָחִי יְדִידִי אֲשֶׁר הוּא מִמֶּכֶם אֶת־כָּל־דְּבָרִים יוֹדִיעֻנְכֶם הַנַּעֲשׂוּ פֹּה עִמָּנוּ׃

Con Oneſimo amado y fiel Hermano, el qual es de voſotros, todo lo que acà paſſa hos haran ſaber.

δ'.

3. Προσευχόμενοι ἅμα καὶ περὶ ἡμῶν, ἵνα ὁ θεὸς ἀνοίξῃ καὶ ἡμῖν θύραν τοῦ λόγου, λαλῆσαι τὸ μυστήριον τοῦ χριστοῦ, δι᾽ ὃ καὶ δέδεμαι.

Priant enſemble auſſi pour nous, afin que Dieu nous ouure la porte de la parole, pour anoncer le ſecret de Chriſt, pour lequel auſſi ie ſuis priſonnier:

4. Ἵνα φανερώσω αὐτὸ, ὡς δεῖ με λαλῆσαι.

Afin que ie le manifeſte comme il faut que ie parle.

5. Ἐν σοφίᾳ περιπατεῖτε πρὸς τοὺς ἔξω, τὸν καιρὸν ἐξαγοραζόμενοι.

Cheminez ſagement enuers ceux de dehors, rachetans le temps.

6. Ὁ λόγος ὑμῶν πάντοτε ἐν χάριτι, ἅλατι ἠρτυμένος, εἰδέναι πῶς δεῖ ὑμᾶς ἑνὶ ἑκάστῳ ἀποκρίνεσθαι.

Que voſtre parole ſoit touſiours confite en ſel auec grace, afin que vous ſachiez comment vous auez à reſpondre à vn chacun.

7. Τὰ κατ᾽ ἐμὲ πάντα γνωρίσει ὑμῖν τυχικὸς ὁ ἀγαπητὸς ἀδελφὸς καὶ πιστὸς διάκονος καὶ σύνδουλος ἐν κυρίῳ.

Tychique noſtre bien-aimé frere, & fidele miniſtre, & compagnon de ſeruice au Seigneur, vous fera ſauoir tout mon eſtat:

8. Ὃν ἔπεμψα πρὸς ὑμᾶς εἰς αὐτὸ τοῦτο, ἵνα γνῷ τὰ περὶ ὑμῶν, καὶ παρακαλέσῃ τὰς καρδίας ὑμῶν.

Lequel i'ai enuoyé vers vous expreſſément, afin qu'il cognoiſſe de voſtre eſtat, & qu'il conſole vos cœurs:

9. Σὺν ὀνησίμῳ τῷ πιστῷ καὶ ἀγαπητῷ ἀδελφῷ, ὅς ἐστιν ἐξ ὑμῶν· πάντα ὑμῖν γνωρίσουσι τὰ ὧδε.

Auec Oneſime noſtre fidele & bien aimé frere, qui eſt des voſtres: ceux vous aduertiront de tous les affaires de par deça.

CAP. IIII.

3. Orantes ſimul & pro nobis, ut Deus aperiat nobis oſtium ſermonis ad loquendum myſteriũ Chriſti (propter quod etiam vinctus ſum.)

Praying alſo for vs, that God may open vnto vs the doore of vtterance, to ſpeake the myſterie of Chriſt: wherefore I am alſo in bondes.

4. Vt manifeſtem illud ita ut oportet me loqui.

That I may vtter it, as it becommeth me to ſpeake.

5. In ſapientia ambulate ad eos qui foris ſunt: tempus redimentes.

Walke wiſely toward them that are without, and redeeme the time.

6. Sermo veſter ſemper in gratia, ſale ſit conditus: ut ſciatis quomodo oporteat vos unicuique reſpondere.

Let your ſpeach be gracious alwayes, and powdred with ſalt, that yee may knowe how to anſwere euery man.

7. Quæ circa me ſunt, omnia vobis nota faciet Tychicus chariſſimus frater, & fidelis miniſter, & conſervus in Domino.

Tychicus our beloued brother, and faithfull miniſter, and fellow ſeruant in the Lorde, ſhall declare vnto you my whole ſtate.

8. Quem miſi ad vos ad hoc ipſum ut cognoſcat quę circa vos ſunt, & conſoletur corda veſtra.

Whom I haue ſent vnto you for the ſame purpoſe that he might knowe your ſtate, & might comfort your heartes.

9. Cum Oneſimo chariſſimo, & fideli fratre qui ex vobis eſt. Omnia quæ hîc aguntur, nota facient vobis.

With Oneſimus a faithfull and beloued brother, who is one of you They ſhall ſhew you of all things here.

Das IIII. Capitel.

3. Vnd betet zugleich auch für vns/ auff daß GOTT vns die Thür deß Worts auffthue/ zu reden das geheimniß Chriſti/ darumb ich auch gebunden bin.

Oc beder oc ſaa tillige for oſſ/ paa det at Gud ſkal oplade oſſ Ordens dør/ til at tale Chriſti hemmelighed/ Der faare er ieg oc bunden.

4. Auff daß ich daſſelbige offenbare/ wie ich ſol reden.

At ieg ſkal obenbare det/ ſom mig bør at tale.

5. Wandelt weißlich gegen die drauſſen ſind/ vnd ſchicket euch in die zeit.

Vandrer viſlige imod dem ſom ere vden faare/ oc ſkicker eder effter tiden.

6. Ewer rede ſey allezeit lieblich/ vnd mit Saltz gewürtzet/ daß jr wiſſet/ wie jr einem jeglichen antworten ſollet.

Eders tale ſkal altid vere venlig/ oc offuerſtrød met ſalt/ at i kunde vide/ huorledis i ſkulle ſuare huer beſynderlige.

7. Wie es vmb mich ſtehet/ wirdt euch alles kunth thun Tychicus/ der liebe Bruder vnnd getrewe Diener vnd Mitknecht in dem HERRN.

Huorledis det gaar met mig/ ſkal Tychicus kundgøre eder altſammen/ min elſkelige Broder oc tro Tienere oc Mettienere i HERREN.

8. Welchen ich habe darumb zu euch geſand/ daß er erfahre/ wie es ſich mit euch helt/ vnnd daß er ewre hertzen ermahne.

Huilcken ieg ſende der faare til eder/ at hand ſkal forfare/ huorledis det haffuer ſig met eder/ oc hand ſkal formane eders hierte.

9. Sampt Oneſimo dem getrewen vnd lieben Bruder/ welcher von den ewren iſt. Als wie es hie zuſtehet/ werden ſie euch kunth thun.

Met Oneſimo/ den tro oc elſkelige Broder/ ſom er aff eders/ huorledis det haffuer ſig her met alting/ ſkulle de kundgøre eder.

Kapitola IIII.

3. Modlijce ſe takky za nás/ aby Buoh otewřel nám dwěře kteřij k mluwenij o tagemſtwij Kryſtowu (pro kteřž y wězněm gſem) abych zgewowal ge tak yakož mi ſluſſý mluwiti.

Spolecznie ſie y zá nas modlac/ áby Bog nam otworzyl drzwi ku mowie/ żebyſmy mowili táiemnice Kryſtuſowe/ dla ktorey też ieſtem w więzieniu.

4. Abych zgewowal ge tak yakož mi ſluſſý mluwiti.

Abych ia ták obiáwil/ iáko mnie ſie godzi mowić.

5. Choďtež w Maudroſti před těmi kteřijž gſau wně/ čas wykupugijce.

Madrze ſie obchodzćie z obcymi/ czás odkupuiac.

6. Řeč waſſe wždycky w miloſti budiž přijgemná / abyſte wěděli kterak máte gednomu každému od powijdati.

Mowá wáſſá niechay bedzie záwſſe z láſka ozdobioná ſola/ ábyſcie wiedziel i iáko macie káżdemu od powiedzieć.

7. Kterak ſe pak děge při mně/ tok wám wſſeckno oznámj Tychykus Bratr naymilegſſý/ a werný Služebnijk/ a ſpolu ſlužebnijk w PAnu:

Wſſytki ſpráwy moie wám oznaymi Tychikus/ miły brát y wierny ſługá/ ktory zemna ſłuży w Pánie.

8. Kteréhož gſem poſlal k wám/ proto/ aby zwěděl co ſe puoſobij při wás / a aby potěſſyl Srdcý waſſých.

Ktoregom poſlal do was vmyſlnie/ ná to áby ſie wywiedział o ſpráwách wáſſych/ y pocieſſył ſerca wáſſe.

9. S Onezymem naymilegſſým a wěrným Bratrem/ kterýžto z wás geſt: kteřijž wſſeckno co ſe v nás děge/ známo včinij wám.

Z Oneſymem wiernym á miłym brátem ktory ieſt z was/ wſſytko tedy wam oznáymia co ſie tu dzieie.

ד

10 וְשָׁאֵל בִּשְׁלָמְכוֹן אַרִסְטַרְכּוֹס שַׁבְיָא דְּעַמִּי וּמַרְקוֹס בַּר דָּדֵהּ דְּבַר־נַבָּא הָו דְּאֶתְפַּקַּדְתּוּן עֲלָוְהִי דְּאֶן אֶתָא לְוָתְכוֹן תְּקַבְּלוּנָיְהִי׃

Ariſtarco, che è prigione inſieme con meco, vi ſaluta, è coſi fa Marco cugino di Barnaba (di cui hauete riceuuta commeſſione: s'egli viene à voi riceuetelo.)

11 וְיֵשׁוּעַ הָו דְּמֶתְקְרֵא יוּסְטוֹס הָלֵין דְּאִיתַיְהוֹן מֶן גְּזוּרְתָּא וְהָנוֹן בַּלְחוֹד עֲדָרוּנַי בְּמַלְכוּתֵהּ דַּאלָהָא וְהָנוֹן הֲוַו לִי בּוּיָאָא׃

E IESV che ſi chiama Iuſto: iquali ſono de la Circonciſione. Queſti ſoli s'adoperano con meco per il regno di Dio, iquali mi ſono ſtati di conſolatione.

12 שָׁאֵל בִּשְׁלָמְכוֹן אֶפַּפְרָא הָו דְּמֶנְּכוֹן עַבְדָּא דַּמְשִׁיחָא כַּד בְּכֻל זְבַן עָמֵל חֲלָפַיְכוֹן בִּצְלוֹתָא דְּתְקוּמוּן גְּמִירֵא וּמְשַׁמְלָיֵא בְּכֻלֵּהּ צֶבְיָנֵהּ דַּאלָהָא׃

Vi ſaluta Epafra ſeruo di Chriſto, ilquale è de voſtri: che combatte ſempre per voi ne l'orationi, acciochè voi ſtiate perfetti e compiuti in ogni volontà di Dio.

13 סָהֵד אֶנָא גֵּיר עֲלַוְהִי דְּטְנָנָא סַגִּיָאא אִית לֵהּ חֲלָפַיְכוֹן דִּבְלַדִיקְיָא וּדְבְאִירַוְפּוֹלִיס׃

Certo io rendo teſtimonianza di lui ch'egli ha molto zelo per voi, e per quei che ſono in Laodicea, e per quei che ſono in Hierapoli.

14 שָׁאֵל בִּשְׁלָמְכוֹן לוּקָא אָסְיָא חַבִּיבַן וְדֵימָא׃

Salutaui Luca medico, diletto, è Dema.

15 שְׁאַלוּ בִּשְׁלָמָא דַּאחֵא דִּבְלַדִיקְיָא וּדְנוּמְפָא וּדְעִדְּתָא דִּבְבַיְתֵהּ׃

Salutate i fratelli che ſono in Laodicea, è Ninfa, e la Chieſa che è in caſa ſua.

ד

10 שֹׁאֵל לִשְׁלוֹמְכֶם אֲרִיסְטַרְכוֹס הַנִּשְׁבָּה עִמִּי וּמַרְקוֹס בֶּן־דּוֹד בַּרְנַבָּא אֲשֶׁר עָלָיו לְקַחְתֶּם מִצְוֹת אִם יָבוֹא אֲלֵיכֶם לָקַחַת אוֹתוֹ׃

Saludahos Ariſtarcho mi compannero en la priſion, y Marcos el ſobrino de Barnabas (acerca del qual aueys recebido mandamientos, ſi viniere à voſotros, recebirlo heys:)

11 וְיֵשׁוּעַ הַנֶּאֱמַר יוּסְטוּס אֲשֶׁר הֵם מִמּוּלָה הָאֵלֶּה לְבַדָּם חַבְרֵי לְמַלְכוּת אֱלֹהִים אֲשֶׁר הֵם הָיוּ לִי נֶחָמָה׃

Y Ieſus el que ſe llama el Iuſto: los quales ſon de la Circunciſion: eſtos ſolos ſon losque me ayudan en el Reyno de Dios: han me ſido conſuelo.

12 שׁוֹאֵל לִשְׁלוֹמְכֶם אֶפַּפְרָא אֲשֶׁר מִכֶּם הוּא עֶבֶד הַמָּשִׁיחַ תָּמִיד מְחַלֶּה אֶת־פְּנֵי אֱלֹהִים בַּעֲבוּרְכֶם בִּתְפִלּוֹתָיו אֲשֶׁר תַּעַמְדוּ תְמִימִים וּשְׁלֵמִים בְּכָל־רְצוֹן אֱלֹהִים׃

Saludahos Epaphras, el qual es de voſotros ſieruo del Chriſto, ſiempre ſolicito por voſotros en oraciones, que eſteys firmes, perfectos y cumplidos en todo loque Dios quiere.

13 כִּי־מֵעִיד לוֹ אָנֹכִי כִּי־יֶשׁ־לוֹ קִנְאָה רַבָּה עֲלֵיכֶם וְעַל־אֲשֶׁר בְּלָאוֹדִיקְיָא וַאֲשֶׁר בְּהִירוֹפוֹלִיס הֵמָּה׃

Que yo le doy teſtimonio que tiene gran zelo por voſotros y por losque eſtan en Laodicea, y losque en Hierapolis.

14 שׁוֹאֵל לִשְׁלוֹמְכֶם לוּקָס הָרוֹפֵא אִישׁ חֶמְדּוֹת וְדִימָס׃

Saludahos Lucas el medico amado, y Demas.

15 שַׁאֲלוּ בִשְׁלוֹם לְאַחֵינוּ אֲשֶׁר בְּלָאוֹדִיקְיָא וּלְנוּמְפָּא וְלַקְּהִלָּה אֲשֶׁר הִיא בְּבֵיתוֹ׃

Saludad à los Hermanos que eſtan en Laodicea, y à Nympha, y à la Igleſia, que eſtà en ſu caſa.

δ.

10. Ἀσπάζεται ὑμᾶς ἀρίσταρχος ὁ συναιχμάλωτός μου, καὶ μάρκος ὁ ἀνεψιὸς βαρνάβα, περὶ οὗ ἐλάβετε ἐντολάς. ἐὰν ἔλθῃ πρὸς ὑμᾶς, δέξασθε αὐτόν.

Ariſtarque, qui eſt priſonnier auec moi, vous ſalue, & Marc le couſin de Barnabas: (touchant lequel vous auez receu mandement, s'il vient à vous, recueillez-le.)

11. Καὶ ἰησοῦς ὁ λεγόμενος ἰοῦστος, οἱ ὄντες ἐκ περιτομῆς· οὗτοι μόνοι συνεργοὶ εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ θεοῦ, οἵτινες ἐγενήθησάν μοι παρηγορία.

Et Ieſus qui eſt appelé Iuſte: leſquels ſont de la Circonciſion: ceux-ci ſeuls ſont mes compagnons d'œuure au royaume de Dieu, leſquels m'ont eſté en conſolation.

12. Ἀσπάζεται ὑμᾶς ἐπαφρᾶς ὁ ἐξ ὑμῶν, δοῦλος χριστοῦ, πάντοτε ἀγωνιζόμενος ὑπὲρ ὑμῶν ἐν ταῖς προσευχαῖς, ἵνα στῆτε τέλειοι καὶ πεπληρωμένοι ἐν παντὶ θελήματι τοῦ θεοῦ.

Epaphras qui eſt des voſtres, ſeruiteur de Chriſt vous ſalue, combatant touſiours pour vous en priere, afin que vous demeuriez parfaits & accomplis en toute le volonté de Dieu.

13. Μαρτυρῶ γὰρ αὐτῷ, ὅτι ἔχει ζῆλον πολὺν ὑπὲρ ὑμῶν, καὶ τῶν ἐν λαοδικείᾳ, καὶ τῶν ἐν ἱεραπόλει.

Car ie lui porte teſmoignage qu'il a vn grand zele pour vous, & pour ceux qui ſont en Laodicee, & pour ceux qui ſont en Hierapolis.

14. Ἀσπάζεται ὑμᾶς λουκᾶς ὁ ἰατρὸς ὁ ἀγαπητὸς, καὶ δημᾶς.

Luc le medecin bien-aimé vous ſalue, & Demas auſſi.

15. Ἀσπάσασθε τοὺς ἐν λαοδικείᾳ ἀδελφοὺς, καὶ νυμφᾶν, καὶ τὴν κατ᾽ οἶκον αὐτοῦ ἐκκλησίαν.

Saluez les freres qui ſont en Laodicee, & Nymphas, & l'Egliſe qui eſt en ſa maiſon.

CAP. IIII.

10. Salutat vos Ariſtarchus concaptivus meus, & Marcus conſobrinus Barnabæ, (de quo accepiſtis mandata. Si venerit ad vos, excipite illum.)

Ariſtarchus my priſon fellow ſaluteth you / and Marcus / Barnabas ſiſters ſonne (touching whom ye receyued commandements / If he come vnto you / receyue him)

11. Et Ieſus qui dicitur Iuſtus: qui ſunt ex circunciſione, hi ſoli ſunt adiutores mei in regno Dei: qui mihi fuerunt ſolatio.

And Jeſus which is called Juſtus / which are of the circumciſion. These onely are my workfellowes vnto the kingdome of God / which haue bene vnto my conſolation.

12. Salutat vos Epaphras qui ex vobis eſt, ſervus Chriſti Ieſu, ſemper ſolicitus pro vobis in orationibus, ut ſtetis perfecti & pleni in omni voluntate Dei.

Epaphras the ſeruant of Chriſt / which is one of you / ſaluteth you / and alwayes ſtriueth for you in prayers / that ye may ſtande perfect / and full in all the will of God.

13. Teſtimonium enim illi perhibeo, quòd habet multum laborem pro vobis, & pro iis qui ſunt Laodiciæ, & qui Hierapoli.

For I beare him recorde / that hee hath a great zeale for you / and for them of Laodicea / and them of Hierapolis.

14. Salutat vos Lucas medicus chariſſimus: & Demas.

Luke the beloued phyſition greeteth you / and Demas.

15. Salutate fratres qui ſunt Laodiciæ: & Nympham, & quæ in domo eius eſt Eccleſiam.

Salute the brethren which are of Laodicea / and Nymphas / and the Church which is in his houſe.

Das IIII. Capitel.

10. Es grüſſet euch Ariſtarchus mein Mitgefangener / vnd Marcus der Nef Barnabe / von welchem jr etliche befelch empfangen habt. So er zu euch kompt / nemet jhn auff.

Ariſtarchus min Metfangne hilſer eder / oc Marcus Barnabe ſøſken barn / om huilcken i finge nogen Befalning. Der ſom hand kommer til eder / da anammer hannem.

11. Vnd Jeſus der da heiſſet Juſt / die auß der Beſchneidung ſind. Diſe ſind allein meine gehülffen am Reich Gottes / die mir ein troſt worden ſind.

Oc Jeſus ſom kaldis Juſt / ſom ere aff Omſkærelſen. Diſſe ere aleniſte mine Methielpere i Guds Rige / ſom ere bleffne mig en trøſt.

12. Es grüſſet euch Epaphras / der von den ewren iſt / ein Knecht Chriſti / vnd allezeit ringet für euch mit Gebeten / auff daß jr beſtehet volkommen / vnd erfüllet mit allem willen Gottes.

Epaphras hilſer eder / ſom er aff eders / Chriſti Tienere / oc ſtrider altid for eder met ſin Bøn / at i kunde bliffue ſtadige / fuldkomne oc opfylte met al Guds vilie.

13. Ich gebe jm zeugniß / daß er groſſen fleiß hat vmb euch / vnd vmb die zu Laodicea vnd Hierapoli.

Jeg giffuer hannem vidniſbyrd / at hand haffuer ſtor flid for eder / oc for dem i Laodicea oc vdi Hierapoli.

14. Es grüſſet euch Lucas der Artzt der geliebte / vnd Demas.

Lucas den Læge min elſkelige hilſer eder / oc Demas.

15. Grüſſet die Brüder zu Laodicea / vnd den Nymphan / vnnd die Gemeine in ſeinem Hauſe.

Hilſer Brødrene i Laodicea / oc Nymphan / oc den Menighed i hans Huſſ.

Kapitola IIII.

10. Pozdrawuge wás Aryſtarchus / ſpolu wězeň můg / a Marek Seſtřenec Barnabáſſůw (o kterěmž gſem wám přikázal / Přijgdeli k wám přijmětě gey.)

Pozdrawia was Aryſtharchus ktory ieſt ze mna w więzieniu / y Márek ſtryieczny brát Barnabáſzow / o ktorym macie roſkazánie / ieſliby przyſzedł ábyście go przyięli.

11. A Gežiš kterýž ſlowe Sprawedliwý / kteřijž gſau z Obřezaných. Ti ſami gſau pomocnijcy mogi / w kázanij Králowſtwij Božijho / kteřijž mi byli k potěſſenij.

A Jezus przezwiſkiem Spráwiedliwy / ktorzy ſą z obrzezánia / ci tylko pomocniki w Kroleſtwie Bożym byli mnie ku pocieſze.

12. Pozdrawuge wás Epaffras / kterýž geſt z wás / ſlužebnijk Kryſta Gežijſſe / kterýž pečuge wždycky o wás na Modlitbách / abyſſte zůſtali dokonalij a plnij we wſſý wůli Božij.

Pozdrawia was Epáfrás / ktory z was ieſt ſługá Kryſthuſow / záwſze ſtoiąc zá was w modlitwách / ábyście ſie ſtáli doſkonałymi y zupełnymi w wſzelákiey woley Bożey.

13. Nebo ſwědectwj gemu wydáwám / že welikau péči ma o wás / y o ty kteřijž gſau w Laodycij / a kteřij w Hyerapoli.

Abowiemći mu świádczę / iż wprzeyma chuć ma przeciw wam / y tym ktorzy ſą w Láodycejey / y w Hierápolim.

14. Pozdrawuge wás Lukáſs Lékař naymilegſſý / a Demas.

Pozdrawia was Lukaſz lekarz miły / y Demás.

15. Pozdrawtež Bratřij kteřijž gſau w Laodycij: y Nymffy / y té kteráž w domě gegijm geſt Cýrkwe.

Pozdrawiayćie bráćia ktora ieſt w Láodycyey / y Nymfaſá / y Kośćioł ktory ieſt w domu iego.

ד

16 וּמָא דְּאֶתְקַרְיַת אֶגַּרְתָּא הָדָא לְוָתְכוֹן עֲבֶדוּ דְּאָף בְּעִדְתָּא דְּלָדִיקָיֵא תֶּתְקְרֵא וְהָי דְּאֶתְכַּתְבַת מֶן לָדִיקָיֵא קְרַאוּהָ אַנְתּוּן׃

E poi che queſta epiſtola ſarà ſtata letta da voi, fate ch'ella ſia letta ancor ne la chieſa de Laodiceſi, è che ancor voi leggiate quella che viene da Laodicea.

17 וְאֶמַרוּ לַארְכִפּוֹס דְּאִזְדַּהַר בְּתֶשְׁמֶשְׁתָּא הָי דְּקַבֶּלְתְּ בְּמָרַן דְּתֶהְוֵא מְשַׁמְלֵא לָהּ׃

E dite ad Archippo, Guarda l'amminiſtratione che tu hai riceuuta nel Signore, accioche tu l'adempi.

18 שְׁלָמָא הָנָא בְּאִידָא דִּילִי דְּפַוְלוֹס הַוַיְתּוּן עָהֲדִין לְאַסּוּרַי טַיְבוּתָא עַמְכוֹן אָמִין׃

La ſalutatione è di mano di Paulo. Ricordateui de miei legami. La gratia ſia con voi, Amen.

שַׁלְמַת אֶגַּרְתָּא דַּלְוָת קוֹלָסָיֵא דְּאֶתְכַּתְבַת מֶן רְהוֹמָא׃

ד

טז וְכַאֲשֶׁר נִקְרְאָה אִתְּכֶם הָאִגֶּרֶת הַזֹּאת עֲשׂוּ אֲשֶׁר גַּם בַּעֲדַת לָאוֹדִיקְיָא תִּקָּרֵא וַאֲשֶׁר אֶל־לָאוֹדִיקְיָא הִיא גַּם בָּכֶם תִּקָּרֵא׃

Y quando eſta carta fuere leyda entre voſotros, hazed que tambien ſea leyda en la Igleſia de los Laodicenſes: y la que es eſcripta de Laodicea que la leays tambien voſotros.

יז וְאִמְרוּ לְאַרְכִיפּוֹס רְאֵה אֶל־הַכְּהֻנָּה אֲשֶׁר קִבַּלְתָּהּ בַּיהוָה לְמַלֹּאתָהּ׃

Y dezid à Archippo, Mira que cumplas el miniſterio que has recebido del Sennor.

יח שָׁלוֹם לָכֶם בְּיָדִי בְּיַד־פּוֹלוֹס זִכְרוּנִי אֱסוּרַי הַתְּחִנָּה עִמָּכֶם אָמֵן׃

Salud de mi mano, de Paulo, Acordaos de mis priſiones. La gracia (del Sennor nueſtro ſea) con voſotros, Amen.

אֶל־קוֹלָסִים נִכְתְּבָה מֵרְהוֹמָה בְּטוּכִיקוֹס וְאוֹנֵיסִימוּס

δ.

16. Καὶ ὅταν ἀναγνωσθῇ παρ' ὑμῖν ἡ ἐπιστολή, ποιήσατε ἵνα καὶ ἐν τῇ λαοδικέων ἐκκλησίᾳ ἀναγνωσθῇ, καὶ τὴν ἐκ λαοδικείας ἵνα καὶ ὑμεῖς ἀναγνῶτε.

Et quand ceſte Epiſtre aura eſté leuë entre vous, faites qu'elle ſoit auſſi leuë en l'Egliſe des Laodiciens, & que vous liſiez auſſi celle qui eſt venue de Laodicee.

17. Καὶ εἴπατε ἀρχίππῳ, βλέπε τὴν διακονίαν ἣν παρέλαβες ἐν κυρίῳ, ἵνα αὐτὴν πληροῖς.

Et dites à Archippe, Regarde l'adminiſtration que tu as receuë au Seigneur, afin que tu l'accompliſſes.

18. Ὁ ἀσπασμὸς τῇ ἐμῇ χειρὶ παύλου. μνημονεύετέ μου τῶν δεσμῶν· ἡ χάρις μεθ' ὑμῶν. ἀμήν.

La Salutation de la propre main de moi Paul. Ayez ſouuenance de mes liens. Grace ſoit auec vous, Amen.

Πρὸς κολοσσαεῖς ἐγράφη ἀπὸ ῥώμης διὰ τυχικοῦ καὶ ὀνησίμου.

CAP. IIII.

16. Et cum lecta fuerit apud vos epiſtola, facite ut & in Laodicenſium eccleſia legatur: & eam quæ Laodicenſium eſt, vos legatis.

And when this Epiſtle is read of you / cauſe that it be read in the Church of the Laodiceans alſo / and that ye likewiſe reade the Epiſtle written from Laodicea.

17. Et dicite Archippo, Vide miniſterium quod accepiſti in Domino, ut illud impleas.

And ſay to Archippus / Take heede to the miniſterie / that thou haſt receyued in the Lord / that thou fulfill it.

18. Salutatio mea manu Pauli. Memores eſtote vinculorum meorum. Gratia (*Domini noſtri Ieſu Chriſti*) vobiſcum, Amen.

The ſalutation by the hande of me Paul. Remember my bandes. Grace be with you / Amen.

Scripta ab urbe Roma, per Tychicum & Oneſimum.

Das IIII. Capitel.

17. Vnd wenn die Epiſtel bey euch geleſen iſt / ſo ſchaffet / daß ſie auch in der Gemeine zu Laodicea geleſen werde / vnd daß jr die / an die von Laodicea leſet.

Oc naar denne Epiſtel er læſt hoſſ eder / da beſkicker / at den bliffuer oc læſt faar menigheden i Laodicea / oc at i læſe den til dem aff Laodicea.

17. Vnd ſaget dem Archippo / ſihe auff das Ampt / das du empfangen haſt / in dem HERRN / daß du daſſelbige außrichteſt.

Oc ſiger til Archippum / Tag vare paa det Embede / ſom du haffuer anammet / i HERREN / at du vdretter det.

18. Mein gruß mit meiner Paulus hand. Gedencket meiner bande. Die gnade ſey mit euch / Amen.

Min hilſen met min Pauli haand. Tencker paa mine Baand. Naade vere met eder alle / AMEN.

Geſchrieben von Rom / durch
Tychicum vnd Oneſimum.

Kapitola IIII.

16. A když bude přečten v wás List tento / rozkažte ať y w Laodycenſké Cýrkwi čten geſt, a ten kterýž geſt k Laodycenſkým / wy také přečtěte

A gdy v was przeczytan będźie ten liſt / ſtáraycie ſie áby gi też przeczytano w kośćiele Láodyceńſkim / á iżbyśćie wy też przeczytáli ten kthory ieſt nápiſan z Láodyćyey.

17. A řcete Archyppowi / hleď ſlužby kterauž gſy přiyal w PAnu / aby gi wyplnil.

A powiedźcie Archippowi / Pátrzay ábyś wypełnił vrząd kthoryś przyiął w Pánie.

18. Pozdrawenij mau rukau Pawlowau. Pamatugte na mé wězenj. Milost (Pána naſſeho Gežijſſe Kryſta /) budiž s námi / Amen.

Pozdrowienie reką moią Páwłową / Pámiętaycie związánie moie. Láſká niech będźie z wámi / Amen.

Skonáwá ſe Epiſſtola Swatého Pawla k Kolocenſkým.